The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, FEBRUARY 25, 1959.

LATVIJA
AMERIKĀ

16./761. n-rs. TREŠDIEN 1959. G. 25. FEBRUĀRI 9. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 m. $4.50; par 6 m. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

DV KANADĀ DELEGĀTU PILNSAPULCE TORONTO

PAR VALDES PRIEKŠSĒDI PIEKTO GADU PĒC KĀRTAS IEVĒLĒTS V. MUKTS

Delegātu pilnsapulce divu dienu raženā darbā iztirzāja 1958. gada organizācijas darbību, pie kam atzina, ka tā bijusi ļoti sekmīga.

Pavisam bija ieradušies 17 nodaļu delegāti. No Toronto: P. Ratnieks, E. Krūka un O. Perro; Bramptonas — Ozols; Hamiltonas — O. Zvirgzdgrauds un A. Zibens; St. Katarines — P. Vasariņš; Niagaras — P. Treijers; Londonas — R. Epners un A. Beitāns; Montreālas — K. Deksnis; Sadberijas — Ž. Neimanis; Kičeneras — V. Cinis. Norandas nodaļa par delegātu bija izraudzījusi A. Putniņu; Manitobas nodaļa — D. Traščenko; Edmontonas — K. Benconu un Albertas — V.Muktu. Bez minētajiem delegātiem piedalījās DV KV un revīzijas komisijas locekļi.

Pilnsapulci vadīja P. Vasariņš, E. Krūka, protokolēja E. Breikšs un A. Beitāns. Pilnsapulci 21. februārī atklāja ar mācītāja A. Lūša vadītu svētbrīdi. Atklāšanas uzrunu teica DV KV pr-dis V. Mukts, apsveica LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis, LKA vārdā J. Niedra, skautu jendas pr-ks S. Leimanis un LNAK Jaunatnes nozares vad. T.Kronbergs. Rakstveida sveicieni bija no DV priekšēža V. Januma, DV ASV valdes priekšsēža A. Vanaga, Komitejas Latvijas brīvībai locekļa V. Haznera un LNJAK priekšnieka G. Liepiņa.

Vanagu sanāksmi ar savu ierašanos pagodināja Kanadas parlamenta loceklis A. Malonijs un Toronto pilsētas tiesas loceklis McRay. Kanadiešu viesi iepazinās ar delegātiem un bija ļoti sajūsmināti par apdāvināto jauno pianistu A. Ozoliņu, kas spēlēja pēc sanāksmes sestdienas vakarā.

Par Kanadas valdes priekšsēdi atkal ievēlēja V. Muktu, prāva vietnieku L. Līdumu, sekretāru K. Benconu, kasieri J. Roni, aprūpes daļas vadītāju A. Akmeni, informācijas daļas vad. R.Epneri, kultūras daļas vadītāju O. Perro, biedrzini A. Ūdri, Jaunatnes un sporta vadītāju E. Breikšu.

Revīzijas komisijā priekšsēdis A. Zibens, sekretārs P. Broks un loceklis A. Beitāns.

Goda tiesā O. Zvirgzdgrauds, pr-dis, A. Putniņš, sekretārs, E. Krūka, loceklis.

DV Kanadas valdes adrese: 123 Huron Street, Toronto, Ont. (Sīkāks atreferējums nāk. n-rā.)

MEKMILLENS MASKAVĀ

ANGLIJAS UN PADOMJU SAVIENĪBAS MINISTRU PREZIDENTI IZSAKA CERĪBAS UZ LABĀKĀM ATTIEKSMĒM NĀKOTNĒ.

Maskavā. Šī gada 21. februārī sākās Anglijas ministru prezidenta Mekmillena un ārlietu ministra Lloida desmit dienu ilgā vizīte Padomju Savienībā. Lai gan nedēļas nogales sarunas nevar atzīt ne par ko vairāk kā vienīgi par taustīšanos, Mekmillens un Chruščevs pēc garu stundu pūliņiem atklāja, ka vismaz pagaidām ne viens, ne otrs no savas līdzšinējās politikas atkāpties nedomā. Mekmillens uzsvēra Rietumu vienotību, apņemšanos nepiekāpties Padomju Savienības draudu priekšā Berlīnes jautājumā un vēlēšanos sadarboties. Par sadarbību runāja arī Chruščevs, gan tikai pavisam citā plāksnē.

Sagaida, ka, Anglijas premjēra vizītei turpinoties, viņš un Chruščevs iztirzās arī vairākus noteiktus jautājumus, to starpā Vācijas apvienošanu un Eiropas drošību. Labi informētas aprindas paskaidro, ka Mekmillens esot jo sevišķi ieinteresēts runāt par pārtraukto Ženēvas konferenci, kur Sav. Valstis, Anglija un Padomju Savienība nespēj vienoties par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas pārrunu dzību.

Rietumu diplomāti pareģo garāku kaulēšanos

Vašingtonā. Pēc visjaunākās politiskās situācijas analizes Rietumu diplomāti pareģo, ka Sav. Valstu, Anglijas un Francijas proponētā ārlietu ministru konference ar Padomju Savienību tiks noorganizēta. Atliek vienīgi jautāt: kad? Katrā ziņā ne tik drīz, kā sākumā varēja cerēt. Firms minētās konferences sagaidāma garāka kaulēšanās, ko krievi var mēģināt pastiept vēl aiz 27. maija, kad paredzēta Austrumberlīnes nodošana vācu komūnistu valdības pārraudzībā. Ar šādu taktiku Padomju Savienība var mēģināt piespiest sabiedrotos pie sienas. Lai ar šādu varbūtību nebūtu jāsastopas, Rietumiem ir svarīgi sarunas uzsākt pēc iespējas ātri. Bet, pazistot krievu laika novilcināšanas mākslu, ļoti jāšaubās, ka tas varētu izdoties.

Anglijas premjēru Mekmillenu Maskavas lidlaukā sagaida Chruščevs (pa labi).

VANADZES RĪKOS NAUDAS LOTERIJU

Daugavas Vanadžu sanāksme notika 21. februārī Toronto. Tajā piedalījās pārstāves no Toronto nodaļas M. Jonāne, Z. Grekere; Hamiltonas — I.Breikša; Sadberijas — T. Neimane; Londonas — Ūdre; Niagaras — Celma; St. Katerīnu — Vasariņa un Andersone un Kanadas Vanadžu pr-ce M. Gruzīte

Starp citu nolēma, ka Vanadzēm jāsarīko sanāksmes vismaz divas reizes gadā: DV dienu un delegātu pilnsapulces laikā. Nolēma arī sarīkot naudas loteriju visas Kanadas mērogā, paredzot izlozi 1960. g. februārī.

CHRUŠČEVS POŠAS UZ SKANDINĀVIJU

Kremļa valdnieks Chruščevs ielūgts šogad uz oficiālu apmeklējumu Skandināvijā, atklātībai paskaidrojis Norvēģijas ministru prezidents Einars Gerhardsens, un to apstiprinājis arī Zviedrijas ministru prezidents Erlanders. Apmeklējuma laiks nav minēts, bet paredzams, ka Chruščevs vispirms ieradīsies Dānijā, tad Norvēģijā un Zviedrijā. Šī ielūguma īstenošanai minēto zemju valdības saskaņosies savā starpā. Gerhardsens arī apstiprinājis, ka Chruščeva apmeklējums ir pārrunāts Skandināvijas ministru prezidentu sanāksmē Oslo un ka tanī arī notikusi vienošanās par šīs oficiālās vizītes laiku.

Tīri formāli šis solis tiek sperts, lai īstenotu kādu agrāku Skandināvijas ielūgumu ,kuru 1956. g. nodeva Dānijas ministru prezidents H. C. Hansens, viesojoties Maskavā. Šoreiz ielūgums attieksies tikai uz Chruščevu, kas tā laika kompanjonu Bulgāninu paspējis apzīmogot par „partijas ienaidnieku".

„Dagens Nyheter" šo gaidāmo Chruščeva vizīti apzīmējis par Skandināvijas blamāžu, jo ne acumirkli nav jāšaubās, ka Zviedrijas ministru prezidents tāpat viņa Skandināvijas kolēģas — ienīst visu to, ko Chruščevs reprezentē. Un krievu diktātors zina ,ka sagaidīšanas tirādes būs neīstas, „oficiālā draudzība" būs mocoša spēle mājastēviem — bet viņam nav ne mazākā iemesla šaubīties. Viņam ir rutīna, un viņš rēķinās ar propagandas ieguvumiem.

Chruščevs prasa ,lai viņa viesmīlība tiek atdarīta, un tagad arī ziemeļu ministru prezidenti kapitulējuši protokola priekšā, riebīgai un pazemojošai lomai.

NASERS APLIECINA DRAUDZĪBU MASKAVAI

Dienvidslavijas prezidenta Tito klātienē Apvienoto Arabu Republikas prezidents Nasers deklarē, ka draudzība un sadarbība ar Padomju Savienību turpināsies arī nākotnē.

Atzīmējot Ēģiptes un Sīrijas apvienošanas pirmo gada dienu, Kairo vairāk kā divu stundu garu uzrunu teica Apvienoto Arabu Republikas prezidents Nasers. Pēdējais atklāja, ka viņam nule kā bijusi ar padomju premjēru Chruščevu sirsnīgu vēstuļu apmaiņa, kurā aplieciināta abu valstu draudzība un sadarbība. Nasers pastāstīja, ka viņš bijis vēstuļu apmaiņas ierosinātājs, redzēdams šādu nepieciešamību pēc tam, kad Chruščevs mazliet kritizējis viņu par komūnistu aktīvitātes apspiešanu Ēģiptē un Sīrijā. Chruščevs savā vēstulē paskaidrojis, ka Apvienotās Arabu Republikas izturēšanās pret komūnistiem ir iekšpolitiskas dabas jautājums un līdz ar to tikai tās pašas un neviena cita darīšana.

Nasers žēlojās, ka kopš Chruščeva runas Padomju Savienības komūnistu partijas 21 .kongresā, kad padomju premjērs vaļsirdīgi izteicis savas domas, sākušies dažādi imperiālistu mēģinājumi pasliktināt attieksmes starp Kairo un Maskavu. Baumas ,ka Padomju Savienība gribējusi viņu likvidēt ,jo viņš stāvējis ceļā tās ekspansijas tieksmēm Vidējos Austrumos, Nasers noraidīja kā galīgu muļķību. Sava viesa Dienvidslavijas māršala Tito klātienē Nasers deklarēja mūžīgu draudzību Padomju Savienībai ,uzsverot, ka šai draudzībai bijusi visievērojamākā loma Vidējo Austrumu miera nosargāšanā; ka dažādās politiskās iekārtas ,kas valda Pad. Savienībā un Apvienotā Arabu Republikā, nekad nespēs šo draudzību sadragāt un ka Pad. Savienība turpinās solīto saimniecisko palīdzību.

APSPIESTO TAUTU DELEGĀCIJA KOREJĀ UN FORMOZĀ

Apspiesto Eiropas nāciju asamblejas delegāti — Korbonskis, Māsēns un Kevago 4. februārī devušies tālāk no Japānas uz Koreju. Seulā delegātus pieņēma ārlietu ministrs Čingčo, kara, iekšlietu un informācijas ministri un pilsētas galva. Delegāti tikušies ar vairākiem ģenerāļiem. 6. februārī delegāti izbrauca uz demarkācijas līniju, kas atdala komūnistisko Ziemeļkoreju no Dienvidkorejas. Tur delegātus sagaidīja goda sardze. Viņi noskatījās korejiešu armijas manevros. Pēc atgriešanās Seulā delegāti piedalījās dinejā, ko viņiem par godu rīkoja pilsētas galva.

No Korejas delegāti devās uz Formozu, ieradās galvaspilsētā Taipejā tieši ķiniešu jaungada dienā. Viņus pieņēma ministru prezidents Čenčengs, ārlietu ministrs Huangs un pilsētas galva. 9. februārī pēdējais rīkoja viesiem par godu dineju, kurā piedalījās valdības pārstāvji, parlamenta locekļi, ārvalstu sūtņi, organizāciju pārstāvji, kopā ap 200 cilvēku. Korejā un Formozā apspiesto tautu pārstāvju apmeklējumam prese un radio veltīja lielu ievērību.

No Formozas delegāti devās uz Filipīnām.

TOP ĶIPRAS REPUBLIKA

ĶIPRAS TURKI DEMONSTRĒ PRET LONDONAS NOLĪGUMU

Londonā. Pagājušās nedēļas nogalē Anglija parakstīja vienošanos ar Grieķiju un Turciju, un Ķipras grieķu un turku pārstāvjiem, tā lielkot pamatus neatkarīgai Ķipras republikai. Visas ieinteresētās puses izteica cerību, ka līdz ar savstarpējās vienošanās panākšanu salā apstāsies terroristu darbība. Pēdējo četru gadu laikā terroristu uzbrukumos un cīņās ar pēdējiem nogalinātas 663 personas.

Priekšdarbi neatkarīgas Ķipras radīšanai tiks uzsākti nekavējoties, bet paies vismaz viens gads, kamēr sala varēs kā neatkarīga republika arī funkcionēt. Angliem arī neakarīgā Ķiprā būs atļauts paturēt savas militārās bazes. Tādas salā sev ierīkos arī Grieķija un Turcija, kopā ar Angliju garantējot jaunās republikas drošību.

Līdz ar ziņu, ka Anglija, Grieķija un Turcija vienojušās Ķipras jautājumā, pienāca arī vēstis jau par pirmām neapmierinātības pazīmēm sakarā ar minēto vienošanos. Gala rezultātā, kā zināms, nedz Ķipras grieķi, nedz turki nedabūja to, ko viņi gribēja. Pirmie pieprasīja salas pievienošanu Grieķijai. Turki savukārt centās panākt salas sadalīšanu divās neatkarīgās daļās, vienā no kurām viņi būtu paši savi kungi un noteicēji. Tagad, turpretim, Ķipras turkiem un grieķiem būs jāmācās savā starpā sadzīvot. Nepatiku šādai nākotnei nedēļas nogalē izrādīja vairāk kā tūkstoš cilvēku liels pūlis Nikosijas turku sektorā

TUNISIJA BRĪDINA FRANCIJU

Tunisā. Francijas un Tunisijas attieksmes pēdējās dienās atkal pārcietušas vairākas krizes. Pēc tam, kad Tunisijas valdība apvainoja franču sūtniecību kāda spiegu tīkla atbalstīšanā, apcietinot trīspadsmit Francijas pavalstniekus, jaunu trieciena deva Alžīrijas karš. Trīs Franču lidmašīnas uzbruka kādam Tunisijas pierobežas ciemam, nogalinot četras un ievainojot desmit personas. Šim starpgadījumam uz pēdām sekoja Tunisijas valdības brīdinājums: ja Alžīrijā nebūs redzamas miera pazīmes līdz šī gada jūnija vidum, Tunisija sviedīs franču ārā no viņu lielās Bizertes flotes bazes, kuŗu apkalpo ap 15.000 franču karaviru.

KRIEVI DRAUD PERSIJAI

Padomju Savienības draudi palika bez gaidītā iespaida, kad Persijas valdība pagājušās nedēļas nogalē paziņoja, ka tā parakstīs jaunu aizsardzības līgumu ar Sav. Valstīm. Padomju Savienība, paskaidro labi informētas aprindas, Teherānā, brīdinājusi Persijas ārlietu ministru aizsardzības līgumu neparakstīt, pretējā gadījumā piedraudot ar Persijas okupāciju. Tas, kā redzams, Persijas ļaužu uz Sav. Valstu palīdzību grūtā stundā nav varējis satricināt un tā, tāpat kā Pakistana un Turcija, jau šonedēļ ,parakstīs jaunu aizsardzības līgumu ar Sav. Valstīm.

Šī mēneša sākumā, neko nepanākusi ,no Teherānas uz Maskavu atpakaļ aizbrauca kāda padomju delegācija, kas bija ierosinājusi parakstīt ar Persiju piecdesmitgadīgu neuzbrukšanas līgumu. Krievi pat piedāvāja Persijai plašu saimniecisko palīdzību, ja tikai pēdējā izstātos no Bagdades alianses. Uzsāktās sarunas paši krievi arī pārtrauca, uzbrūkot Persijai par tās divkosību — ka tā vienā laikā meklē draudzību ar Sav. Valstīm un Padomju Savienību.

KANADAS ‚BULTA' AIZIET LŪŽŅOS

MALTONAS LIDMAŠINU RŪPNĪCA ATLAIŽ NO DARBA 13.800 STRĀDNIEKU

Otavā. Šī gada 20. februārī Kanadas ministru perezidents Difenbeikers paziņoja, ka straujā mainošās atomu un raķešlaikmeta militārās tecnikas un lielā dārdzība, spiedusi valdību izšķirties pārtraukt supersoniskā iznīcinātāja „Bultu" tālāku financēšanu. Tas nozīmē, ka 400 milj. dolaru liels ieguldījums paliek bez attaisnojuma. Tai pašā laikā bez darba paliek 13.800 strādnieku.

Runājot par valdības izšķiršanos pārtraukt „Bultas" ražošanu, ministru prezidents Difenbeikers uzsvēra, ka lidmašinas un tās spēcīgā Irokvā motora būvdarbi prasījuši vairāk laika, nekā sākumā domāts. „Bultas" nebūtu bijušas kaujas gatavībā ātrāk par 1962. g. vidu. „Ap šo laiku," pareģoja Difenbeikers, „galvenās briesmas nedraudēs vis no krievu bumbvedējiem, bet gan no raķetēm." Bez tam, padomju bumbvedēju skaits neesot tik liels, kā Rietumu militārie lietpratēji to agrāk domājuši. Un ar esošo krievu bumbvedēju skaitu Rietumi varot tikt galā bez jauniem iznīcinātājiem.

Arī Sav. Valstis, ar ko Kanada kopīgi veido Ziemeļamerikas aizsardzības sistēmu, esot nostājušās pret bultas ražošanas turpināšanu. Sav. Valstīs minētai lidmašīnai tirgus nebūtu bijis. Arī paši amerikāņi nule kā pārtraukuši kādas „Bultai" līdzīgas lidmašīnas būvdarbus apzinoties, ka tad, kad tā būtu sasniegusi kaujas gatavību, kums ir ļoti pa prātam. Bet ne tā Kanadai. Ministru prezidents Difenbeikers bija spiests atzīt, ka viņam pašreiz vēl trūkstot padoma,kā nodarbināt Maltonā atlaistos strādnieku tūkstošus. Katrā ziņā valdība neplāno nekā tāda, kas šos strādniekus varētu uzsūkt atpakaļ darbā.

Valdības lēmums ir ļoti nepatīkams un sāpīgs belziens Kanadas rūpniecībai, jo bez Maltonas cietīs arī vairākas mazākas fabrikas, kas līdz šim bija nodarbinātas ar atsevišķu lidmašīnu daļu būvi. Un ar to ir cietis arī Kanadas prestižs. Kādreizējā doma, ka Ziemeļamerikas aizsardzības mugurkauls būs Kanadā ražotie iznīcinātāji, tagad jāatmet, samierinoties ar patiesību, ka šo mugurkaulu veidos amerikāņu raķetes. Divu Bomark pretgaisa raķešu bāzu būve Kanadā jau uzsākta. Viena atradīsies Ontario ziemeļos, otra Kvebekā. Ļoti iespējams, ka CF-100 iznīcinātājiem novecojot, un jauniem klāt nenākot, Kanada savu gaisa aizsardzību stiprinās ar vēl vairākām amerikāņu raķešbazēm.

No darba spēka viedokļa raugoties, amerikāņiem šāds iznā-

KANADAI BŪS ATOMIEROČI

Otavā. Kanadas valdība nolēmusi apgādāt atomieročiem savu aviāciju, kara floti un Eiropā stacionētās vienības. Atomgranātas Bomark pretgaisa raķetēm gan atrastos amerikāņu uzraudzībā, bet tās lietot drīkstētu vienīgi uz Kanadas valdības lēmuma pamata. Atomieroču uzraudzības jautājumu Kanadas Eiropā stacionētiem spēkiem kārtos ar Ziemeļatlantijas organizāciju.

PADOMJU SAVIENĪBA ŽĪDUS NEIZLAIDĪS

Tā kā žīdu izceļošana uz Izraēlu varētu kaitēt Vidējo Austrumu arabu interesēm, tos no Padomju Savienības ārā nelaidīs.

Maskavā. Nesenās baumas, ka Padomju Savienības 3 miljoniem žīdu varētu pavērties izceļošanas iespēja uz Izraēlu, izrādījušās nepatiesas. Vienlaicīgi iekožot Izraēlai un noglaudot Naseru, Maskavas Izvestija gaŗākā rakstā izteicās, ka izceļošanas bauma nav nekas vairāk kā provokātīva fabrikācija, palaista, lai sadragātu arabu ticību Padomju Savienības draudzībai. Žīdu emigrācija, paskaidro laikraksts, stipri palielinātu Izraēlas militāro un rūpniecības potenciālu. Maskava tam nekad nepievienošoties.

Tālāk Izvestija zina pastāstīt, ka Pad. Savienības žīdus nelaidīs arī uz Stokholmā paredzēto cionistu kongresu. „Padomju žīdi," saka Izvestija, „jau kopš 1917. gada revolūcijas, kad pie varas nācą komūnisti, cionismu ieskata par reakcionāru kustību. Un šī nostāja nedrīkst tikt mainīta."

Kairo. Kamēr Padomju Savienība grib paturēt pati savus žīdus, no tiem visiem spēkiem vaļā raisās komūnistu Rumānija, par ko savukārt uztraucas Vidējo Austrumu arabi. Vēl tikai pagājušās nedēļas nogalē Nasers ar nepatiku aizrādīja, ka kātru mēnesi no Rumānijas Izraēlā ieplūstot 3.000 žīdu. Kairo prese pat min vēl augstākus skaitļus. Lēš, ka Rumānijā, ko, pēc Padomju Savienības ieskata par otru lielāko žīdu koloniju Eiropā, vēl vienmēr ir ap 300.000 žīdu, kas gaidīt gaida iespēju izceļot.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Pagājušā nedēļā Sav. Valstu prezidents Eizenhauers pavadīja divas dienas vizītē Meksikā. Sarunās ar Meksikas prezidentu Mateos abi valstsvīri viens otram aplieciināja savu draudzību, pie kam Eizenhauers lika saprast, ka nākotnē Meksika var rēķināties ar lielāku Sav. Valstu palīdzību — vismaz paplašinot Meksikas dolaru tirgu.

● Divkāršu neveiksmi nule kā piedzīvojuši amerikāņu raķešvīri. Vienā gadījumā, tikai četras minūtes pēc izšaušanas, gaisā izsprāgusi Atlasa raķete, kuŗai bijis paredzēts 4.700 jūdžu garš lidojums. Tekšasā tai pašā laikā kāda Naik-Herkules raķete nomaldījusies un eksplodējusi tikai kādus 70 metrus no Carļa Lī lauku mājām, gan nevienu nenogalinot.

● Sav. Valstīs pacēlušās skaļas balsis, pieprasot ārlietu ministra Dallesa atstādināšanu no amata. Par to runā pat Senātā, senātoriem uztraucoties, ka Dallesam paliekot amatā, bet nespējot šo amatu pildīt, apdraudēta visa brīvās pasaules ārpolitika. Par eventuāliem Dallesa portfeļa pārņēmējiem dzird minam viņa līdzšinējos asistentus Herteri, Dillonu un Merfiju, amerikāņu Sarkanā Krusta prezidentu ģen. Grunteru, Apvienoto Nāciju delegācijas vadītāju Lodžu, Ceis Manhatanas bankas priekšsēdi Makloju un agrāko Ņujorkas bugernātoru Djuiju.

● Nepalas karalistē sākušās pirmās parlamenta vēlēšanas, kuŗās uz 109 deputātu amatiem kandidē 864 politiķi. Vēlēšanas notiek 18 dažādās dienās,un nav domājams, ka tās izdosies pabeigt pirms aprīļa. Nepalai ir apmēram 7 milj. iedzīvotāju.

PAZIŅOJUMS

27. februārī, pl. 8 vakarā, Slovāku draudzes zālē (Slovak Parish Hall) — Claremont un Robinson ielu stūrī (braucot pa Queen ielu uz rietumiem, izkāpt pie otrās pieturas aiz Bathurst ielas) notiks Pretkomūnistu līgas prezidenta Gostika un Savstarpējās sadarbības līgas prezidenta Jakubeca priekšlasījumi par starptautisko stāvokli un mūsu nostāju.

Ieteicams apmeklēt.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

LIBERĀLĀ SAIMNIECĪBAS IEKĀRTA

P. DREIMANIS

Liberālā saimniecības iekārta balstās uz privātīpašumu, brīvo sacensību un privāto iniciātīvu, kas savstarpēji cieši saistītas. Privātīpašums bez brīvās sacensības un privātās uzņēmības nevar nekā dot sabiedrībai. Tādos apstākļos tas var tikai nīkuļot.

Brīvā sacensība lauj privātiem uzņēmumiem kāpināt produkciju, uzlabot preču kvalitāti un regulēt cenas. Bet tā var pastāvēt tikai tur, kur ir privātīpašums.

Arī privātā iniciātīva atstāj pozitīvu iespaidu uz saimnieciskō dzīvi. Tās aktivitāte un ierosinājumi brīvajā sacensībā sevišķi kāpina produkciju un nodrošina privātiem uzņēmumiem nākotnes izredzes. Protams, jauni saimnieciskie ierosinājumi iespējami arī monopolizētos uzņēmumos. Bet tur parasti paiet gadi, kamēr jauninājumi tiek realizēti, ja vispār tos atzīst; reizēm pat labus izgudrojumus noraida politisko vai citu apsvērumu dēļ. Katrā ziņā privātsaimnieciskā sacensībā iniciātīva ir radošs spēks.

Prof. Hajeks konstatē, ka „Brīvība" iespējama tikai privātīpašuma tiesību sistēmā". Liberālisms aizstāv šo sistēmu ar brīvu sacensību saimnieciskā laukā. Tā kā moderna demokratiskā iekārta nav šķirama no individuālās saimnieciskās brīvības, liberālisms neatzīst saimniecību centralizēšanu valsts rokās, jo līdz ar to aplinkus tiek ierobežota politiskā brīvība.

Bez tam privātie uzņēmumi ražo daudz vairāk un labākas preces nekā valsts uzņēmumi. Uz to viņus mudina brīvā sacensība. Privātiem uzņēmējiem arī jāapzinās, ka viņiem pašiem jāsagādā līdzekļi sava pasākuma turpināšanai un uzlabojumiem. Valsts uzņēmumi līdzekļu iztrūkuma gadījumos izlieto valsts kasi. Privātiem uzņēmumiem tādas naudas krātuves nav, jo nav līdzekļu sagādātāju tai. Valstī, kur ir monopolizēta saimniecība, iedzīvotāji nav tās mērķis, bet gan tikai līdzeklis — viņi ir tie, kas piegādā visu nepieciešamo valsts eksistencei un tās vadītāju dzīvei, neraugoties uz to, vai viņiem pašiem paliek kāds mazumiņš, ar ko sevi uzturēt. Ja nu viņi nespēj diviem kungiem kalpot, tad, pirmkārt, pašiem jādzīvo pusbadā un skrandās, un, otrkārt, preču daudzums valstī samazinās un to cenas ceļas. Tādos gadījumos tā jāpalielina darbiniekiem algas, sasniegts kam atkal seko preču cenu celšanās. Gala iznākums — valsts monopolizētās saimniecības pakāpeniska un strādnieku dzīves līmeņa pazemināšanās. Privāto uzņēmumu saimniecība, turpretim, kāpināma produktivitāti, cel darbinieku dzīves līmeni.

Liberālā saimniecība, kā jau minēts, brīvā sacensībā regulē arī preču cenas. Izvairīdamās no pārspīlētām cenām, tā garantē patērētājiem vislabākās preces par vislētākām cenām. Brīvā sacensība ir vislabākais cenu regulātors. Ja slepenie monopoli, neļaujot brīvai sacensībai regulēt cenas, sadārdzina preces, tad jāiejaucas valsts varai un ar atbilstīgiem likumiem un rīkojumiem šāda slepeno monopolu rīcība jālikvidē. Kur cenu līmeni iespaido starptautiskie karteļi, tur jādarbojas starptautiskai uzraudzībai, ko var noorganizēt Apvienoto Nāciju Saimnieciskā padome.

Kāpinot produktivitāti, regulējot preču cenas un veicinot strādnieku dzīves līmeņa celšanos, liberālā saimnieciskā iekārta ir garants tautas labklājībai. Šīs iekārtas apkarotāji mēģina iestāstīt, ka tās pamatā esot egoisms. Uz to atbild prof. Eučkens, kā normālā sacensība ir „vienīgais saimnieciskās iekārtas tips, kas savalda egoisma spēku". Šīs domas apstiprina tagadējais Rietumvācijas saimniecības ministrs prof. Erhards: „Valstij jānodrošina brīvās sacensības saimniecības iekārta. Karteļi un monopoli vilto cenas. Iznāk tas pats, vai valsts nosaka cenas, vai monopolisti. Abējādās cenas ir patvaļīgas. Pilnīgā sacensībā pelņa sadalās pēc veiksmes taisnā mērogā, bet pie monopoliem un karteļiem ik pēc varas apmēra. Lai garantētu pilnīgu sacensību, tie jāaizliedz. Uz liberālo principu pamata jāievēro brīvā tirgus saimniecība ar cenu mēchanismu, brīvo uzņēmību un brīvo sacensību. Cīņā pret kollektivisko nebrīvību vislabākais ierocis ir brvība un labklājība" (K. Kasparsons Divas esejas, 36.—37. lpp.).

Valsts saimnieciskā iekārta ar privātīpašumiem, brīvo sacensību un privāto iniciātīvu praksē ir attaisnojusies ASV, kur neapšaubāmi pieredzētā augstumā ir sakāpināta produktivitāte un līdz ar to ir tautas labklājība ar citur retu sastopamām ērtībām un citām iespējām. Tātad liberālās saimnieciskās iekārtas mērķis ir sasniegts.

DARBA LAIKS SARŪK — ALGAS KĀPJ UZ AUGŠU

(C. S.) — Kopš kara beigām Kanadas strādnieku nedēļas ienākumi ir pastāvīgi auguši taisnā līnijā, kamēr nedēļas darba stundu skaits ir mazinājies.

1945. g. caurmēra stundas alga Kanadas rūpniecībā bija ap 70 centu. Tagad tā krietni vien pārsniedz $1.60 un turpina kāpt.

1945. g. darba nedēļas garums caurmērā bija 44,5 stundas. Tagad tas ir 41 stunda un turpina mazināties.

Tani pašā laikā t. s. „blakus labumi" — darba devēju iemaksas pensiju fondā un veselības apdrošināšanai, samaksātas brīvdienas u.t.t. — uzlabojušies par kādu trešo daļu.

Kanadas strādniekam klājas labāk nekā jebkad agrāk, un tas visā visumā algas ziņā virzās uz priekšu ātrāk par dārdzības pieaugumu.

Pagājušais gads gan bija viens no sliktākiem gadiem rūpniecības strīdu ziņā visā Kanadas vēsturē. Gandrīz trīs miljoni darba dienu zaudēts rūpniecības disputos — ieskaitot tērauda, auto koka apstrādāšanas ,kalnrūpniecības un ķīmiskās rūpniecības streikus.

Darba attiecībās vienīgais vēl lielākas šķelšanās gads bija 1946. g., kad zaudēts 4,5 miljoni darba stundu.

Turpretī sagaida, ka 1959 .g. būs relatīvs strādnieku miera gads. Lielākā daļā tērauda, automobiļu un kalnrūpniecībās divu un triju gadu līgumi starp arodbiedrībām un uzņēmumu vadību ir parakstīti ar algu ieguvumiem, kas svārstās no 6-9¢ stundā.

Iespējami sarežģījumi ar ostas strādniekiem, kravas automobiļu vadītājiem un jūrniekiem, jo galvenās arodbiedrības pošas organizēt strādniekus gar atklājamo Sv. Labrenča jūras ceļu.

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
ST. KATARINES
H. Greble, 85 Maple St.,
St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

ZIVIS

. . . Labākie Kanadas zivju produkti . . . jūsu pārtikas veikalu dzesētājos . . .

HIGHLINER

- Zivju fileji
- Zivis un cepti kartupeļi
- Zivju gabaliņi
- Pildītas zivis

LUNENBURG SEA PRODUCTS Limited,
37 King St. E., Toronto, Ont.

GATAVOJAS PLKV. O. KALPAKA ATCEREI

DVF valdes sēde Londonā

Kārtējā DVF valdes sēde notika svētdien, 15. februārī DV namā Londonā. Sēdi vadīja prdis A. Alksnītis. Tajā piedalījās L. Rumba, Fr. Kursietis, K. Ampermanis, S. Lindiņš, E. Žilinskis un derbv. L. Ādlers.

Valde pārrunāja Kalpaka atceres un Latviešu leģiona dienas sarīkojumu delegātu pavasara pilnsapulces laikā, sestdien, 7. martā ,plkst. 18,00, Argyll Hall. To ievadīs ar prāv. E. Berga svētbrīdi, bet svētku runu teiks plkv. R. Osis; koncertēs makslinieces M. Daškēvica un M. A. Zariņa, dzejas deklamēs rež. J.Zariņš. Balli atklās ar polonēzi. Par loteriju un atspirdzinājumiem rūpēsies Londonas nodaļas Vanadzes. Valde cer, ka tautieši kuplā skaitā apmeklēs šo tradicionālo sarīkojumu.

Valde aicina visas nodaļas un kopas sūtīt savus delegātus uz pilnsapulci, kas notiks DV namā Londonā un sāksies sestdien, 7. martā, plkst. 11.00, kad DVF goda priekšsēdis sūtnis K. Zariņš teiks uzrunu. Sapulce turpināsies svētdien, 8. martā. Darba kārtībā svarīgi jautājumi. Ir ļoti vēlams, lai visas DVF saimes šai gadījumā būtu pārstāvētas.

DV CV prezidijs sasauc DV CV sēdi 18./19. aprīlī DV namā Londonā. Uz šo sēdi ieradīsies CV prezidijs, revīzijas komisijas pārstāvis no Vācijas, kā arī pārstāvji no citām zemēm.

Valde pieņēma zināšanai, ka ELJA's Anglijas nodaļa par savu pārstāvi pie DVF izraudzījusi Valdi Avotiņu. ELJA vadība arī lūgusi materiāli atbalstīt tās rīkotos latviešu valodas neklātienes kursus. Dziesmu dienu organizācijas komitejas sēdē 15. martā Lesterā, DVF pārstāvēs valdes loceklis K. Ampermanis. K. Ampermanis, valdes administratīvās daļas vadītājs, ziņoja, ka iepazinies ar ziņojumiem par biedru atbrīvošanu no biedru maksām un konstatējis, ka dažos gadījumos nodaļu un kopu vadība par iemesliem uzdevusi ģimenes apstākļus, kas esot plašs jēdziens. Valde nolēmj uzaicināt nod., kopas revidēt no biedru maksām atbrīvoto sarakstus.

Valde izlēma nodaļu iesniegtos pabalstu jautājumus. Informācijas daļa izdevusi janvāra beigās preses biļetenu, kas pieņemts visiem nozīmīgākiem brīvu un īru laikrakstiem, atsevišķiem institūtiem un personām. Valsts un politiskās dzīves vadītājiem piesūtīta Ad. Šildes grāmata „The Profits of Slavery".

Saimniecības daļas vad. Fr. Kursietis ziņoja, ka ar 7. febr. darbā stājies jaunais DV nama Londonā pārvaldnieks un kluba ekonoms T. Kaure. Uz daļas vadītāja ierosinājumu valde vienojās, ka klubs formāli pārņem nama apsaimniekošanu. Nama zāle pieejama pret atlīdzību arī privātām viesībām, pie kam klubs uzņemas, ja vajadzīgs, viesību sarīkošanu. DVF grāmatnīca ziedojusi 20 grāmatas Londonas nodaļas Vanadžu loterijai, kas notiks martā.

Valde aicina nodaļas izkārtot piemērotus Kalpaka atceres un Latviešu leģiona dienas sarīkojumus.

J. F.

BOSTONAS DV APVIENĪBAI JAUNA VADĪBA

Līdz ar 15. februāra kārtējo pilnsapulci beidza darboties viena no vissekmīgākām Bostonas DV valdēm. Iepirktā nama saimniekošanā valdes locekļi Lincis, Liepiņš, Kauliņš ar palīgiem veikuši saviem spēkiem nama pārbūves un remontdarbus. Kanālizējas un ūdensvadu darbi vien būtu prasījuši pie $1.000,- izdevumus, ja tos pašaizliedzīgi nebūtu veikuši Lincis un Liepiņš. Abiem minētiem apvienība pasniedza goda diplomus — atzinības rakstus.

Valde ļoti sekmīgi darbojusies arī financiālā plāksnē, atmaksājot vairāk kā paredzēts aizdevumus nama fondam. Arī Vanadzes, M. Altmanes vadībā, darbojušās sekmīgi un saticīgi. Sapulce priekšniekam Kažam un valdei izteica pateicību par pašaizliedzīgo un labi veikto darbu. Kā vienmēr sekmīgi darbojies DV grāmatu galds Auģes vadībā. Konstatēts, ka atsaucība aprūpes darbam mazinās, tā Ziemassvētku akcijā savākts tikai $411,-.

Nama uzturēšanas augošos izdevumus paredzēts segt ar pag. pavasara loterijas pasākumu, un tā radusies iespēja izdot $4.400,- nama izmaksai un $2.900,- aizdevumu atmaksai.

Nepatikamu disonanci sapulcē ienesa personīgas dabas aizkārumi un nesaprašanās. Daudzi darba darītāji aizkarti ar „runas vīru" vaļīgiem vārdiem Apvienībai bijuši daudzi smagi brīži, bet pašreizējais stāvoklis ir labāks kā jebkad. Taču „matu skaldīšanas" dēļ vien 39 biedru vidū nebija iespējams komplektēt apvienības valdi paredzētā lielumā. Priekšnieka pienākumus uzņēmās E. Treimanis, valdes locekļu — Otto Bračiņš, Kārlis Dravnieks, Fricis Hervarts, Olģerts Kucers, Miķelis Lēnbergs. Revīzijas komisijā: V. Burvikovs, J. Purēns, Z. Kaktiņš. Godā tiesā: Z. Kaktiņš, J. Kaža, V. Bērziņš. Delegāti; Rudzroga un Treimanis. Daugavas Vanadžu topā — pr-ce M. Altmane, locekļes: Sķobe, Eglīte, Krastiņa, Straumēna un Kibermane.

Z. K.

Liepājā aizturēti dāņu zvejas kuteri

Reuters ziņo, ka padomju patruļas laivas 14. februārī aizturējušas 2 dāņu zvejas kuteŗus, kas zvejojuši Liepājas tuvumā. Pēdējā radio ziņojumā dāņu zvejnieki no sava kuteŗa ziņoja, ka padomju patruļas laivas piebraukušas tiem blakus un pavēlējušas doties līdz uz Liepāju.

KRISTĪGĀ DZĪVE

Savienoto Valstu baznīcu nacionālā padome publicējusi datus, pēc kuŗiem 61% jeb 104.198.678 no visiem 170 un pusmiljona amerikāņiem pieder pie dažādām kristīgām draudzēm un sinagogām. Protestantu ir 59.823.777, katoļu 35.864.477 ,jūdu ticīgo 5.500.000 un pareizticīgo — 2.540.446.

☆

Mārtiņa Lutera Reformācijas dziesma „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils" pārtulkota 184 valodās.

IGAUŅU BRĪVĪBAS KRUSTS

Igauņu laikraksti trimdā atzīmē, ka pirms 40 gadiem, 1919. g. februārī, nodibināts Igaunijas kara ordenis — Brīvības krusts. Ordenis piešķirts 2.074 igauņiem, 666 somiem, 139 angļiem un 50 latviešiem.

VECA, MĪĻA PILSĒTA AR JAUNU SEJU

VĒSTULE „LATVIJAS AMERIKĀ" LASITĀJIEM NO JELGAVAS

„Pēc ilgākas prombūtnes esmu atkal Jelgavā, savā jauko bērnu dienu un rožaino jaunības sapņu pilsētā. Atceries, mēs toreiz pirmā uzlidojuma dienā norunājām satikties otrā svētdienā pēc kara, pulksten 10 no rīta pie skolas namā vārtiem. Meitenes par šo norunu pat jūsmoja, kā kaut ko jauku iederēdamas. Vienīgi skolotājs tā savādi smaidīja, ļaudams mums satikšanās plānu kaldināšanā brīvu vaļu. Toreiz es viņa smaida nesapratu, un tas mani pat drusku kaitināja. Tagad — arī es smaidītu tāpat. Tu tai pavasarī vāci materiālus savam skolas beigšanas „diplomdarbam". No tā varētu spriest, ka Jelgava Tev atminā saglabājusies tikpat skaidri, kā man tanī dzīvojot. Ja nu Tev pie rokas ir kāds vecs pilsētas plāns, Tev nebūs grūti izsekot manam stāstam, kas te pa šiem kara un pēckara gadiem mainījies.

No vecajām Jelgavas celtnēm maz kas palicis pāri. Pēc kara te nekā cita neredzēja, kā tikai izdegušu māju sienas un drupu kaudzes. Sevišķi atbaidoša izskatijās sagrautā pilsēta, tuvojoties pa šoseju no Rīgas. Drīz vien pēc kara turpat vai — visas — 99%, ne mazāk — nodedzinātās mājas nojauca bez jebkādas šķirošanas: vienkārši, lai iegūtu ķieģeļus, kaut gan lielāko daļu vēl varēja atjaunot. Tad architektiem tika uzdots izstrādāt Jelgavas atjaunošanas ģenerālplānu. Bet plāns ir tikai plāns, bet ne pilsēta . . . Tomēr tas tagad likts pamatā pilsētas celtniecībā, un pēc tā tad arī pamazitiņām ceļas jaunā Jelgava, ar pilnīgi jaunu seju.

Tevi, es zinu, visvairāk interesēs ,kas palicis pāri no vecās Jelgavas? No vecajām celtnēm ar milzīgām pūlēm un nebeidzamām „klapatām" atjaunotas tikai nedaudzas. Tās ir: Skolotāju institūts, jaunais pasta nams, „Kružoks", Tērvetes viesnīca, Krāmera fabrika, Ošenieka māja, kā arī Jāņa, Annas un katoļu baznīcas un dažas maznozīmīgākas celtnes. Pirms tam Jelgava bija klajs drupu lauks un šīs celtnes pacēlās kā vientuļi ceļa rādītāji tuksnesī. Pilsētas nomalēs un tāpat arī jaunajā Jelgavā otrpus upei nelielās mājeles bija palikušas neskartas.

No pilsētas centra attālākām lielākām celtnēm, kas arī nodega, tagad jau atjaunota kā bijušā Hoffa linu vērptuve, cukurfabrika, elevātors, ūdenstornis, elektrības stacija, tā arī agrākā 15. maija skola un ādu fabrika. Atjaunota, pareizāk teikt pilnīgi no jauna uzcelta Jelgavas krišanas priekšvakarā izpostītā un izdedzinātā dzelzceļa stacija. Tāpat atjaunots arī dzelzceļa depo. Tur, kur agrāk bija katoļu kapi un Jāņa kapi, tur tagad apstādījumi — parki. Brīniškīgā kārtā Alunāna piemineklis palicis nenogāzts, vienīgi stipri sapostīts. Tas tagad paceļas parka vidū kā apsmiekls . . . Starp „Kružoku", pastu un agrāko Mātera, tagad Andreja Upiša ielu, izplešas Raiņa parks ar Raiņa pieminekli pašā parka vidū. Lielais Grebnera parks pamests likteņa ziņā — nekopts, nolaists, un tanī ganās kazas un govis.

Ģintermuižas psichiatriskā slimnīca un arī pilsētas slimnīca saglabājās nenopostītas. Par pilsētas slimnīcas izglābšanu jāpateicas Dr. Čakstem, kas, likdams ķilā savu dzīvību, pats savām rokām kritiskajā brīdī novācis izliktās mīnas. Čakste arī tagad strādā šinī slimnīcā par ārstu.

No vecajām celtnēm, kuŗas neatjaunoja un nojauca, minams Valsts bankas nams, Latviešu biedrība, YMCA's nams, tad kalvinistu, Trīsvienības un Nikolaja baznīcas, jo draudzes baznīcu atjaunošanai nebija laikā pieprasījušas atjaujas . . . Trīsvienības baznīcas tornis gan palika nenojaukts un vēl tagad paceļas pāri nesen uzceltajām dzīvojamām mājām kā sargs, kā biedēklis . . .

Pāri Driksnai un Lielupei no jauna uzcelti dzelzs betona tilti, kas kalpo satiksmei pāri upei starp abām pilsētas daļām un Rīgas šoseju. — Priekš dažiem gadiem sāka atjaunot jeb „restaurēt" arī pili. Pēc Rastrelli plāna pilij paredz piebūvēt vēl vienu korpusu, kuŗa līdz šim nebija. Turpretim to spārnu, kuŗš neesot atbildīs pirmmetam, nojauca. Pils un tāpat skolotāju institūts nodoti Lauksaimniecības akadēmijas vajadzībām. Pilijs vienai daļai tagad jau uzlikts jumts un pat ielikti daži logi.

Notikušas dažas pārmaiņas arī ielu tiklā. Ja Tu te pēkšņi atbrauktu būtu ko padomāt, kā uz nodomāto vietu nokļūt. Pilnīgi izremontētas ir tikai Lielā iela un Akadēmijas iela, tagad pārdēvēta par Puškina prospektu. Pārējo ielu braucamais ceļš un ietves tādas pašas kā agrāk, tikai kara gaitās un laika zoba ietekmē kļuvušas stipri bedrainākas. Staigājot pa dolomita plieņiem klātajām ietvēm, jaunā paaudze tāpat mācās ģeoloģiju, kā mēs savā laikā. Daudzām ielām nosaukumi tagad ir pavisam citādi, bet daudzas arī pavisam pazudušas. Visumā centra ielas tikai pavisam nesen sākušas iezīmēties, kad sāka celt jaunās dzīvojamās mājas. Dažos posmos vēl arvien ir tikai pāris māju. Centrs vēl ir tik maz apbūvēts, ka jauno Jelgavas seju nemaz nav iespējams ne saskatīt, ne uzminēt. Tomēr tagad jau ir kļuvis redzams, ka pilsētas atjaunošanas ģenerālplānā ieviesušās dažas kļūdas un pat nevīība un bezgaumība, kas turpmāk var sagandēt šīs pilsētas jauko skatu. Kā jau minēju, daudzas ielas pamestas neatjaunotas, jo nav vajadzīgas. Citas iztaisnotas, bet vēl citas izlīkumotas. Jauno māju izskats dažās vietās iznācis tīri atbaidošs. Pa lielākai daļai jaunās mājas ir vienmuļu blokmāju paveids, t. s „kubiki", bez architektoniskas vērtība . . . Pētera ģimnazijā tagad ierīkots mūzejs. Pretim uzceltā jauna skola. Šī skola, skolotāju institūta internāts un dzelzceļnieku klubs pieskaitāmas labākajām jaunceltnēm, kas līdz šim te parādījušās. Var pat sacīt, ka architekti gan domājuši kaut ko izteikt, kaut ko parādīt, bet gala rezultātā nekas sevišķs nav iznācis.

Tik daudz es Tev šoreiz varu pastāstīt par Jelgavu, kas pa šo laiku stipri izmainījusies un turpina mainīties vēl arvien..."

K.

tālr. WA 3-6816.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

KANADĀ

TORONTO

Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības 8. gada svētki notiks 1. martā Sv. Andreja baznīcas zālē. Tos ievadīs māc. A. Lūsis ar īsu dievkalpojumu Trīsvienības baznīcā, pl. 2 p. p. Pl. 5 sāksies svētku akts, kam sekos rotaļu un lielgaidu kopīgais uzvedums „Rīga, tornu pilsēta". Programmas otrā daļā būs tautas dejas un rotaļas. Vecāku padome rūpēsies par atspirdzinājumiem.

Toronto latviešu TA sestdienas ģimnazija 7. martā, pl. 7-os vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās rīko atklātu audzēkņu vakaru ar īpašu programmu. Vakara otrā daļa būs jautra, pēc kam sekos tautas dejas, uz kuŗām ielūgti visi — arī vecākā paaudze. Būs arī bufete. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

Diāna Jablokova - Vorpa sauvu baletskolas audzēkņu vakaru rīko 20. jūnijā Itona auditorijā ar Šopēna „Rudens lapu" uzvedumu 4 ainās. Šajā vakarā dejos arī Valda Vilsone un Viesturs Rozenbergs. V. Vilsone nule kā piedalījās Eastern komercskolas raibajā vakarā, dejojot San - Sensa Gulbi.

Latviskās dzīvošanas kursu vadība ar B. Rubesu priekšgalā patlaban uzturas Čikāgā. Uz šiem kursiem, kas notiek 21. un 22. februārī, no Toronto devās prāvs pulciņš jauniešu, kas piedalīsies vienīgi kā interesenti.

Sidrabenes pārvalde jau gatavojas brīvdabas Jāņu uzvedumam pēc B. Senkēvičas pag. gada manuskripta, kas šogad būs paplašināts un papildināts arī ar efektīvu nobeiguma daļu — seno varoņu „veļu uzstāšanos". Režiju vadīs rež. Milda Bērziņa - Muižarāja, koncertēs E. Slaucitāja pūtēju orķestris, paplašinātu kori vadīs A. Purvs.

Ievērojamais latviešu cirkus artists Richards Šulte nedēļas nogalē devās uz Montreālu, lai piedalītos varietē uzvedumā. Pēc tam mūsu tautietis demonstrēs savu balansa aktu Kvebekas pilsētā, kas ir tuvu Montreālai.

Vijolniece Norma Auziņa, kas dzīvo Ročesterā, netālu no Nujorkas, šinīs dienās saistīta Jaunatnes svētku koncertam, kas notiks 30. jūnijā, Itona auditorijā. Par koncerta programmas sastādīšanu un izvēli rūpējas konservātorists Aleksandrs Kalniņš, kas patlaban uzturas Cikāgā, un kārto citu jauno māksliniekou piesaistīšanu šim izcilajam sarīkojumam.

MONTREĀLĀ

Montreālas latviešu biedrības un DV nodaļas rīkotais gadskārtējais karnevāls „Āfrikā pie nēģeriem" bija pulcējis ap 200 apmeklētāju, no kuŗiem ap 30 bija maskās. Pirmo godalgu saņēma „Slimnieks ar gultu" — J. Siliņš, otro — „Afrikas džungļu mednieks" — E. Skapsts, bet trešo — „Jūrniece" — L. Trencis. Dekorācijas, atbilstošas karnevāla motīvam, bija gatavojis šaržists Jānis Streņģe, kas savā laikā bijis franču ārzemnieku leģionā Afrikā. Karnevālā viņš bija ieradies franču ārzemnieku leģionāra tērpā ,kas daudziem vakara dalībniekiem likās par vienu no oriģinālākiem.

Montreālas latviešu teātŗa izrāde notiks 14. martā, plkst. 7,30 vakarā, Van Horne skolas zālē, Van Horne un Viktorijas Ave. stūrī. Šoreiz teātŗa vadība izvēlējusies 3 viencēlienus; Rūdolfa Blaumaņa „Pēc pirmā mitiņa" un „Zelta kupris" un Edvārda Vulfa „Linis murdā". Biļetes iepriekšpārdošanā pie A. Krieķa, tel. VI 4-7300 un L.Skapsta, tel. MU 4-3769. Vietu cenas: 1. v. $2.-, II v. $1.50 un III v $1.-, bērniem un skolēniem puscenas.

HAMILTONĀ

Hamiltonas latviešu biedrība nolēmusi vākt līdzekļus nama iegādei ,kādēļ sarīko naudas loteriju. Izdos 2.000 loterijas „pay as you will" grāmatiņas ar 25 lozēm katrā. Ložu cenas dažādas: no 0¢ līdz 50¢. Grāmatiņas bruto vērtība $8.50. Tālākpārdevējiem tās pārdos par $7,- katru. Laimestu kopsumma — $2.500,-, kas sadalās šā: 20 par $50,-, 20 — $25,- un 100 — $10,-. Kopīgais tīrais atlikums paredzēts ap $10.000,-, kas ir pietiekams, lai HLB iepirktu savu namu. Ložu grāmatiņas būs dabūjamas pie visiem HLB valdes locekļiem marta beigās.

Hamiltonas Latviešu biedrības koŗa mēģinājumi notiek pirmdienās, pl. 7,00 vakarā, 16 Market Street, tālr. JA 7-3415.

Patlaban tiek sagatavotas dziesmas Jāņiem un Dienvidus Ontario jaukto koŗu koncertam, dirigents Imants Sakss.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
6210 VICTORIA AVE. APT. 16

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTAJU vēstules

VAI TĀ NU BIJA?

Latvijas Amerikā red.:

LA 14. n-rā vēstulē — Nedrīkst mētāties ar vārdiem V. Nollendorfs bargi norājis mag. iur. E. Lapiņu par to, ka viņš kādā vēstulē LA bijis nepieklājīgs pret mūsmāju sociāldemokrātiem, jo citējis pilsonisko aprindu Saeimas vēlēšanu ciņas saukli: „Kas garā vājš un prātā īss, lai nobalso par numur trīs!" Arī Rainis, lūk, esot bijis sociāldemokrats un balsojis par nr. 3, un pēdējo taču nevarot nodēvēt par garā vāju un prātā īsu.

Bet V. Nollendorfs būs aizmirsis, ka šis sauklis bija domāts tikai politiskā nozīmē, jo tas izvirzījās brīvās Latvijas nacionālo aprindu politiskajās ciņās ar sociāldemokratiem — mūsu nacionālo centienu un privātkapitālistiskās valsts iekārtas grāvējiem.

Ja nu tas tā, vai tad arī V. Nollendorfam neliekas savādi, ka tāds ideālists kā Rainis, ar tik plašu un bagātīgu latviski nacionālo gara pasauli rakstniecībā, bija iekūlies marksistu šaurajā materiālisma sprostā? Vai tas nenozīmē kādu vājumu un īsumu Raiņa politiskajās atzinās? Liekas, arī pats Rainis to bija sapratis, jo vēlāk savus ieskatus šinī ziņā revidēja.

V. Nollendorfs arī apgalvo, ka Raiņa „Daugava" devusi tautai garīgos spārnus Bermonta sakaušanai un Latvijas galīgai atbrīvošanai.

Vai tā nu bija? Kur tad paliek mūsu senču asinainās ciņas ar „Melno bruņinieku", 700 g. verdzība, Atmodas laikmets, strēlnieku ciņas, kuŗās izpaudās tautas naids pret apspiedējiem, un arī pati nacionālās Latvijas juridiskā tapšana bez Raiņa un sociāldemokratu „svētības"?

Ir zināms, ka lielākā daļa to vīru ,kas cīnījās pret Bermontu un galīgi atbrīvoja Latviju, Raiņa „Daugavu" nebija ne lasījuši, nedz arī par to ko dzirdējuši. Tāpat nav dzirdēts, ka plkv. O. Kalpaks uzņēmies atbrīvošanas ciņu virspavēlnieka pienākumu, Raiņa „Daugavas" spārnots.

V. Nollendorfam ieteicams nemētāties ar nepierādītiem apgalvojumiem, kas sagroza atbrīvošanas ciņu spārnotājus - īstenos psichologiskos faktorus.

Latis Libis

PADOMS AUGUSTIŅAM

Latvijas Amerikā redakcijai:

Nodaļā „Brīvā dabā" 11. febr. parādījās bēdīga ziņa par Augustu Augustiņu. Augustiņš izrikojies varen nesmuki! Nebūdams ne draudzē, ne makšķernieku organizācijā, Augustiņš vilcis laukā neatlauta lieluma foreles! Un tā mūsu Augusts Augustiņš kļuvis par zivju „bēbīšu slepkavu", un viņa izrīcība tiek iegrāmatota kā „huligāniska noziedzība."

Mans nolūks šeit ir likt Augustiņam tā īsti pie sirds, ka tā nu darīt nevar! Un ja tikai Augusts Augustiņš manu padomu ievērotu un iestātos kādā makšķernieku organizācijā un vilktu ārā lielākas zivis, — tad taču mēs visi varētu priecāties un gavilēt, ka esam kļuvuši par vienu „sportistu" bagātāki!

Ir, protams, arī vēl cilvēki, kas, tā sakot, mēģina „piesieties" visiem Augustiņiem, vienalga, vai tie ir biedrībās un makšķerē zivis pēc svara un mēra, vai rīkojas uz „savu roku", kā mūsu Augusts Augustiņš. Šie cilvēki ir stipri vecmodīgi un domā, ka būtu jaievēro vārdi — „Tev nebūs nokaut", — un šie cilvēki tic, ka katra radība ir Dieva radīta un ir saudzējama — nav nevajadzīgi iznīcināma. Bet, ar šiem uzskatiem Augustiņam nebūs jārēķinās, ja vien viņš ievēros visus vajadzīgos noteikumus — tad „sportista" gods un slava Augustiņam droša! **Mieža grauds**

ZIŅAS

par Dr. M. Thala, ausu, deguna un kakla slimību speciālistu no Liepājas (24 Helēnas ielā), un viņa piederīgo likteni lūdz sniegt LA red., vai vakaros pa

GARĪDZNIEKU UN BAZNĪ IZNĪCINĀŠANA PAD. SAVIE

Šie drausmu fakti būtu jāzina visiem kas grib sadarboties ar komūnistie

Trimdā krievu valodā iznācis grandiozs darbs cas un garīdzniecības iznīcināšanu Padomju Savi plašajā materiālu sakopojumā ietverta tikai pare rīdzniecība un baznīca. To sakopojis protopresvit skijs. Pirmā grāmata — Jaunie Krievijas mocekļ 1949. g. Svētās Trīsvienības klosterī Jordanvillē, N norādīts, kā mežonīgo garīdzniecības iznīcināša boļševiki sākuši ar viņu valdīšanas pirmajām di

Visi noslepkavotie garīdznieki pieskaitīti pirmajiem Krievu zemes svētajiem. So svēto mocekļu saraksts sākas ar 984. gada 12. jūliju. 1.000 gados svēto bijis 61. Bet cik mocekļu pareizticīgai baznīcai būs devis (arī citām konfesijām) Padomju Savienībā 40 gados komūnistu valdīšanas laiks? — Latvijā savā laikā lasījām mēnešrakstā Tautas Vairogs, ka līdz 1921. gadam (ieskaitot) iznīcināts 120.500 dažādu pareizticīgās baznīcas kalpotāju. 1928. gadā šis skaitlis aptuveni bija pieaudzis līdz 400.000. Garīdzniecības iznīcināšana Padomju Savienībā tiek turpināta vēl šodien. Kā pirmo boļševiku upuri svētajiem Krievzemes mocekļiem pieskaita protojereju Jāni A. Kočurovu , kuŗš nogalināts Carskoje Selo 1917. g. 7. novembrī.

Garīdznieku iznīcināšanas veidi ir dažādi, mocībās un necilvēcībā pārspējot katru izdomu, kadu līdz šim pazīstam cilvēces vēsturē. Minēsim tikai dažus piemērus: protojerejs Grigorijs Počņijelovs nošauts Kronštatē ar krustu rokās; priesteris tēvs Dmitrijs izvests no kapsētas un izgērbts. Pret saviem mocītājiem viņš pacēlis krustu, tos svētīdams, bet par to viņam nocirsta labā roka. Līki nav ļāvuši paglabāt, bet atdevuši suņiem. Priesteris Gavrilijs Moskovskijs sagriezts gabalos. Sieva lūgusi vīra līķi apglabāšanai, bet par to viņai nocirstas rokas, kājas, nogrieztas krūtis . . . Slavenais boļševiku matrozis Dibenko apcietinājis 75 gadi veco archimandrīdu Radionu, kam noplēsuši galvas ādu ar matiem, sagraizījuši seju un tad nošāvuši. Priesterim Longinam vispirms nogriezts deguns, tad nosists un iemests upē. Chersonā kāds priesteris piesists pie krusta. Vladimirs, Kijevas un Galicijas metropolīts, noslepkavots 1918. g. Lavras pagalmā aiz klostera vārtiem. Viņš lūdzis, lai pirms nonāvēšanas atļauj vēl pielūgt Dievu. Sekojusi atbilde: „Tīkal ātrāk!" Paceldams rokas pret debesīm, viņš lūdzies: „Kungs, piedod manus gribētos un negribētos grēkus, un pieņem manu dvēseli savā mierā." Pēc tam vēl ar krusta zīmi svētījis savus slepkavas. Ienākot Kijevā vācu karaspēkam tanī pašā pavasarī, mediciniskā apskatē noskaidrots sekojošais: uguns ieročā šāviens labajā acī, noplēsta galvas āda, durkļa ievainojuma rētas zem labās auss, četri dūrieni lūpās ,jostas vietā u. c. Priesteris Dmitrijs Želtonogovs pies

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

s ne-
ākām
node-
ā bi-
ukur-
ornis,
grākā
brika.
pilnī-
gavas
ostītā
acija.
izceļa
kato-
tagad
niški-
neklis
stipri
aceļas
. . .
n ag-
ndreja
parks
parka
parks
— ne-
ganās
slim-
ca sa-
pilsē-
jāpa-
kdams
savām
novācis
tagad
rstu.
ras ne-
inams
ātviešu
. tad
n Ni-
audzes
ja lai-
. . .
is gan
tagad
ltajām
sargs,
pei no
na til-
ri upei
ām un
dažiem
t jeb
Rastrel-
iebūvēt
idz šim
spārnu,
metam,
skolotā-
uksaim-
vajadzī-
tagad
t ielikti
rmaiņas
pēkšņi
māt, kā
ūt. Pil-
kai Lie-
iela, ta-
ina pro-
ucamais
ašas kā
un lai-
as stipri
pa dolo-
ietvēm,
ācās ģeo-
kā. Dau-
tagad ir
dzas arī
Visumā
sam ne-
kad sā-
mās mā-
ervien ir
rs vēl ir
auno Jel-
espējams
t. Tomēr
zams, ka
ģenerāl-
s kļūdas
gaumība,
andēt šīs
Kā jau
pamestas
ajadzīgas.
vēl citas
ju izskats
iri atbrai-
: jaunās
kmāju pa-
ez archi-
. Pētera
ts mūzejs.
skola. Šī
ūta inter-
klubs pie-
jaunceļt-
parādīju-
architek-
ko izteikt,
gala re-
nav iznā-
reiz varu
. kas pa
ijusies un
arvien..."
K.

ziesības manuskriptus saīsināt.
skriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
ota pastmarka.
ai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktī
st redakcijas viedoklim.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON

Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS

Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

I. Andrejsons, C.L.U.

41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

VAI TĀ NU BIJA?

Latvijas Amerikā red.:

LA 14. n-rā vēstulē — Nedrīkst mētāties ar vārdiem V. Nollendorfs bargi norājis mag. iur. E. Lāpiņu par to, ka viņš kādā vēstulē LA bijis nepieklājīgs pret mūsmāju sociāldemokrātiem, jo citējis pilsonisko aprindu Saeimas vēlēšanu ciņas saukli: „Kas garā vājš un prātā īss, lai nobalso par numur trīs!" Arī Rainis, lūk, esot bijis sociāldemokrats un balsojis par nr. 3, un pēdējo taču nevarot nodēvēt par garā vāju un prātā īsu.

Bet V. Nollendorfs būs aizmirsis, ka šis sauklis bija domāts tikai politiskā nozīmē, jo tas izvirzījās brīvās Latvijas nacionālo aprindu politiskajās ciņās ar sociāldemokratiem — mūsu nacionālo centienu un privātkapitālistiskās valsts iekārtas grāvējiem.

Ja nu tas tā, vai tad arī V. Nollendorfam nelikas savādi, ka tāds ideālists kā Rainis, ar tik plašu un bagātīgu latviski nacionālo gara pasauli rakstniecībā, bija iekūlies marksistu šaurajā materiālisma sprostā? Vai tas nenozīmē kādu vājumu un īsumu Raiņa politiskajās atziņās? Liekas, arī pats Rainis to bija sapratis, jo vēlāk savus iesaktus šinī ziņā revidēja.

V. Nollendorfs arī apgalvo, ka Raiņa „Daugava" devusi tautai garīgos spārnus Bermonta sakaušanai un Latvijas galīgai atbrīvošanai.

Vai tā nu bija? Kur tad paliek mūsu senču asiņainās ciņas ar „Melno bruņinieku", 700 g. verdzība, Atmodas laikmets, strēlnieku ciņas, kuŗās izpaudās tautas naids pret apspiedējiem, un arī pati nacionālās Latvijas juridiskā tapšana bez Raiņa un sociāldemokratu „svētības"?

Ir zināms, ka lielākā daļa to viru, kas cīnījās pret Bermontu un galīgi atbrīvoja Latviju, Raiņa „Daugavu" nebija ne lasījuši, nedz arī par to ko dzirdējuši. Tāpat nav dzirdēts, ka plkv. O. Kalpaks uzņēmies atbrīvošanas ciņu virspavēlnieka pienākumu, Raiņa „Daugavas" spārnots.

V. Nollendorfam ieteicams nemētāties ar nepierādītiem apgalvojumiem, kas sagroza atbrīvošanas ciņu spārnotājus - istenos psiholoģiskos faktorus.

Latis Lībis

PADOMS AUGUSTIŅAM

Latvijas Amerikā redakcijai:

Nodaļā „Brīvā dabā" 11. febr. parādījās bēdīga ziņa par Augustu Augustiņu. Augustiņš izrikojies varen nesmuki! Nebūdams ne draudzē, ne makšķernieku organizācijā, Augustiņš vilcis laukā neatļauta lieluma foreles! Un tā mūsu Augusts Augustiņš kļuvis par zivju „bēbīšu slepkavu", un viņa izrīcība tiek iegrāmatota kā „huliganiska noziedzība."

Mans nolūks šeit ir likt Augustiņam tā īsti pie sirds, ka tā nu darīt nevar! Un ja tikai Augusts Augustiņš manu padomu ievērotu un iestātos kādā makšķernieku organizācijā un vilktu ārā lielākas zivis, — tad taču mēs visi varētu priecāties un gavilēt, ka esam kļuvuši par vienu „sportistu" bagātāki!

Ir, protams, arī vēl cilvēki, kas, tā sakot, mēģina „piesieties" visiem Augustiņiem, vienalga, vai tie ir biedrībās un makšķerē zivis pēc svara un mēra, vai rikojas uz „savu roku", kā mūsu Augusts Augustiņš. Šie cilvēki ir stipri vecmodīgi un domā, ka būtu jaievēro vārdi — „Tev nebūs nokaut", — un šie cilvēki tic, ka katra radība ir Dieva radīta un ir saudzējama — nav n e v a j a d z ī g i izničināma. Bet, ar šiem uzskatiem Augustiņam nebūs jārēķinās, ja vien viņš ievēros visus vajadzīgos noteikumus — tad „sportista" gods un slava Augustiņam drošā! **Mieža grauds**

ZIŅAS

par Dr. M. Thala, ausu, deguna un kakla šlimību speciālistu no Liepājas (24 Helēnas ielā), un viņa piederīgo likteni lūdz sniegt LA red., vai vakaros pa tālr. WA 3-6816.

GARĪDZNIEKU UN BAZNĪCAS IZNĪCINĀŠANA PAD. SAVIENĪBĀ

Šie drausmu fakti būtu jāzina visiem tiem, kas grib sadarboties ar komūnistiem

Trimdā krievu valodā iznācis grandiozs darbs par baznīcas un garīdzniecības iznīcināšanu Padomju Savienībā. Šinī plašajā materiālu sakopojumā ietverta tikai pareizticīgo garīdzniecība un baznīca. To sakopojis protopresviters M. Poļskijs. Pirmā grāmata — Jaunie Krievijas mocekļi — izdota 1949. g. Svētās Trīsvienības klosterī Jordanvillē, N. J. Tajā norādīts, kā mežonīgo garīdzniecības iznīcināšanas darbu boļševiki sākuši ar viņu valdīšanas pirmajām dienām.

Visi noslepkavotie garīdznieki pieskaitīti pirmajiem Krievu zemes svētajiem. Šo svēto mocekļu saraksts sākas ar 984. gada 12. jūliju. 1.000 gados svēto bijis 61. Bet cik mocekļu pareizticīgai baznīcai būs devis (arī citām konfesijām) Padomju Savienībā 40 gados komūnistu valdīšanas laiks? — Latvijā savā laikā lasījām mēnešrakstā Tautas Vairogs, ka līdz 1921. gadam (ieskaitot) iznīcināts 120.500 dažādu pareizticīgās baznīcas kalpotāju. 1928. gadā šis skaitlis aptuveni bija pieaudzis līdz 400.000. Garīdzniecības iznīcināšana Padomju Savienībā tiek turpināta vēl šodien. Kā pirmo boļševiku upuri svētajiem Krievzemes mocekļiem pieskaita protojereju Jāni A. Kočurovu , kuŗš nogalināts Carskoje Selo 1917. g. 7. novembrī.

Garīdznieku iznīcināšanas veidi ir dažādi, mocībās un necilvēcībā pārspējot katru izdomu, kadu līdz šim pazīstam cilvēces vēsturē. Minēsim tikai dažus piemērus: protojerejs Grigorijs Pocņijelovs nošauts Kronštatē ar krustu rokās; priesteris tēvs Dmitrijs izvests no kapsētas un izgērbts. Pret saviem mocītājiem viņš pacēlis krustu, tos svētīdams, bet par to viņam nocirsta labā roka. Līki nav ļāvuši paglabāt, bet atdevuši suņiem. Priesteris Gavrilijs Moskovskijs sagriezts gabalos. Sieva lūgusi vīra līķi apglabāšanai, bet par to viņai nocirstas rokas, kājas, nogrieztas krūtis . . . Slavenais boļševiku matrozis Dibenko apcietinājis 75 gadi veco archimandridu Radionu, kam noplēsusi galvas ādu ar matiem, sagraizījusi seju un tad nošāvusi. Priesterim Longinam vispirms nogriezts deguns, tad nosists un iemests upē. Chersonā kāds priesteris piesists pie krusta. Vladimirs, Kijevas un Galicijas metropolīts, noslepkavots 1918. g. Lavras pagalmā aiz klostera vārtiem. Viņš lūdzis, lai pirms nonāvēšanas atļauj vēl pielūgt Dievu. Sekojusi atbilde: „Tikai ātrāk!" Paceldams rokas pret debesīm, viņš lūdzies: „Kungs, piedod manus gribētos un negribētos grēkus, un pieņem manu dvēseli savā mierā." Pēc tam vēl ar krusta zīmi svētījis savus slepkavas. Ienākot Kijevā vācu karaspēkam tanī pašā pavasarī, mediciniskā apskatē noskaidrots sekojošais: uguns ieroča šāviens labajā acī, noplēsta galvas āda, durkļa ievainojuma rētas zem labās auss, četri dūrieni lūpās ,jostas vietā u. c. Priesteris Dmitrijs Želtonogovs piesiets pie „tačankas", zirgi dzīti ar lielu ātrumu. Sieva Aleksandra, to redzēdama, kļuvusi vājprātīga. Citā vietā čekisti likuši bērniem izrakt kapu, tad tēvu nobendējuši, likuši to aprakt. Protejerejs Aleksandrs Gustarevičs nosists kopā ar 17 g. v. meitu, kuŗa iepriekš izvarota. Priesteris Novoseļcevs ar ģimeni sagriezti gabalos vēl 1943. g. Tito valstībā bīskaps Ambrozijs Gudko uzsēdināts uz mieta. Valsts Domes loceklis protojerejs Aleksandrs Veraskins pakārts savas mājas vārtos.

IZNĪCINĀTI 190 BĪSKAPI

Tā viņi mocīti un iznīcināti, nošaujot, nositot, pakarot, slīcinot, nosaldējot, sadedzinot — dzīvus metot krāsnīs, u .t. t.

Tā Padomju Savienībā ir iznīcināta pareizticīgo garīdzniecība no metropolītiem līdz zemākajiem mūkiem, baznīcu kalpotājiem. Nav taupīts arī sieviešu personāls. Bendēts pa vienam, kopā ar ģimenēm, grupās. Lielas mocības nelaimīgajiem sagādājuši garīdznieku gaŗie mati, aiz tiem kārti, rauti, sieti trakojošiem zirgiem pie astēm u. t. t.

1937. gads atzīts par bijušās Krievijas bīskapijas iznīcināšanas gadu. No vairāk kā 250 bīskapiem ziņas ir tikai par 60. Pārējie būs nonāvēti cietumos vai miruši epidēmijās, bojā gājuši koncentrācijas nometnēs, vergu darbos u .c. Šinī sarakstā piemin ēts arī Rīgas archibīskaps Jānis Pommers, kā komūnistu noslepkavots aiz robežas. Lai gan mūsu uzraudzības iestādes bija vainīgajam uz pēdām, bet slepkavas „nevarēja" atrast, varbūt nedrīkstēja . . . Bija jādod savs upuŗa jērs boļševiku vilkam. Trīs bīskapi atteikušies no kristīgas baznīcas un ticības ,tie ir: Krasnojarskas bīskaps Nīkons Bezsonovs un Irkutskas archibīskaps Zosima. Pie tiem vēl pieskaita arī Teofilu, Jekaterinodaras bīskapu, kas pakalpojis čekai, nododams mūku brālības sarakstu. Ap 1930. g. tie darbojušies slepeni. Kad viņi apcietināti ,Teofils pakāries.

Kādi pieci vēl ir palikuši un viņi kalpo Maskavas eparchijai. Viņu darbība izpaužas principā: mērķis attaisno līdzekļus. Savu Kungu viņi tur sirdī, bet attaisno katru bezdievīgās varas ļaunumu.

Daudz garīdzneku iznīcināts Solovkos. Prof. Boriss Širjājevs viņu bojā eju aprakstījis atmiņu grāmatā „Neizdzēšamā svētuguns".

CARA ĢIMENE PIESKAITĪTA PIE MOCEKĻIEM

Pie svētajiem mocekļiem pieskaita arī cara ģimeni, kas stāvējusi ļoti tuvu baznīcai. Tāpat serbu pareizticīgā baznīca Krievijas caru pieskaita svētajiem mocekļiem. 1927. g. cara ģimetne uzgleznota svētā Nauma klosterī pie Ochridskas ezera, uz klostera sienas. Klosterī kādreiz ieradies armijas komandieris Rističs, skatījies gleznā, līdz sācis raudāt. „Priekš mums, serbiem, viņš būs pat lielākais un godājamākais starp visiem svētajiem," teicis ģenerālis.

Visi šie mocekļi ir miruši kā isti viri, apliecinādami savu Kungu un Pestītāju ar rokās paceltu krustu, izlūgdamies žēlastību un mieru, aizlūgdami un svētīdami savus mocītājus.

Daudz cieta arī citu konfesiju garidznieku. 1919. g. Stučkas valdīšanas pieci mēneši Latvijā sita lielu robu luteriskajā baznīcā. Par mūsu luterāņu mācītāju bojā eju bija plašs apceŗējums — „Mācītāji, kas gāja nāvē."

Cik Padomju Savienībā izpostītu un sagrautu baznīcu, nav zināms. Maskavā bija vairāk kā 700 baznīcu. Tagad tur esot tikai 34. Maskavas upes krāstā Kremļa tuvumā atradās viena no Krievijas lielākajām un laikam arī greznākajm celtnēm Kristus Pestītāja katedrāle. Šī baznīca celta 40 gadu Tēvijas kaŗa piemiņai. Boļševiki to saspridināja savas valdīšanas pirmajos gados. Tanī vietā tagad paceļas padomju nams, kas vairākkārt sabruka. Pārējās pilsētās baznīcas lielāko tiesu izpostītas vai pārvērstas par bezdievju mūzejiem, archīviem, noliktavām u.t.t. Samarā 1932. g. bija palikusi tikai viena baznīca. Arī Tombovā 1933. g. bija palikusi tikai viena baznīca, bet bez mācītāja. Dievvārdus turēšanas mūķenes. Vladivostokā 1932. g. ierīkota baznīca kādā vasarnīcā un dievkalpojumi turēti slepeni. Chaborovskā 1932. g. bijusi viena baznīcā, bet mācītāja trūkuma dēļ to apkalpojušas mūķenes. 1933. g. nav bijis arī mūķeņu. Odesā palicis tikai viens mazs lūgšanas naminš kapsētā, bet 1938. g. dievkalpojumi tur izbeigušies, jo nav bijis mācītāja. Pirmā kristīgo kapsēta, kuŗā atradās daudz māksliniecisku vērtību un vēstures piemineklu, aparta — pārvērsta par parku.

Lai ar kādiem līdzekļiem boļševiki cenšas iznīcināt kristīgo ticību un baznīcu, taču Kristus evaņģelija spēks ir lielāks. Padomju Savienībā radušies ceļojoši mācītāji, kas klusībā mājās notur lūgšanas, kristī bērnus, salaulā, izvada mirušos. Kāda māte vedusi savu puisīti kristīt no Vladivostokas uz Vjatku, vairākus tūkstošus kilometru. No dzimtenes plenāk ziņas, ka tur pārpildīti dievnami, ka jaudis straumēm plūst uz kapu svētkiem, jaunieši iesvētās un laulājas baznīcā. Katedrālēs visiem dievlūdzējiem nav telpu, stāv ārpusē, un viņu pulkos redz augstus sarkanarmijas virsniekus. Evaņģelijs, kā Kristus augstākā milestības mācība, mājo dvēselēs, dod cilvēkiem mieru un spēku nest smago verdzības jūgu.

J. Ezergailis

ČIKĀGIEŠI IZSŪTA 30.000 PROTESTA VĒSTUĻU

„KOMŪNISTI NEATPŪSAS, LAI MŪS SAGRAUTU — TĀDĒĻ MUMS JĀSTRĀDĀ VAIRĀK KĀ VIŅIEM," SAKA LATVIEŠU ĢIMNAZISTE

Čikāgas dažādās Austrumeiropas tautību grupas pret komūnismu un ar to draudzīgajām tendencēm parasti uzstājas vienoti. To redzam kā demonstrācijās pret padomju viesiem, tā arī citos gadījumos, un šī sadarbība kļūst arvien ciešāka.

Līdz šim lielākais kopējais darbs ir pašreizējā protesta akcija pret ASV baznīcu apvienības Klīvlendas konferences lēmumu. Minētā konferencē, kuŗā bija delegāti no 33 protestantu un ortodoksu baznīcām ar 38 miljonu locekļu kopskaitu, pieņēma lēmumu, ka mums jāizbeidz naidīga nostāja pret komūnismu un garīgi un fiziski „jāatjaunojas". Mūsu organizācijas un draudzes atzina, ka nevar klusēt, bet aktīvi jāuzstājas pret Klīvlendas rezolūciju, un nolēma piesūtīt vēstules draudzēm, kas pieder pie Amerikas baznīcu apvienības (National Council of Churches), norādot uz Klīvlenas lēmuma maldīgumu. Šīs akcijas ierosinātāji ir latvieši un igauņi, kas arī visu laiku tagad ir galvenie darītāji šai lietā.

Tā kā pie šīs baznīcu apvienības pieder ap 140.000 draudžu, šo vēstuļu izsūtīšana, kaut desmitai daļai no tām prasa lielus līdzekļus. Tikko decembŗa vidū noslēdzās Daugavas Vanagu Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcija, tūlīt Čikāgas latviešu radio raidījumos atskanēja dedzīgi aicinājumi ziedot cīņai pret Klīvlendas lēmumu.

Visos sarīkojumos cītīgi darbojās ziedojumu vācēji. Arī Jaunā gada ballē daži cilvēki jau no gadu nesagaidīja dejojot vai tukšojot glāzes, bet gan apstaigājot jautros viesus un lūdzot ziedot cīņai par kristietību un pret sarkanās varas ietekmi. Arī visās Čikāgas latviešu draudzēs, izņemot vienu, mācītāji no kanceles aicināja atbalstīt šo darbu.

Kaut ziedojumu vākšanu iesāka ar lielām bažām, vai savāks $1000 dalaru, tomēr vēlāk šī summa sasniedza ap $1400,- Šai pašā laikā tika izstrādāta un iespiesta mūsu deklarācija ar pāri par 100 dažādu tautību mācītāju parakstiem no visām ASV. Bija sagādātas arī baznīcu adreses, un talcinieki cītīgi rakstīja tās uz aploksnēm. Ja šai laikā gadījās iegriezties kaut kur ciemos, bieži redzēja aploksnēm nokrautus galdus. Strādāja gan atsevišķi, gan talkās. Pēc tam aploksņu tūkstoši no visām Čikāgas malām saplūda Latviešu namā, kur ar rotātoru novilka sūtītāja adresi. Noskaidrojās, ka draudzes savas vēstules var sūtīt ar viena centa pastmarku, ja izņem atļauju no pasta pārvaldes, tādēļ, lai taupītu līdzekļus un tā varētu sasniegt lielāku skaitu amerikāņu draudžu, katru vakaru pulcējās talcinieki, lai protesta deklarācijas ielikšu aploksnēs, tās aizlīmētu, apmarkotu un sašķirotu nogādāšanai pastā.

Pagājušā pavasarī Čikāgas latviešu jaunieši izsūtīja 2.000 amerikāņu draudzēm aicinājumu aizlūgt 14. jūnijā par cietējiem zem komūnisma varas. Tā bija pirmā vēstuļu akcija Čikāgā. Tagad, sadarbojoties latviešu organizācijām un draudzēm, un strādājot kā jauniem, tā veciem, Čikāgas latvieši izsūtījuši pāri par 30.000 vēstuļu uz visām ASV malām.

Minētā protesta deklarācija piesūtīta arī visiem ASV senātoriem un Kongresa locekļiem, daudzām pretkomūnistiskajām organizācijām, visiem reliģiskiem izdevumiem un visiem kaut cik lielākiem laikrakstiem visās ASV. Šis darbs ir pārādījis, ka latvieši vēl labprāt ziedo līdzekļus, ja ir kāds noteikts mērķis, un ja ir cilvēki, kas uzņemas ne vienmēr patīkamo ziedojumu vācēja darbu. Šis darbs arī vienojis tautiešus un stiprinājis apziņu, ka spējam veikt kopējus darbus cīņā pret komūnismu.

Ir savādi, ka daži šīs akcijas darbinieki jau pašā sākumā saņēma pa telefonu skaidrā latviešu valodā izteiktus draudus, lai nemēģina uzstāties pret Klīvlendas rezolūciju. Vai tiešām mūsu vidū ir cilvēki, kam nepatīk stingra nostāja?

Pēdējās dienās sāk pienākt atbildes vēstules no draudzēm, kuŗām izsūtīja mūsu deklarācijas. Daži raksta, ka viņi atbalsta mūsu nostāju, daži prasa tuvāku informāciju par Ķīnu un komūnismu, lai varētu izšķirties, kā nostāties. Citi, turpretī, nosauc mūs par kristīgās reliģijas grāvējiem un pārmet, ka mūsu deklarācijas krasā nostāja pret komūnismu ir Kristus mācības ignorēšana! Tāpat daži apgalvo, ka mēs ar to pārkāpjot 8. bausli, kas skan „Tev nebūs nepatiesu liecību dot pret savu tuvāku . . ."

Tas viss tikai stiprina Čikāgas tautiešos apziņu, ka mūsu protests bija vajadzīgs.

Zinot, ka ne vien latvieši Čikāgā un citās vietās, bet arī vairākas amerikāņu grupas protestējušas pret Klīlendas rezolūciju, čikāgieši ar interesi gaida 25. un 26. februāri Hartfordā, Konektikatā, notiekošās Amerikas baznīcu savienības galvenās padomes, (General Board of National Council of Churches) lēmumu par Klīvlendas rezolūciju.

Daudzi Čikāgas tautieši pēdējos divi mēnešos neatlaidīgi strādājuši, lai ietekmētu minēto baznīcu nostāju. Nav šaubu, ka vajadzības gadījumā šie cilvēki strādās atkal tikpat neatlaidīgi.

Šo neatlaidību labi raksturo kādas ģimnazistes vārdi, kad darba talkā aicināja arī drusku apstāties un atpūsties: **„Komūnisti neatpūšas, bet strādā vienmēr nepārtraukti, lai mūs sagrautu. Ja mēs gribam viņus uzvarēt, nav laika atpūtai, bet mums jāstrādā vairāk kā viņiem."**

Lai šīs meitenes darba steigā izteiktie vārdi ir reizē bridinājums un mudinājums mums katram brīvības labā darīt daudz vairāk nekā līdz šim!

Sīls.

Savienotās VALSTIS

NJUORKĀ

⊙ NY Times radio stacija — WQXR svētdien, pl. 2, atzīmējot Lietuvas un Igaunijas neatkarības dienas, noraidīja baltiešu mūziku. Atskaņoja latviešu, lietuviešu un igauņu tautas dziesmas. Igauņu klausītājiem par lielu pārsteigumu igauņu dziesmu teksts bija ar komūnistisku saturu. Vairāki igauņi zvanīja uz raidstaciju un jautāja, ko tas nozīmē. Raidstacijas redakcija paskaidroja, ka tie ieguvuši igauņu skaņu plati, kas ražota ASV, un nav zinājuši, kāds ir tās saturs. Otrā dienā raidstacijas mūzikālās daļas vadītāja vietnieks piezvanīja Igaunijas konsulam un atvainojās par notikušo.

SIETLĀ (WASH.)

⊙ Kultūras dienu ietvaros 1. martā, plkst. 4 p.p. Latviešu namā notiks Mildas Grimmas-Strauss un pianista Hugo Strauša koncerts. Mazā zālē būs glezniu skate un grāmatu galds. Pēc koncerta Sietlas un Takomas tautieši kopā ar ilgi gaidītiem cieminiem no Sanfrancisko varēs pakavēties pie kafijas galda.

7. martā, plkst. 7 vakarā paredzēts Pētera Sekstes priekšlasījums „Cilvēka cieņa", Sietlas koŗa dziesmas diriģenta P. Pētersona vadībā un vairāki jaunatnes kopas dalībnieku priekšnesumi.

15. martā pēc rīta dievkalpojuma prof. K. Kundziņa priekšlasījums par tematu Intellektuālisms un tā pārvarēšana.

21. martā, plkst. 8 vakarā jaunatnes kopas sarīkojums jautrākos ritmos, pēc veiktajiem sekmīgajiem pārbaudījumiem universitātēs un skolās.

22. martā bērniem veltītas stundas ar sacensībām olu krāsošanā un programmu no jaunatnes kopas un vecākās audzes puses.

⊙ Plkv. Oskara Kalpaka piemiņai veltīts svinīgs dievkalpojums notiks piektdien, 6. martā, plkst 7.30 vakarā Sietlas latviešu baznīcā. Visi laipni aicināti.

⊙ Latviešu biedrības Sietlas nodaļas dāmu komiteja aicina visas tautietes piedalīties vakarēšanā, kas turpmāk notiks 2 reizes mēnesī. Tuvākas ziņas var saņemt pie visām dāmu komitejas darbiniecēm — priekšnieces L. Ansiņas, viņas vietnieces V. Būmanes, sekretāres — V. Cibes, kasieres A. Upenieces un Ž. Jirgensones.

⊙ Sporta klubs „Ausma" jaunu valdi ievēlēja korespondences ceļā, un tā konstruējušies šā: K. Upenieks — priekšsēdis, V. Zommers — sekretārs, Ed. Circenis — kasieris, V. Segliņš — biedrzinis un M. Pētersons — sarīkojumu tehniskais vadītājs.

⊙ 11. janvārī notikušajā bovlinga turnīrā Sietlā vīriešu un sieviešu klasēs uzvarēja brālis un māsa Vīķeļi

⊙ Marta mēneša sākumā tiks atsākti vieglatlētikas treniņi. K. Upenieka un M. Pētersona vadībā, sevišķu vērību veltot jaunāmiešiem, lai tos jau savlaicīgi sagatavotu šī gada vieglatlētikas lielsarīkojumam — Rietumu piekrastes meistarsacīkstēm. Tie, kas vēlētos šais treniņos piedalīties, lūgti pieteikties pie K. Upenieka.

Marta otrā pusē notiks gadskārtējais četru pilsētu basketbola turnīrs, kuŗā Portlandes, Lonbvju, Takomas un Sietlas basketbolisti cīnīsies par Vašingtonas valsts korporāciju kopas ceļojošo balvu, kuŗu savā īpašumā uz vienu gadu iepriekšējā gadā ieguva Longvju jaunie basketbolisti.

⊙ Rosīgā Sietlas draudzes dāmu komitejas darbiniece M. Robiņa 3. februāri atskatījās uz 60 aizvadītiem mūža gadiem. Jubilāri apsveikt viņas dzīves vietā bija pulcējušies draudzes valdība ,dāmu komiteja un krietns draugu pulciņš.

ROČESTRA (N. Y.)

⊙ Lietuvju kolonija Ročestrā (N.Y) 15. 2. atzīmēja Lietuvas neatkarības proklamēšanas atceres dienu, to ievadot ar radio pusstundu un dievkalpojumu vietējā baznīcā. Pēc tam Lietuvju kluba zālē notika svētku akts, piedaloties ap 400 dalībniekiem. Bija aicināts arī senātors K. Kitings, bet dienesta pienākumi kavēja viņu ierasties. Apsveikuma rakstā senātors pauda nelokāmu ticību Lietuvas brīvības atgūšanai.

Sanāksmē galvenais runātājs bija Dr. A. Trimakas, Lietuvas atbrīvošanas komitejas prezidents un loceklis Apspiesto nāciju asamblejā. Bez tam viņš ir redaktors Baltic Review (iznāk Nujorkā), Revista Baltica (Argentīna) un la Revue Baltique (Parīzē) redaktors. Runātājs savā referātā vērtēja pašreizējo politisko stāvokli un komūnisma verdzinātō tautu izredzes nākotnē. Sanāksmes dalībnieki lielā vienprātībā pieņēma rezolūciju Lietuvas brīvības atgūšanas jautājumā, šīs rezolūcijas tekstu nosūtot Sav. Valstu prezidentam, ārlietu ministram, Valsts departamentam, Vatikānam un Brīvās Eiropas raidītāja redakcijai.

Svētku akta turpinājumā lietuju kolonijas jaukts koris nodziedāja vairākas lietuvju komponistu dziesmas diriģenta-komponista Juozas Stroļa vadībā. Pirmoreiz dzirdēja nule noorganizētā viru kvarteta uzstāšanos, kas izcēlās ar labu balsu saliedējumu un brašumu. Pēc sarīkojuma rīcības komiteja bija klājusi cienasta galdu. Kopējās pārrunas un draudzīgā noskaņa liecināja par brāļu — lietuvju sparu un aktivitāti visu to jautājumu risināšanā, kas saistīti ap lietuvju vienību un brīvības atgūšanu.

⊙ Krusta draudzes pirmais dievkalpojums, kuŗu vadīja māc. T. Ziraks skaistajā un mājīgā Miera baznīcā, bija pulcējis daudz baznīcēnu. Satiksmes zinā dievnama atrašanās vieta tautiešiem visai parocīga. Dievkalpojuma noslēgumā piedalījās arī amerikāņu draudzes māc. R. Muchs. Dziedāja jaukts koris diriģ. A. Dzeņa vadībā. Māc. Ziraks - dievkalpojuma gadījumā ieveda amatā draudzes valdi un finanču komisiju šādā sastāvā: H. Aizstrauts (valdes pr-ks), J. Lejnieks (pr-ka vietn.), J. Kalniņš (sekretārs), A. Zviedris (kasieris), Austra Vilka (kasiera pal.), A. Reimanis un H. Mālmanis (abi valdes locekļi, pēdējais arī ALA's pārstāvis), A. Pilskalns un Ž. Mītenbergs (finanču komisijas locekļi).

⊙ 25 gadu kopdzīves posmu ģimenes un radinieku pulciņā atcerējās elektroinženieris A. Meļķis ar kundzi Hanniju, kuŗu ģimenē četras atvases. Gaviļnieks ir mazsalacietis un pēc Latvijas universitātes beigšanas strādājis VEF'ā Rīgā, būdams izcils speciālists savā arodā. Nonākot trimdā Ročestrā, nākas visu atsākt ar zemas pakāpes atalgojumu, taču dažu gadu laikā A. Meļķis atestē sevi ar lielu darba pieredzi un zināšanām, izvirzīdamies atbildīgā un labi atalgotā posteni kādā no vietējām fabrikām. Dēls Juris atrodas ASV dienestā. Vācijā, vecākā meita Rita studē paidagoģiju, bet jaunākās atvases mācās vidusskolā un — bērnudārzā. Raženu darba gaitu un panākumus nākamajā posmā!

As.

KALAMAZŪ

⊙ „Liekas, tik maz daru latviešu sabiedriskajā darbā, ka jūtos itin kā parādniece par to, ko man devusi latviešu skola", saka viena no pirmajām šejienes latviešu skolas absolventēm, tagad jau universitātes studente un aktīva jaunatnes organizāciju darbiniece Maija Zadiņa, kas nesen uzņēmusies Latviešu skolas bibliotēkas p a š ā v i g a s bibliotēkāres pienākumus. M. Zadiņas pāriņā tagad ir latviešu skolas bibliotēka ar apm. 1100 grāmatām. Grāmatas izsniedz lasīšanai ne tikai skolēniem, bet arī pieaugušajiem lasītājiem. Bibliotēka atrodas ev.-lut. draudzes namā, 828 S. Rose ielā, tā atvērta katru sestdienu no plkst. 5.00 līdz 6.00 p. p.

⊙ Pie 75. Jelgavas skautu un gaidu vienības darbojas tautisko deju grupa, kuŗa katru svētdienas vakaru draudzes namā riko tautisko deju apmācības skolotājas M. Paudrupes vadībā; spēlē M. Grāmatiņš, bet visu vadību un pārzināšanu uziēmusies mazskautu vadītāja M. Kestere.

⊙ Iznākusi jau otrā burtnica „Tapai", ko izdod Jaunatnes kopa. Atbildīgais redaktors ir Ģirts Kaugars, bet redakcijas kolēģijā: J. Grīnbergs, M. Lācis, B. Vinklers, Ieva Zadiņa, U. Ievāns, J. Ķencis, E. Kronlins un I. Līcis. Šis jauniešu izdevums visai interesants kā jaunajai, tā arī vecākai audzei, kuŗa vēlas zināt, ko dara un kā klājas mūsu jaunatnei. Izdevums maksā 15¢ un tas dabūjams pie ikviena šeit minētā redakcijas locekļa.

⊙ Jaunatnes kopas rīkotie deju kursi, kuŗus vadīs R. Gertsone, notiks piektdienu vakaros Latviešu biedrības namā. Uz tiem var pieteikties pie E. Kronlina (FI 3-3325) un Ievas Zadiņas (FI 4-6953) . B.

LAI NOVĒRSTU PĀRPRATUMUS...

PIEZĪMES PIE RAKSTA „DALĪBNIEKA PASKAIDROJUMI"

Tas, ka autors vēl 1919. gada 31. jūlijā ir ticis ievainots pie E. stacijas uz Čeļabinskas - Troickas dzelzceļa, neizslēdz to, ka pilsētā jau priekš tam nebūtu ienākuši sarkanie.

Ne jau sarkanie vien toreiz apdraudēja bataljonu, bet arī ģenerāļa Ivanova pavēle ieslēgties krievu daļās frontē. Tas bataljonam būtu nozīmējis drošu izformēšanu, jo krievi jau iepriekš to vairākkārt centās panākt.

Bataljons atkāpās paralleli Sibirijas maģistrālei, apm. 120-50 klm. uz dienvidiem no tās. tur neredzējām neviena Kolčaka karavīra, jo jau toreiz Kolčaka valdības kontrolē bija vietām tikai šaura josla abpus dzelzceļam. Ne visai tālu uz dienvidiem (Kustanajas rajonā) rikojās Štetinkina bandas. Tās jau agrā pavasarī vajāja kapt. Briesme ar divām bataljona rotām. Bandu vērtēja ap 1500 viru stipru. Būtu naīvi iedomāties, ka šāda banda atstātu Kolčaka spēku sabrukumu neizmantotu. Bez tam O. P. aizmirst, ka arī citur plaši apgabali bija sadumpojušies. Tā Ņikolajevskas - Barnaulas rajonā 20.000 poļu to vien darīja, kā apspieda dumpjus un dedzināja sādžas. Arī Kamarčagas - Kļukvennajas rajonā pirms mūsu ieņākšanas (ne ziemā, kā to O. P. rēķina) dumpinieki bija iznīcinājuši kādu lielāku italiešu - rumāņu vienību.

Tas, ka 9. janvārī sādžā pie Kļukvennajas atradās iezemieši, nebija nekāds nodrošinājums, vēl jo vairāk tādēļ, ka pats O. P. arī tos pameta. Ne par velti, mums Kļukvennaju atstājot, sādžai tika uzlaisti pāris šrapneļu. O.P. apgaismojums par poļu korpusu ir pilnīgi no gaisa grābts. Pie Balajas stacijas es pats noklausījos dažas poļu - čechu sarunas. Poļi gandrīz uz ceļiem lūdza čechus laist viņas uz priekšu ,lai varētu atrauties no boļševikiem. Čechi prasīja, lai kāpjot no ešeloniem un sākot kauju. Atbildēja, ka daļa karavīru esot saaģitēta un atsakoties cīnīties. Čechi atteicās palīdzēt. Daži poļu ešeloni ar varu gribēja izlauzties uz priekšu, garām latviešiem. Čechi tad izbīdīja bruņoto vilcienu un tieši pēdējā brīdī izlaida 4 latviešu ešelonus no Balajas stacijas. Ja tas tā nebūtu atrisinājies, Troickas bataljons līdz ar to būtu nozudis kopā ar poļiem Čeremch

AICINĀJUMS AUTORIEM UN IZDEVĒJIEM

Pagājušajā gadā publicētās grāmatas un kompozicijas iesūtāmas Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda valdes godalgošanas komisijām 3 eks. līdz š. g. 15. martam, adresējot: American Latvian Association in the United States, Inc. — 1727 Kenyon Street, N. W., Washington, 10, D. C., U.S.A., ar pavadvēstuli. Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda valdei.

Fonda valde negarantē tādu izdevumu apspriesanu, kas šim nolūkam nebūs iesūtīti.

FILMU Pasaule

MGM studijas vaditāji aplēsuši, ka filmas „Ben Hur" uzņemšana izmaksās 17 milj. dolaru.

☆

Liliana Harveja Kannās nesen paziņojusi, ka viņa nodomājusi strādāt Berlīnē kā televīzijas raidījumu vaditāja. Agrāk apbrīnotajai filmzvaigznei Kannās pieder liela gliemežu farma.

☆

Tonijs Kurtiss ir šodien viens no vislabāk samaksātajiem aktieriem Holivūdā. Viņa gada izpelņa pārsniedz 1 milj. dolaru. Kopā ar savu sievu Dženetu Leiju, Kurtiss apdzīvo 18 istabu māju Beverli Hillā. Pirms 11 gadiem viņa izpelņa bija nepilni $100,- nedēļā.

☆

Pēc gandrīz 20 gadu pārtraukuma atkal nolēmusi uzstāties filmā Danielle Darjē. Viņa dziedās filmā „Divainā svētdiena".

☆

Briselē žūrijas komisija, sastāvoša no 117 filmu speciālistiem, izvēlējusi 12 pasaules labākās filmas no laika, kopš vispār filma pastāv. Pirmā vietā ierindojas Padomju Savienība ar 1925. g. uzņemto filmu „Bruņukuģis Poļomkins", otrā vietā ar vienādu balsu skaitu palika „Drudzis" ar Čarliju Čaplinu un „Divriteņu zagli" ar Viktoru de Siku. Pēdējās vietās bija vācu 1924. g. uzņemtā filma „Pēdējais vīrs" un 1919. g. uzņemtā „Dr. Kilgari kabinets".

☆

Dažas Holivūdas filmstūdijas domā, ka Džona Kollina varētu būt iespaidiga Kleopatra. **A. K.**

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU,
BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

TĀ PAGĀJA NAKTS LATIŅU KVARTĀLĀ TORONTO

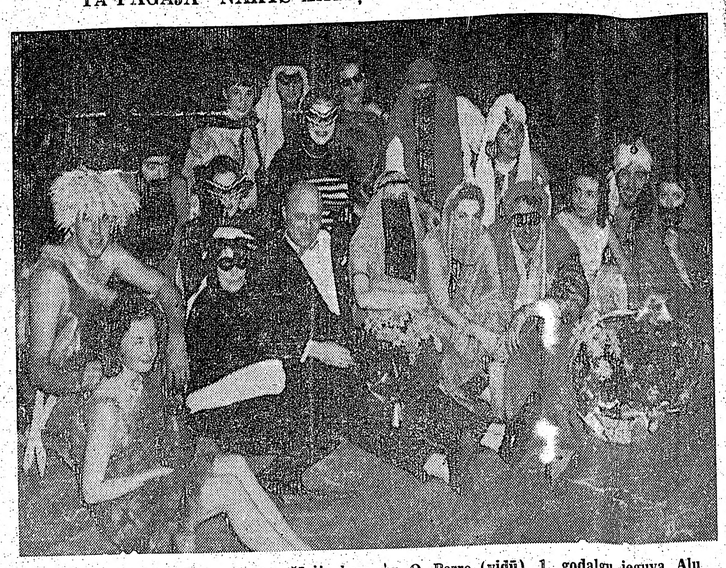

UZņēmumā godalgotās maskas ar žūriju kom. pr. O. Perro (vidū). 1. godalgu ieguva Alu cilvēki — G. Liepiņš un A. Ģieze, 2 god. — māsas M. un V. Kačerovskas J. Kreiļa uzņ.

Boļševiki pret dzeŗamnaudu un jaunām cepurēm

Par spīti sirpja un āmura zīmei arvien no jauna mēdz izlausties cilvēka buržujiskā daba. Nesen kāds krievu pulkvedis Maskavas laikrakstam „Večernaja Moskva" piesūtījis lasītāja vēstuli, kuŗā rūgti sūdzas par sociālistiskā valstī nepielaižamu paražu — dot dzeŗamnaudas un tās pieņemt.

Krievs raksta: „Ir spāgi redzēt, kā atgriežas buržujisko laiku paražas. Jūs tagad ieejat frizieŗa veikalā, liekat sev nosukāt bārdu, bet iekām pāgūstat aiziet līdz durvīm, kāds pakalpīgs vīriņš piesteidzas klāt ar drēbju suku un izliekas, ka viņš nosukātu no jūsu pleciem matu paliekas, kas patiesībā tur nemaz nav. Kad viņš šo darbu paveicis, viņš stāv un izteiksmīgi skatās uz jums, sagaidīdams dzeŗamnaudu. Arī vīrs, kam nodotas virsdrēbes, pasniedz tās jums ar tādu pašu zīmīgu skatienu. Ja viņš dienā tādā veidā apkalpo 300 apmeklētāju un katrs tam iedod 50 kapeiku, tad viņam iznāk 150 rubļu papildu atalgojums dienā, bet vislabākais stachanovietis nepelna vairāk par 100 rubļiem dienā.

Un tādas pašas parādības Maskavā novērojamas uz katra soļa. Teātri jūs paņemat jums piedāvāto binokli un jautājat, cik tas maksā. Jums atbild: „Kā jums tiek!" Jūs paņemat no durvju sarga programmu un jautājat, cik tā maksā, bet jums atbild: „Cik jūs pats dosit!" Tā ir jauna parādība, pret kuŗu nieku padomes paviršību. Šī padome pilnīgi aplami noorganizēta. Tai ir 30 locekļu — mākslinieki, aktieŗi un tirdzniecības pasākumu vaditāji, bet šai grupā nav neviena drēbju vai apavu lietpratēja, kas aizstāvētu patēretāju masu īstās intereses. Padome galvenokārt nodarbojas ar „gaisā grābtu" modeļu apspriešanu."

Kur nu tā lielā bravūra par Amerikas Savienoto Valstu „iedzīšanu un pārspēšanu" jau pēc desmit gadiem, ja šodien vēl nav pat tā, ko sauc par kārtīgu zābaku un zeķi . . .

(xyz)

LIETUVIEŠU LUGU UZVEDĪS ANGĻU VALODĀ

Pazīstamais lietuviešu rakstnieks Algirdas Landsberģis sarakstījis lugu „Pieci stabi tirgus laukumā", kas izpelnījusies ievērību ne tikai lietuviešu, bet arī amerikāņu teātŗa mākslas aprindās. „Lamb's Club" Ņujorkā, kuŗā par biedriem ir ievērojamākie amerikāņu aktieŗi, atzinis šo lugu par labāko starp daudzajām sacensībai iesūtītām, un ar šo lugu atklās nākošo rudens sezonu.

„Lamb's Club" nosaukts angļu kritiķa Čarlza Lamba (1775.—1834.) vārdā. Kluba uzdevums — atbalstīt jaunos talantus; Ņujorkā tam ir teātris ar 500 sēdvietām un modernākām apgaismošanas ierīcēm.

Luga „Pieci stabi tirgus laukumā" ir jau uzvedusi lietuviešu teātŗos un izpelnījusies godalgu. Viela lugai ņemta no lietuviešu partizānu dzīves, kad tie cīnījās pret krieviem laikā starp 1944. un 1951. g. Lugā Landsberģis izteicis oriģinālas domas, par ko no lietuviešu sabiedrības vienas daļas saņēmis pārmetumus. Landsberģis beidzis Kolumbijas universitāti un strādā par preses referentu AEN asamblejā. Viņš pats lugu tulkojis angļu valodā. Viņa dzīvesbiedre ir amerikāņu aktrise.

Baltijas sieviešu padomes darbība

Šogad BSP rotācijas kārtībā prezidē latvietes. Ievēlēta šāda valde: priekšsēde — Alma Kopmane, pr-des vietn. Irma Slaņķe, valdes locekle Mirdza Gruzīte; lietuviešu pr-des vietn. Sofija Butkēvičiene, igauņu pr-des vietn. — Ilma Kehla; kasiere Barauskiene (liet.).

Pirmajā pusgadā paredzēti šādi sarīkojumi:

1. martā, pl. 5 p.p. Lietuviešu namā, 1021 College St., Toronto **Pēcpusdienas tēja,** kuŗā viesis-runātājs būs **Ilmars Heinsoo,** pēc tam visu triju tautību deju grupas uzstāsies ar tautiskām dejām.

Aprīļa mēnesī — paplašinātas padomes sēde ar aicinātiem viesiem Baltijas problēmu pārrunām.

Maija mēnesī BSP piedalīsies Kanadas pilsoņu (pavalstniecības) nedēļas sarīkojumos.

Galvenais uzdevums šai pusgadā būs 14. jūnija akta sarīkojums kopā ar Baltijas tautu federāciju Kanadā.

Bez tam, BS padome jaunuzņemtajiem Kanadas pilsoņiem sarīkos arī vienu tējas vakaru ar baltiešu māksliniecīskiem priekšnesumiem.

MASKU BALLE AR DIVI MASKĀM

Godalgotās maskas — V. Pavlova (pa kr.) un A. Vasariņa. Foto O. Līcis.

14. februārī St. Katarīnes (Kanada) DV nodaļa rīkoja gadskārtējo masku balli ar moto: „Ak meitenīt maigo, Tev pukst šī sirds!" Sakarā ar to laikam daudzas „meitenītes" nebija uzlikušās maskas, lai neslēptu savu daiļumu. Par spīti sliktajiem laika apstākļiem, sarīkojums bija labi apmeklēts, dodot līdzekļus labdarības mērķiem.

Žēl, ka pie masku godalgošanas tiesnešiem bija maz ko galvu lauzīt, jo bija tikai 2 godalgojamas maskas. Taču tās bija ļoti oriģinālas. Pirmo vietu ieguva V. Pavlova no St. Katarīnēm par masku — Nerātnā hula nup meitene, saņemot juvelieŗa Floyda dāvāto paplāti slinkā Suzanna. Otrā vietā St. Katarīnes DV priekšnieka Vasariņa kundze, kas saņēma latviešu juvelieŗa Gaušas dāvāto kaklā valkājamo krustiņu.

Tad nu, tautiešī, tuvumā un tālumā, man jāizsaka nožēla, ka nebijāt laikus padomājuši par maskām. Šī masku balle pagāja jau lielā jautrībā, bet trūka īstas masku balles gaisotnes, kuŗā katrs var izjust prieku būt nepazīts līdz masku noņemšanas brīdim. Un kur tad vēl prieks sacensties par labāko masku! Tad nu lūdzu, neaizmirsīsim to, un, ja tā ir masku balle, tad iesim arī uz to maskās! . . . is.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis KLĪVLENDĀ
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA,
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

Jaunieši gatavojas saviem lielajiem svētkiem

1959. G. JAUNATNES SVĒTKU IETVAROS PAREDZĒTAS ŠĀDAS SACENSĪBAS:

II

BALETA SACENSĪBAS

1) Sacensību dalībnieki sadalīti divās vecuma grupās: 10 - 14 un 15 - 21 g. v..

2) Katrs dalībnieks dejos divas dejas: vienu klasisku un vienu pēc brīvas izvēles.

3) Katras dejas ilgums ierobežots uz 3 - 5 minūtēm.

4) Finālsacensības notiks atsevišķā baleta vakarā JS laikā, Toronto. Dalībniekus vērtēs kompetenta žūrijas komisija. Vērtēšana notiks pēc „Kiwanis Festival" noteikumiem.

5) Fināla uzvarētāji uzstāsies JS Pausmē.

6) Dalībniekiem mēnesi pirms finālsacensībām jāpiesakās pie Leilas Pāvules, 149 Hailybury Dr., Scarborough, Ont., Canada, sniedzot informāciju par dejām pavadījumu un vecumu. Turpat arī pieprasāma tuvāka informācija.

7) Informācija un noteikumi par baleta ansambļa piedalīšanos sacensībās pieprasāmi Lailai Pāvulei.

TEĀTŖA KOPU SACENSĪBAS

1) Sacensībās var piedalīties jaunatnes teātŗa grupas Ziemeļamerikas kontinentā. Pirms Jaunatnes svētkiem paredzētas apgabalu sacensības ASV austrumos, vidienā, un ev. rietumos, vadoties ar ALJA's apgabalu robežām, un Kanadā. Šo apgabalu sacensību uzvarētāji uzstāsies atsevišķā teātŗa vakarā Jaunatnes svētku laikā Toronto.

2) Vecums ierobežots tikai aktieŗiem, kas uzstājas uz skatuves, un tas nedrīkst pārsniegt 30 gadus 1959. g. 1. janvārī.

3) Uzvestās lugas ilgums nedrīkst pārsniegt 45 minūtes. Luga uzvedama bez dekorācijām, rekvizīšu lietošana atļauta.

4) Informācija par apgaismošanas iespējām uz skatuves, kur notiks finālsacensības Toronto, pieprasāma JS Sarīkojumu daļā (Māris Pone, 83 Hogarth Ave. Toronto 6, Ont., Canada).

5) Lugas var būt kā latviešu oriģināldarbi, tā tulkojumi.

TAUTAS DEJU SACENSĪBAS

1) Dalībnieku vecums ne drīkst pārsniegt 30 gadus 1959. g. 1. janvārī. Iestudētājiem (instruktoriem) un pavadītājiem vecums neierobežots. Visiem dalībniekiem jābūt latviešiem.

2) Var piedalīties pēc izvēles četru vai astoņu pāŗu grupas.

3) Visi dalībnieki dejo Ačkupu, kā aprakstīts Rinkas un Oša grāmatā „Latvješu tautas dejas". Bez tam vēl dejojama viena latviešu tautas deja pēc brīvas izvēles, ne ilgāka, kā 10 minūtes.

4) Sevišķa godalga paredzēta tautas deju grupai ar etnografiski pareizākajiem tautas tēŗpiem. Šai grupai nav nepieciešami jābūt sacensību finālistu starpā, bet jāpiedalās pausmes tautas deju uzvedumā.

5) Pirms finālsacensībām JS laikā Toronto notiks apgabalu sacensības ASV austrumos, vidienā un ev. rietumos un Kanadā, kuŗās izraudzīs 2 labākās tautas deju grupas no katra apgabala finālsacensībām Toronto.

6) Ačkupu JS Pausmē dejos visas grupas. Finālsacensību uzvarētāju grupa bez tam vēl piedalīsies Pausmes programmā ar savu brīvo deju.

(Turpinājums sekos)

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

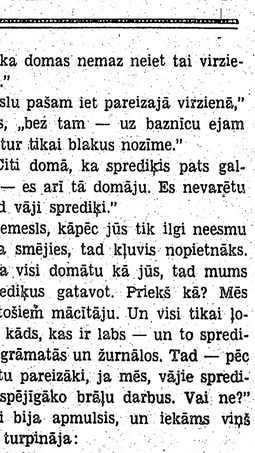

A. Nuliša viņete

(17. turpinājums)

Gaŗākā, lietiskā stāstījumā Inta Rūtai iztēloja visas briesmas ,kādām pakļautas meitenes uz ielas ,par nesenajiem uzbrukumiem, par pastrādātajiem vaŗas darbiem un pat slepkavībām.

„Tas nav joks, Rūtiņ," viņa nobeidza, „uz ielām ir vairāk briesmu, kā tu vari iedomāties. Ja tu neesi laikā mājās, man vienmēr ir bailes, ka tev kaut kas noticis. Tu biji projām gandrīz trīs stundas, un, mājās nākot, es biju nolēmusi zvanīt policijai un lūgt, lai tevi meklē. — Vai tev būtu paticis, ja tevi policija būtu meklējusi un atradusi pie Dianas?"

„Nē . . . Rūta šņukstēja, „tas būtu . . . tas būtu šausmīgi . . . "

„Un ja tevi kādreiz kāds svešs grib vest sev līdzi, aicina kāpt auto, vai šola kaut ko parādīt — nekad, nekad neej līdzi. Ja kāds tā dara, sāc kliegt, lai cilvēki apstājās un lai pasauc policiju."

„Policiju?!" Rūta izbijusies pārtrauca šņukstēt.

„Ja tas būs bijis kārtīgs cilvēks, viņam nekas nenotiks, un ļauni cilvēki ir jāsavalda. Vai apsoli, ka tā darīsi?"

„Jā," Rūta svinīgi nosolījās un noslaucija pēdējo asaru, bet jau nākamajā mirklī, mātes tālākos vārdus dzirdot, acis viņai pārplūda kā upe palu laikā.

„Un lai tu to atcerētos, tu šodien paliksi mājās."

Nelīdzēja lūgšanās un solījumi — Inta palika pie reiz teiktā. Vēlāk viņai pašai kļuva žēl, ka spriedusi tik bargu sodu, bet viņa nekādi nebija varējusi iedomāties, ka ciemošanos pie Pūpola Rūta vērtēs tik augstu. Parasti viņa līdzīgus sodus pieņēma klusēdama .Un tagad bija par vēlu atkāpties no reiz teiktā.

Pēterim Pūpolam pašdarināto gleznu nebija daudz — pāris ogles zīmējumu, daži akvareļi un četri vai pieci audekli ellā.

„Ļoti labi," Inta sprieda, „jums vajadzētu papildināties. Kvinbeja tačū kā radīta — tik daudz iespēju, kā šeit, neatradīsit visā kontinentā."

„Vai Straumēna kundze tā domā?" Pēteris glaimots novietoja darbus atpakaļ plauktā — pie sienas karājās tikai viens ogles zīmējums, kāda sievietes galva.

„Kas šī dāma?" Inta jautāja, zīmējumā skatoties. „Jūsu māsa? Izskatās jums ļoti līdzīga."

„Mana jaunības mīlestība," Pēteris mazliet kautrīgi smaidīja, „zīmēju no atmiņas un fotografijas, varbūt tāpēc līdzība ar mani, bet, varbūt, arī tāpēc, ka viņa bija mana māsīca."

„Bija?"

„Jā. Mirusi." Viņš it kā negribēja par to runāt. „Vai cienītai kundzei piedāvāt kokteili vai tasi kafijas?"

Inta izšķīrās par kokteili.

„Žēl gan, ka Rūtas nav," glāzi sniedzot, Pēteris runāja, „biju sagatavojis viņai zīmējamo galdu ar krāsām, būtu varējuši kopā izmēģināt mūsu varēšanu. — Vai Straumēna kundze nedomā, ka bijusi par bargu?"

Inta iemērca lūpas sarkanajā dzērienā un novietoja glāzi uz zemā grāmatu plaukta, kuŗa viens gals bija blakus dīvanam.

„Nē, nedomāju. Rūta pašreiz cieš, tas ir tiesa. Bet šis ciešanas atgādinās, ko drīkst, ko nedrīkst. Jūs nevarat iedomāties, ko es pārdzīvoju, pa ielām skraididama un viņu meklēdama."

Pūpols apsēdās krēslā viņai pretī.

„Cienītai kundzei taisnība," viņš pacēla glāzi sveicienam — viņam prātā nenāca runāt Intai pretī. Pietiekami ilgi viņš bija juties Kvinbejā kā cietumnieks, Intas sabiedrība viņam bija debesu dāvana, un muļķis viņš būtu, jau sākumā maza bērna dēļ apkaitinādams māti.

Bez tam, viņš pat lāga nebija ieklausījies, kāpēc Inta Rūtu bija sodījusi ar mājās atstāšanu ,jo tobrīd bija pārāk nodarbināts ar domām, ka vislabāk parādīt Intai savus mākslas darbus.

Kad Inta atgriezās mājās, Rūta sēdējā lielajā krēslā un lasīja. Mātei ienākot istabā, viņa saknieba lūpas un mēģināja izlikties, ka nav to pamanījusi, bet kad Inta, kažoku ģērbjot, it kā gaŗāmejot, izmeta, ka Pūpola kungs savai draudzenei atsūtījis zīmējamo papīru un krāsas, viņa nosvieda grāmatu un uzlēca kājās.

„Kur ir?! Mamm, rādi!"

„Gaidi, gaidi," Inta smaidīja, „ļauj man noģērbties."

„Nu jau tu esi!' Rūta skubināja, „kājas var vēlāk — rādi, kur ir!"

Inta neļāvās steidzināt. Pa daļai audzināšanas nolūkā, pa daļai, lai Rūtu pakaircinātu, viņa apsēdās krēslā un sāka pāraut kājas.

„Es Pūpola kungam izstāstīju, kāpēc tu paliki mājās — "

„Bet — mamm!" Rūta pārmeta — tas bija liels pazemojums.

„— un viņš man pievienojās, ka es rīkojusies pareizi. — Rūta, kas tev notika?"

Inta pameta kājas pusautas un steidzās Rūtai pakaļ — pēdējā teikuma laikā Rūta kā dzelta bija apsviedusies uz papēža un izmetusies pa durvīm. Viņa panāca meiteni kāpņu galā, kur tā bija sabrukusi stūrī pie loga uz grīdas, piespiedusi pieri sienai, un skaļi šņukstēja.

Inta viņu paņēma pie rokas un ieveda atpakaļ istabā. Viņa drusku pretojās, tad paklausīja, bet raudāšana nepārstāja.

„Par ko tu raudi?" Inta viņu apsēdināja uz vāļas „Par to, ka es viņam izstāstīju, ka tu biji nerātna un ka es tevi tāpēc atstāju mājā?"

„Nē!" Rūta izgrūda starp elsām. „Nē!"

„Par ko tad?"

„Ka viņš teicis, ka tas labi."

8.

Marts Dženkontaunā pienāca ar sniegu un vētrām, un ielās ledus bija gluds kā slidotavā. Jau ceturto dienu pūta griezīgs, mitrs vējš un pēra gājēju kājas kā karsti noplaucētiem žagariem.

Bija svētdiena.

Iepriekšējā nedēļā Ziemelis bija sastapis mācītāju, un tas ieminējies, ka no Ziemeļiem ne viena, ne otra jau ilgāku laiku nav redzējis baznīcā.

Dievkalpojumi Dženkontaunas latviešiem notika pēcpusdienās. Ziemele agrāk bija diezgan rosīgi darbojusies draudzes dāmu komitejā, bet pēc kāda sarīkojuma no komitejas aizgājusi ,jo galvenais laimests nebija likts uz viņas, bet uz Milzuma kundzes aprūpētā galda, lai gan, ziedojumus vācot, tas bijis viņas sarakstā. No draudzes viņi nebija izstājušies ,bet dievkalpojumus vairs neapmeklēja.

„No manis pašreiz nekāds lāga sprediķa klausītājs neiznāks," īstā iemesla neteikdams, Ziemelis bija atrunājies, „man sagadījies tik daudz neatrisinātu un neatrisināmu jautājumu, ka domas nemaz neliet tai virzienā, kur tām būtu jāiet."

„Vēl jo vairāk iemeslu pašam iet pareizajā virzienā," mācītājs bija atbildējis, „bez tam — uz baznīcu ejam Dievu lūgt, sprediķiem tur tikai blakus nozīme."

„Citi tā nedomā. Citi domā, ka sprediķis pats galvenais. Taisnību sakot — es arī tā domāju. Es nevarētu iet baznīcā, kur jādzird vāji sprediķi."

„Tad tas ir īstais iemesls, kāpēc jūs tik ilgi neesmu redzējis?" mācītājs bija smējies, tad kļuvis nopietnāks. „Nē, Ziemeļa kungs. Ja visi domātu kā jūs, tad mums vairs nevajadzētu sprediķus gatavot. Priekš kā? Mēs esam simtiem un tūkstošiem mācītāju. Un visi tikai ļoti vāji runātāji. Ir reti kāds, kas ir labs — un to sprediķi ir iznākuši iespiesti grāmatās un žurnālos. Tad — pēc jūsu prāta — tačū būtu pareizāki, ja mēs, vājie sprediķotāji, nolasītu savu spējīgāko brāļu darbus. Vai ne?"

Ziemelis uz mirkli bija apmulsis, un iekāms viņš attapās, mācītājs jau turpināja:

„Dievnams nav lekciju zāle, kur vērtēt runātāja mākslu. Mums turp jāiet Dievu lūgt, ne klausīties cilvēku gudrības. Un ja jūsu prātu māc problēmas — tad dievnams ir īstā vieta, kur tās risināt. Dievs ir tuvu tiem, kas viņu meklē, un kam sagrauzts prāts."

Ziemelis bija pārdomājis mācītāja vārdus un nolēmis viņam paklausīt — zaudēt viņš ar to nekā nevarēja.

Ieva pēdējās nedēļās bija izturējusies ļoti mierīgi, pat pārāk mierīgi, tā ka Ziemelis atkal sāka apšaubīt Granta aizdomu patiesību. Ja Ieva būtu garīgi slima, tad biežāk atkārtotos līdzīgi notikumi kā tai vakarā, kad viņa sasita sienas spoguli.

Viņš tāpēc gandrīz satrūkās, kad sieva viņu uzrunāja, kad viņš ģērba mēteli un gribēja doties ceļā.

„Kur tu iesi?"

„Uz baznīcu."

Viņa pienāca tuvāk un lūdzoši skatījās viņam acīs.

„Ņem mani līdzi . . . "

„Ja tu vēlies . . . bet zini: es eju uz mūsu draudzes dievkalpojumu."

„Kas par to? Dievu var pielūgt visur," viņa atbildēja nodrāzto frazi un paraustīja plecus. Tad viņa apģērba kažoku un uzlika cepuri. Viņa pat lāga nepaskatījās priekšnama spogulī ,kaut gan citkārt apģērbšanās iešanai uz ielas viņai bija vesels rituāls.

„Brauksim vai iesim?" Ziemelis jautāja, uz auto rādīdams; viņš to no rīta bija lietājis un atstājis uz iebraucamā celiņa.

„Iesim," Ieva atbildēja — un arī tas nesaskanēja ar viņas paražām.

(Turpinājums sekos)

Jānis Cīrulis

JĀZEPS VĪTOLS

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZ

Koncertā ar nokavēšanos ieradās arī pats Brīgelis un profesoram bija izdeviba pirmo reizi satikties un iepazities ar savu augstāko priekšnieciņu. Visu programmu gan viņš neizturēja un tūliņ starpbrīdi atvainojās un aizgāja. Kad citu pirmdienu nonesu Brīgelam skolas darbības pārskatu, viņš patiesi bija izbrīnījies, ka visi tik ātri iemācījušies spēlēt un dziedāt! Vajadzējis tikai kaut ko lustīgāku, bet profesors Vītols atstājot ļoti nobla kunga iespaidu. Kā atzinību par paveikto darbu lūdza mani nodot profesoram vienu pudeli kafijas pupiņu un cigoriņu maisījuma „Camp coffee". Izmantodams gadījumu un direktora mīligo gara stāvokli, ieminējos par Mauriņam apsolītajiem uzvalkiem. Jā, jā! Viņš atceroties un tikko sūtījums pienākšot, dabūšot labu labos.

Uzvalki pienāca un par tiem labās ceribās runāja visās nometnēs. UNRRA's nama bēniņi bija piekrauti kārtu kārtām un to, likās, pietiktu visiem. To redzēju pats savām acīm, kad direktora un viņa paliga prombūtnē apkalpotājs mani uzveda noliktavā, lai apmainītu kādu salauztu vijoles locīņu. Bijām aizkavējušies ar aplūkošanu — uzvalki bija gluži jauni, kad uztraucies ieskrēja pārnākušais polis un mūs abus iztrieca ārā bargi lamādamies. Kopš tās reizes polis uz mani vienmēr skatījās ar ļaunu aci. Pēc ilgākas galdīšanas katrai nometnei izsniedza ap 10-15 uzvalku, bet viss lielais vairums bija aizgājis citu ceļu. Daudzi, tāpat kā mēs, staigāja ar džentlmeņa pēdējām atliekām mugurā.

Tā paša gada rudenī tuvojās UNRRA's pēdējās dienas. Kā gaļu paredzēdams, Brīgels pa Detmoldu dzerumā nelabi plosījās, bija daudzus piekāvis un arī pats piekauts. Mūsu darbības pārskatiem atmeta ar roku, bet mēs tomēr turpinājām strādāt. Taču ilgi tas vairs nevilkās — skolai bija jāatstāj telpas un mums vairs nebija vietas, kur piemestics. Beidzot arī mēs pielikām punktu.

Nometnes pilsētā likvidēja un iemitniekus pārcēla uz Augustdorfu. Tiem, kas strādāja meža darbos, bija atļauts dzīvot arī privāti. Vēl kādu laiku turējās „Frišā Kvelle", bet arī to gadu vēlāk likvidēja. Tāpat pārorganizējās visa latviešu Centrālā komiteja, nometņu apgāde, un latviešu lietas pie angļu pārvaldes kādu laiku pārstāvēja prof. Arveds Švābe. UNRRA's vietā nāco IRO un visiem vajadzēja jostas savilkt ciešāk. Lai paturētu savu Herrencimmer pie Dr. Šanca un joprojām paliktu viņa paspārnē, iestājos Te mežiniekos, tā sakot, jestātes dienestā.

Mūzikas skolas laik tols jutās kā no jau mis. Vienmēr bija g aktīvs un visās lietās dzīvu dalību. Šai lai rakstīja vienu kop jauktam korim (ma manuskripts kopā mantām Kanadu, di sasniedza), kuŗu gan dēšanās dēļ nepaspēj ties. Esmu piemirsis rakstu.

Pēc skolas darbība nās meistars sevī it k kļuva ērcīgāks, nosl Augustdorfu bija spi ties arī Jērums ar pārtikas izdales di profesoram viņa die vas. Daudz tas nebi nijas kundzei bija k un rūpēties. Vītols notika ne par kō sū domāju, ka viņam n lās materiālās rocī Viņš aizvien sūka j tuļāks un vārgāks.

Tad Libekas mūz ierosinājums prof. kundzi pārcelties uz viņam bija rezervēt tabiņas vietējā latvie Prof. Vītols ar slimn lejas šefa Pārnākušais polis un mūs abus iztrieca ārā bargi lamādamies. Kopš tās reizes polis uz mani vienmēr skatījās ar ļaunu aci. Pēc ilgākas galdīšanas katrai nometnei izsniedza ap 10-15 uzvalku, bet viss lielais vairums bija aizgājis citu ceļu. Daudzi, tāpat kā mēs, staigāja ar džentlmeņa pēdējām atliekām mugurā.

Tā paša gada rudenī tuvojās UNRRA's pēdējās dienas. Kā gaļu paredzēdams, Brīgels pa Detmoldu dzerumā nelabi plosījās, bija daudzus piekāvis un arī pats piekauts. Mūsu darbības pārskatiem atmeta ar roku, bet mēs tomēr turpinājām strādāt. Taču ilgi tas vairs nevilkās — skolai bija jāatstāj telpas un mums vairs nebija vietas, kur piemestics. Beidzot arī mēs pielikām punktu.

Nometnes pilsētā likvidēja un iemitniekus pārcēla uz Augustdorfu. Tiem, kas strādāja meža darbos, bija atļauts dzīvot arī privāti. Vēl kādu laiku turējās „Frišā Kvelle", bet arī to gadu vēlāk likvidēja. Tāpat pārorganizējās visa latviešu Centrālā komiteja, nometņu apgāde, un latviešu lietas pie angļu pārvaldes kādu laiku pārstāvēja prof. Arveds Švābe. UNRRA's vietā nāco IRO un visiem vajadzēja jostas savilkt ciešāk. Lai paturētu savu Herrencimmer pie Dr. Šanca un joprojām paliktu viņa vojušies Kultūras

GĪRTS SALNAIS

(201. turpinājums)

Pat cietais Metuzāls nodrebēja. Dēzijas galv kakls bija kā izpeldināti asinis. Istabas vidū viņa pojās un gaŗa kā milzu kobra, kam cirtienā šāvien šķaidījis galvu, sakrita Metuzāla piegrūstā zvilni.

„Dēzija," bailēs stīvs, tuvu triekai, nespēdams p tināt ne pirkstu, pamirušām lūpām murmināja karalis.

Metuzāla domas sāka aulot. Viņš aizcirta d Pašaizsardzības instinkts darbojās kā nelabais. Viņ tās pie otrām durvīm un uzkliedza Dagam Dillasa tūdaļ ved šurp ārstu Maksimiliānu. Iedomādamie portieŗus, namatēvs netaupīja lāstus, sodīdamies, „ši gaŗā stirka nevaŗēja nosisties vai tikt nosis vietas tur, kur bija, lai nemalditos apkārt pa pag Nebēdādams, kas īstenībā noticis vistu kūtī, viņš i ja lievenī un nostājās tā ieejā. Satrauktajiem un kušiem apmeklētājiem viņš smaidīja tā, ka zob zibēja. Pirms kaut ko teikt, Metuzāls vēl skaļi sas

„Kungi, kārtēja, ikdieniška klizma putnu kau teica uz labu laimi: „Vairāk krāsas nekā sāpju" smējās vareni un jautri, un dažos mirkļos citi, r dami par ko, smējās viņam līdzi. „Pēc pārdesmit tēm varēšu sākt ar jums aprunāties, kungi." draudzīgi pamāja vairākkārt ar roku, bet, atgrī istabā, jokiem nebija vietas. Nudien būtu laim tagad atskanētu kāda balss, teikdama: „Diem vairs nekas nav līdzams . . ." Taču nekas tam nenotika. Tur, zvilnī, gulēja Dēzija nesamaņā, be virs, aizsedzis rokām seju stāvēja iespiedies kak garīgi un fiziski sadragāts. Metuzāls naidīgi ap radinieci, būdams gatavs likt galvu ķīlā, ka Dēzi sās uz miršanu. Roka, kas visiem pieciem bija ie

LE AR DIVI MASKĀM

vu daiļumu. Par spīti sliktajiem laika apstākļiem, sarīkojums bija labi apmeklēts, dodot līdzekļus labdarības mērķiem.

Žēl, ka pie masku godalgošanas tiesnešiem bija maz ko galvu lauzīt, jo bija tikai 2 godalgojamas maskas. Taču tās bija ļoti oriģinālas. Pirmo vietu ieguva V. Pavlova no St. Katarinēm par masku — Nerātnā hula cup meitene, saņemot juvelieŗa Floyda dāvāto paplāti slinkā Suzanna. Otrā vietā St. Katarines DV priekšnieka Vasariņa kundze, kas saņēma latviešu juvelieŗa Gaušas dāvāto kaklā valkājamo krustiņu.

Tad nu, tautieši, tuvumā un tālumā, man jāizsaka nožēla, ka nebijāt laikus padomājuši par maskām. Šī masku balle pagāja jau lielā jautrībā, bet trūka īstas masku balles gaisotnes, kuŗā katrs var izjust prieku būt nepazīts līdz masku noņemšanas brīdim. Un kur tad vēl prieks sacensties par labāko masku! Tad nu lūdzu, neaizmirsīsim to, un, ja tā ir masku balle, tad iesim arī uz to maskās! . . . is.

Pav-
riņa.
Licis.

(Ka-
gads-
noto:
pukst
ikam
u uz-
u sa-

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
KLĪVLENDĀ
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA,
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

elajiem svētkiem

OZETAS ŠĀDAS SACENSIBAS:

uzstā-
akarā
ronto.
ai ak-
skatu-
sniegt
.
s ne-
s. Lu-
cijām,
to.
aismo-
s, kur
ronto,
u da-
garth
nada).
atviešu
ui.
SĪBAS
s ne
s 1959.
m (in-
ītājiem
em da-
m.
izvēles
rupas.
Ačku-
in Oša
as de-
ņa vie-
ēc brī-
10 mi-

redzēta
tnogra-
as tēr-
epiecie-
nālistu

starpā, bet jāpiedalās pausmes tautas deju uzvedumā.

5) Pirms finālsacensībām JS laikā Toronto notiks apgabalu sacensības ASV austrumos, vidienā un ev. rietumos un Kanadā, kuŗās izraudzīs 2 labākās tautas deju grupas no katra apgabala finālsacensībām Toronto.

6) Ačkupu JS Pausmē dejos visas grupas. Finālsacensību uzvarētāju grupa bez tam vēl piedalīsies Pausmes programmā ar savu brīvo deju.

(Turpinājums sekos)

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

ājumu, ka domas nemaz neiet tai virzietu jāiet."
āk iemeslu pašam iet pareizajā virzienā," atbildējis, „bez tam — uz baznīcu ejam ēdiķiem tur tikai blakus nozīme."
domā. Citi domā, ka spredikis pats galu sakot — es arī tā domāju. Es nevarētu r jādzird vāji spredikļi."
istais iemesls, kāpēc jūs tik ilgi neesmu tājs bija smējies, tad kļuvis nopietnāks. kungs. Ja visi domātu kā jūs, tad mums ētu spredikus gatavot. Priekš kā? Mēs n tūkstošiem mācītāju. Un visi tikai jo- . Ir reti kāds, kas ir labs — un to spredi- espiesti grāmatās un žurnālos. Tad — pēc taču būtu pareizāki, ja mēs, vājie spredi- u savu spējīgāko brāļu darbus. Vai ne?"
z mirkli bija apmulsis, un iekāms viņš ājs jau turpināja:
nav lekciju zāle, kur vērtēt runātāja turp jāiet Dievu lūgt, ne klausīties cilvē- Un ja jūsu prātu māc problēmas — tad stā vieta, kur tās risināt. Dievs ir tuvu meklē, un kam sagrauzts prāts."
ija pārdomājis mācītāja vārdus un nolē- klausīt — zaudēt viņš ar to nekā nevarē-

ās nedējās bija izturējusies ļoti mierīgi, pat tā ka Ziemelis atkal sāka apšaubīt Gran- atiesību. Ja Ieva būtu garīgi slima, tad bie- s līdzīgi notikumi kā tai vakarā, kad viņa spoguli.
c gandrīz satrūkās, kad sieva viņu uzrunā- ērba mēteli un gribēja doties ceļā.
esi?"
cu."
āca tuvāk un lūdzoši skatījās viņam acīs. ni līdzi . . ."
lies . . . bet zini: es eju uz mūsu draudzes u."
to? Dievu var pielūgt visur," viņa atbil- frazi un paraustīja plecus. Tad viņa ap- un uzlika cepuri. Viņa pat lāga nepaskatī- na spogulī ,kaut gan citkārt apģērbšanās as viņai bija vesels rituāls.
n vai iesim?" Ziemelis jautāja, uz auto rā- to no rīta bija lietājis un atstājis uz ie- liņa.
Ieva atbildēja — un arī tas nesaskanēja ar m.

(Turpinājums sekos)

Jānis Cīrulis

JĀZEPS VĪTOLS DETMOLDĀ

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

Koncertā ar nokavēšanos ieradās arī pats Brīgels un profesoram bija izdevība pirmo reizi satikties un iepazīties ar savu augstāko priekšnieciņu. Visu programmu gan viņš neizturēja un tūlīņ starpbrīdī atvainojās un aizgāja. Kad citu pirmdienu nonesu Brīgelam skolas darbības pārskatu, viņš patiesi bija izbrīnījies, ka visi tik ātri iemācījušies spēlēt un dziedāt! Vajadzējis tikai kaut ko lustīgāku, bet profesors Vītols atstājot ļoti nobla kunga iespaidu. Kā atzinību par paveikto darbu lūdza mani nodot profesoram vienu pudeli kafijas pupiņu un cigoriņu maisījuma „Camp coffee". Izmantodams gadījumu un direktora ,mīlīgo gara stāvokli, ieminējos par Mauriņam apsolītajiem uzvalkiem. Jā, jā! Viņš atceroties un tikko sūtījums pienākšot, dabūšot labu labos.

Uzvalki pienāca un par tiem labās cerībās runāja visās nometnēs, UNRRA's nama bēniņi bija piekrauti kārtu kārtām un to, likās, pietiktu visiem. To redzēju pats savām acīm, kad direktora un viņa palīga prombūtnē apkalpotājs mani uzveda noliktavā, lai apmainītu kādu salauztu vijoles locīņu. Bijām aizkavējušies ar aplūkošanu — uzvalki bija gluži jauni, kad uztraucies ieskrēja pārnākušais polis un mūs abus iztrieca ārā bargi lamādamies. Kopš tās reizes polis uz mani vienmēr skatījās ar ļaunu aci. Pēc ilgākas gaidīšanas katrai nometnei izsniedza ap 10-15 uzvalku, bet viss lielais vairums bija aizgājis citu ceļu. Daudzi, tāpat kā mēs, staigāja ar džentlmeņa pēdējām atliekām mugurā.

Tā paša gada rudenī tuvojās UNRRA's pēdējās dienas. Kā galu paredzēdams, Brīgels pa Detmoldu dzērumā nelabi plosījās, bija daudzus piekāvis un arī pats piekauts. Mūsu darbības pārskatiem atmeta ar roku, bet mēs tomēr turpinājām strādāt. Taču ilgi tas vairs nevilkās — skolai bija jāatstāj telpas un mums vairs nebija vietas, kur piemesties. Beidzot arī mēs pielikām punktu.

Nometnes pilsētā likvidēja un iemītniekus pārcēla uz Augustdorfu. Tiem, kas strādāja meža darbos, bija atļauts dzīvot arī privāti. Vēl kādu laiku turējās „Frīšā Kvelle", bet arī to gadu vēlāk likvidēja. Tāpat pārorganizējās visa latviešu Centrālā komiteja, nometņu apgāde, un latviešu lietas pie angļu pārvaldes kādu laiku pārstāvēja prof. Arveds Švābe. UNRRA's vietā nāca IRO un visiem vajadzēja jostas savilkt ciešāk. Lai paturētu savu Herrenzimmer pie Dr. Šanca un joprojām paliktu viņa paspārnē, iestājos Teutoburgas mežiniekos, tā sakot, Viņa Majestātes dienestā.

Mūzikas skolas laikā prof. Vītols jutās kā no jauna piedzimis. Vienmēr bija garā možs, aktīvs un visās lietās ņēma ļoti dzīvu dalību. Šai laikā pat uzrakstīja vienu koŗa dziesmu jauktam koŗim (man nodotais manuskripts kopā ar citām mantām Kanadu, diemžēl, nesasniedza), kuŗu gan koŗa likvidēšanās dēļ nepaspējām iemācīties. Esmu piemirsis arī virsrakstu.

Pēc skolas darbības izbeigšanās meistars sevī it kā sabruka, kļuva ērcīgāks, noslēgtāks. Uz Augustdorfu bija spiesti pārcelties arī Jērums ar Meļķi, kas pārtikas izdales dienās nesa profesoram viņa dienišķās devas. Daudz tas nebija, un Annijas kundzei bija ko padomāt un rūpēties. Vītols gan nekad nctika ne par ko sūdzējies, bet domāju, ka viņam nekādas lielās materiālās rocības nebija. Viņš aizvien sāka justies vientuļāks un vārgāks.

Tad Libekas mūziķiem nāca ierosinājums prof. Vītolam ar kundzi pārcelties uz Libeku, kur viņam bija rezervētas divas istabiņas vietējā latviešu slimnīcā. Prof. Vītols ar slimnīcas kancelejas šefa Rodriga Pavasara gādību 1947. g. pavasarī ieradās Libekā, Roberta Zuikas koŗa, komp. Jāņa Kalniņa un citu latviešu mūziķu apsveikts. Te profesors nosvinēja arī savu 84. dzimšanas dienu, kuŗu ar plašu koncertu atzīmēja vietējās organizācijas, piedaloties Latviešu stīgu kvartetam, Annijai Vītolai, Martai Tūterei un Rob. Zuikas skanīgajam vīru koŗim. Pēdējais cita starpā pirmoreiz atskaņojis Vītola jaunāko dziesmu „Trimdā", kuŗai tekstu vācu valodā sacerējis komponista brālis Aleksandrs, bet latviski tulkojuši Eriks Raisters ar Jērumu.

Pafeikdamies par sumināju-miem, profesors teicis:

„Senāk, savās svinību dienās, nekad nemēdzu daudz piedomāt pie tā, kas bijis. Allaž likās vēl kaut kas nepabeigts, nepadarīts. Tāpēc vairāk esmu domājis uz priekšu, kas darāms un pie kā tūlīt jākeŗas klāt. Tagad sajūtu, ka mana tiesa darīta. Ja nu tagad ardievojos no tā, ar ko esmu saaudzis kopā, tad daru to vieglu prātu. Es zinu, ka jaunie savu darbu turpinās." (No R. Zuikas atmiņām „Ceļa Zīmēs").

Šie vārdi, kuŗus viņš teicis klausītājiem, ir viņa pēdējā runa atklātībā.

Kad 1948. g. 24. aprīlī libekieši Jāņa Rudziša vadībā gatavojušies Kultūras dienām, saņēmuši no amerikāņu izdevumiem, tas ir paveikts par ļoti lētu cenu, bet bērni ik stāstam ir iegu-vuši pār visu lapas pusi lielu krāsainu illustrāciju. Jāsaka, illustrācijas ir ari tehniski labi izdevušās un neaubīgi padaris Jēzus stāstus bērniem daudz vieglāk un pilnīgāk uztveramus. Tikai Jēzus attēlam uz vāka sarkanā krāsa ir par spilgtu. Stāstus par Jēzu ievada koralis „Tur no debess tāles . . . " Ar attiecīgi izraudzītu koraļa pantu noslēdzas arī ikviens atsevišķais stāsts, un grāmatiņas beigās ir pievienotas arī bērnu lūgšanas, Ziemsvētku un dievkalpojuma dziesmas. Tas liecina, ka autors labi izprot skolu vajadzības. Cerēsim, ka grāmatiņa iemantos skolēnu un audzinātāju ievērību, un izdevējs varēs savu nodomu — sagādāt lidzīgus illustrētus izdevumus arī citām klasēm, drīz īstenot.

N. K.

Edvarts Tūters

POSTA LAIKĀ

Tik negausīgs šis laiks, kas nezin mēra,
Ne naida viesuļiem, nedz sāpēm tām,
Ko izcieš dzvēseles pa atmatām
Un tundrām skarbajām, kur nav pat zvēra.

Kas lēmis cilvēkiem šīs posta dienas,
No kuŗām zvērs un putns pasargāts?
Pat koks, šķiet, laimīgāks un laukā stāds —
Tos trimdā nedzen vara itneviena.

Kā smiltis tuksnesī, kur cīrulis
Sev lizdu nesavij, un sausa ciesa,
Kur skumjai dvēselei ir prieks it viss, —
Šī laika cilvēcei posts viņas tiesa.

Kurp vien gars veras, tumsa visur dīgst . . .
Būs gaismas slāpēs dvēselei jānonīkst!

Jauna mācības grāmata latviešu svētdienas skolām

Izdevis mācītājs Alberts Ozols Nujorkā 1959. g. Cena 90 centu.

Kā izdevējs pēcvārdā norāda, šī grāmatiņa domāta bērniem ,kas savā lasīšanas mākslā ir pašā sākumā. Svētdienas skolās tā būtu lietojama pirmajā un otrā klasē. Tīri dabīgi, ka salikumam un tekstam tad arī jābūt šī vecuma bērniem piemērotam. Tāpec jāpriecājas, ka izdotajai grāmatiņai burti ir lieli, rindas ertas, nesablīvētas, un viegli lasās. Domāts ir arī par teksta vienkāršošanu. Sai ziņā gan teologu un skolotāju domas dalās. Ir tādi, kas stingri pieturas pie evaņģelija tekstiem un neatzīst to pārveidošanu, bet māc. A. Ozols ir gājis otru ceļu, proti, viņš stāstus par Jēzu vienkāršojis, paturēdams tikai galveno pamatdomu un norisi, bet ietērpu devis tādā valodā, ka bērni var labi saprast

Otrs izdevēja nolūks ,pats galvenais, ir — dot bērniem krāsainas illustrācijas. Pārņemot

SKATS PASAULES LITERĀTŪRĀ

VIENS NO FRANČU LITERĀTŪRAS LIELAJIEM

ROŽE MARTĒNA DI GĀRA PIEMIŅAI

Pagājušas gads franču literātūrai ir atnesis sāpīgu zaudējumu: no dzīves šķirās Rožē Martēns di Gārs.

Cik liela bijusi viņa loma modernajā franču literātūrā, par to liecina fakts ,ka „La Nouvelle Revue Française" bija veltījusi viņa piemiņai veselu numuru: tanī ievirojamākie mūsu laika franču rakstnieki — katrs atsevišķā rakstā — bija centušies sniegt viņa nopelnu vērtējumu.

Par R. Martēna di Gāra personu līdz šim bija ļoti maz zināms, jo viņš visā savā mūžā ļoti vairījās no atklātības. Par to ir daudzi anekdotiski nostāsti. R. Martēns di Gārs pats ir stāstījis kādam jaunam rakstniekam: „Tikai divi cilvēki zina manu telefona numuru — mana meita un manu grāmatu izdevējs! . . ." Sai savai rakstura īpašībai viņš ir palicis uzticigs līdz pēdējam elpas vilcienam: viņa pēdējā vēlēšanās, kas arī izpildīta, ir bijusi — lai viņa apbedīšana noritētu klusi, bez lieka trokšņa un ceremonijām.

Vienīgā reize, kad R. Martēnam di Gāram pret savu gribu bija jānostājas uz skatuves visas pasaules priekšā, bija Nobeļa prēmijas pieškiršana 1937. g. par romānu „Tibō", bet uz šo balvu viņš nekad nebija pretendējis. Sakarā ar to viņš motivē savu vairīšanos no atklātības: būtu lietojama pirmajā un otrā klasē. Tīri dabīgi, ka salikumam un tekstam tad arī jābūt si vecuma bērniem piemērotam. Tāpec jāpriecājas, ka izdotajai grāmatiņai burti ir lieli, rindas ertas, nesablīvētas, un viegli lasās. Domāts ir arī par teksta vienkāršošanu. Sai ziņā gan teologu un skolotāju domas dalās. Ir tādi, kas stingri pieturas pie evaņģelija tekstiem un neatzīst to pārveidošanu, bet māc. A. Ozols ir gājis otru ceļu, proti, viņš stāstus par Jēzu vienkāršojis, paturēdams tikai galveno pamatdomu un norisi, bet ietērpu devis tādā valodā, ka bērni var labi saprast

Otrs izdevēja nolūks ,pats galvenais, ir — dot bērniem krāsainas illustrācijas. Pārņemot tās no amerikāņu izdevumiem, tas ir paveikts par ļoti lētu cenu, bet bērni ik stāstam ir iegu-vuši pār visu lapas pusi lielu krāsainu illustrāciju. Jāsaka, illustrācijas ir ari tehniski labi izdevušās un neaubīgi padaris Jēzus stāstus bērniem daudz vieglāk un pilnīgāk uztveramus. Tikai Jēzus attēlam uz vāka sarkanā krāsa ir par spilgtu. Stāstus par Jēzu ievada koralis „Tur no debess tāles . . . " Ar attiecīgi izraudzītu koraļa pantu noslēdzas arī ikviens atsevišķais stāsts, un grāmatiņas beigās ir pievienotas arī bērnu lūgšanas, Ziemsvētku un dievkalpojuma dziesmas. Tas liecina, ka autors labi izprot skolu vajadzības. Cerēsim, ka grāmatiņa iemantos skolēnu un audzinātāju ievērību, un izdevējs varēs savu nodomu — sagādāt līdzīgus illustrētus izdevumus arī citām klasēm, drīz īstenot.

N. K.

piedalās un redz visas kara šausmas un ciešanas. Divi pēdējie notikumi, t. i., Dreifūša process un 1. pasaules karš, ir pēc R. Martēna di Gāra domām, likteņīgi pagrieziena punkti visā Francijas dzīvē.

Liela nozīme R. Martēna di Gāra literārā darbībā ir ,viņa intimajai draudzībai ar otru Nobeļa prēmijas laureātu Andrē Židu, kas turpinājās vairāk vairāk kā 30 gadu līdz A. Žida nāvei. Tā ir ideāla, tuva draudzība: rakstnieki lasa viens otram priekšā savus vēl nepublicētos darbus, stingri kritizē tos un bieži seko viens otra padomam. Šī draudzība liekas ļoti savāda, jo abi lielie rakstnieki ir pilnīgi pretpoli — temperamentā, uzskatos un pat savas mākslinieciskās radīšanas principos. Viņu starpā risinās nebeidzamas diskusijas. Varbūt vieglāk ir noskaidrot A. Martēna di Gāra raksturīgās īpašības, ja salīdzina viņu ar A. Židu.

R. Martēns di Gārs savā literārā darbībā par savu skolotāju un paraugu ieskata L. Tolstoju (gan bez Tolstoja reliģiski filozofiskām idejām), Žids turpretim — Dostojevski. Sakarā ar šiem dažādiem paraugiem A. Žids definē arī starpību vides un attēlojamo personu izvēlē abu rakstnieku darbos. Tolstojs un Martēns di Gārs abi, pēc Žida domām, meklē dzīvē un tēlo vispārcilvēcīgāko, to, kas liekas vienkāršs, visiem kopīgs, to, ko katrs no mums atzīst, ka Martēna di Gāra tēlo-meklē neparasto, ārkārtīgo (grībētos piebilst — bieži vien patoloģisko); viņi it kā cenšas pārsteigt lasītāju uz katra soļa.

Žids pārmet Martēnam di Gāram, ka viņš tēlojot visu ar „vēsturnieka chronoloģisko metodi" — noteiktā laika secībā, bez novirzīšanās sānus. Viņš atrod, ka Martēna di Gāra tēlojums esot pārāk objektīvs, mierīgs; ka viņš neizmantojot Rembranta gleznu noslēpumainogaismas un ēnu rotaļu. Bet tieši šī vienmērīgā, klusā gaisma, kas apstaro Martēna di Gāra tēlotās personas un notikumus, rada viņa īpato šarmu, jo viņā ir jūtams savdabīgs, cilvēcīgs siltums, visa esošā izpratne. Tādēļ arī Martēna di Gāra romāni ir tik viegli lasāmi un saistīgi — par spīti problēmu bagātībai, ko viņš risina savos darbos. —

Arī rakstīšanas metode abiem rakstniekiem ir pilnīgi dažāda. Martēns di Gārs rūpīgi sagatavojas savam darbam: līdzīgi Flobēram viņš vāc materiālus par vēsturiskiem notikumiem, viņš izstrādā plānu — un tikai tad sāk rakstīt. Tad savāktie materiāli pēkšņi atdzīvojas, viņa radītāja ģenija pārkausēti, un pati dzīve liekas mutuļojam viņa darbos (piemēram, romānā „Tibo"). Martēna di Gāra romāni pamazām aug kā architektūras celtnes saskaņā ar autora plānu — līdz savam galīgam noslēgumam. Pretim šim architektoniskam principam A. Žids nostāda savu „simfonisko" principu: viņš raksta bez priekšdarbiem, bez iepriekš izstrādāta plāna, sekojot tikai acumirkļa iedvesmei. Kad viņa romānu varoņi viņu vairs neinteresē, viņš pamet tos pusceļā (piemēram, „ Naudas viltotājos"), pretēji Martēnam di Gāram, kas sistēmatiski noved viņus līdz galam.

R. Martēns di Gārs pieiet saviem romāniem ar ārkārtīgi stingru mērauklu: viņš atsakās, piemēram, publicēt savu pēdējo gadu darbu, jo, salīdzinot ar agrāk sarakstīto „Tibo", tas nav solis uz priekšu viņa mākslinieciskajā attīstībā. A. Žids, turpretim ir gatavs publicēt — vienalga ko — savas dzīves pēdējā posmā.

Interesanta ir Martēna di Gāra pieeja tēlojamā laikmeta izvēlei. Viņam netīk tēlot tagadni, t. i. pašreizējo momentu. Pēc viņa domām, tā ir žurnālistu reportāžas objekts. Viņa mērķis ir sniegt patiesu, objektīvu laikmeta attēlojumu, bet tas ir iespējams, tikai tēlojot pagātni, kad ir jau vajadzīgā distance starp autoru un tēlojamiem objektiem. Bet par spīti savai vēsturnieka izglītībai, savai disertācijai par archaioloģijas tematu Parizes slavenajā „Ecole des Chartes", viņš neizvēlas tālo, bet tuvo, neseno pagātni (Dreifūsa prāvu un Pirmo pasaules karu).

Martēna di Gāra idejas nav sastingušas, tanīs ir manāma noteikta evolūcija, tomēr ir jākonstatē„ ka ir daži psiholoģiski temati, pie kuŗiem viņš savos romānos vienmēr atgriežas. Tā ir, pirmkārt, jaunatnes psucholoģijas problēma. Martēns di Gārs labprāt tēlo jaunatni, tās entuziasmu, straujo ideālismu, bet viņš zina arī vilšanās un neveiksmes, kas dedzīgajiem jauniešiem aplauž spārnus. Šis jaunatnes traģēdijas vadmotivs skan visos viņa labajos romānos — „Tapšanā", „Žanā Baruā" un „Tibo".

Otrs pilnīgi pretējs vadmotivs Martēna di Gāra romānos ir — vecuma, cilvēka garīgo un fizisko spēku sabrukuma traģēdija, kas, varbūt, vispilnīgāk izpaužas Žana Baruā tēlā.

Martēna di Gāra romānos parastais pasaules uzskats nav optimistisks, bet viņš arī nenogrimst galīgā bezcerības tumsā un pesimismā. Martēna di Gāra varoņi ir zaudējuši reliģijas atbalstu; piemēram, Žans Baruā atzīstas, ka, redzot cilvēku ciešanas, viņš nespēj saglabāt sāvu ticību Dieva taisnībai un žēlastībai. Tukšumu, kas ir radies zaudētās reliģijas vietā, viņa varoņi aizpilda ar ticību zinātnei un aktīvu darbošanos cilvēces labā. Ja cilvēks veido savu dzīvi saskaņā ar kosmiskajiem likumiem, ar modernās zinātnes atziņām un paliek uzticigs taisnības un humānitātes principiem, tad viņš var atrast mieru un laimi, vismaz illūziju.

(Noberums 8. lpp.)

GĪRTS SALNAIS

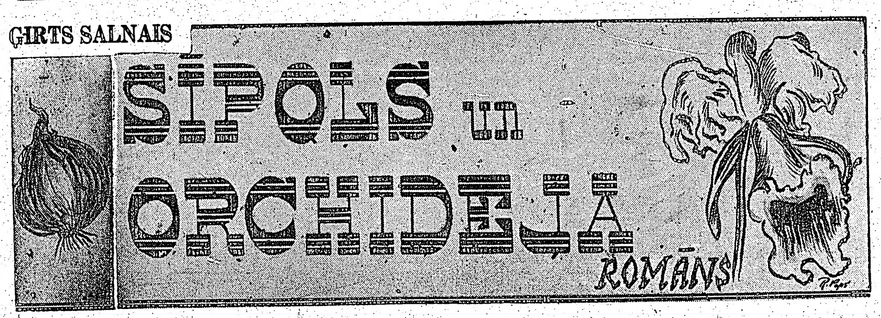

(201. turpinājums)

Pat cietais Metuzāls nodrebēja. Dēzijas galva un kakls bija kā izpeldināti asinīs. Istabas vidū viņa sašūpojās un gaŗa kā milzu kobra, kam cirtienā šāviens sašķaidījis galvu, sakrita Metuzāla piegrūstā zvilnī.

„Dēzija," bailēs stīvs, tuvu triekai, nespēdams pakustināt ne pirkstu, pamirušām lūpām murmināja auto karalis.

Metuzāla domas sāka aulot. Viņš aizcirta durvis. Pašaizsardzības instinkts darbojās kā nelabais. Viņš metās pie otrām durvīm un uzkliedza Dagam Dillasam, lai tūdaļ ved šurp ārstu Maksimiliānu. Iedomādamies reportierus, namatēvs netaupīja lāstus, sodīdamies, „kāpēc šī gaŗā stirka nevarēja nosisties vai tikt nosista uz vietas tur, kur bija, lai nemaldītos apkārt pa pagalmu." Nebēdādams, kas īstenībā noticis vistu kūtī, viņš izskrēja lievenī un nostājās tā ieejā. Satrauktajiem un apjukušiem apmeklētājiem viņš smaidīja tā, ka zobi vien zibēja. Pirms kaut ko teikt, Metuzāls vēl skaļi sasmējās.

„Kungi, kārtēja, ikdieniška klizma putnu kautuvē," teica uz labu laimi: „Vairāk krāsas nekā sāpju", viņš smējās vareni un jautri, un dažos mirkļos citi, nezinādami par ko, smējās viņam līdzi. „Pēc pārdesmit minūtēm varēšu sākt ar jums aprunāties, kungi." Viņš draudzīgi pamāja vairākkārt ar roku, bet, atgriežoties istabā, jokiem nebija vietas. Nudien būtu laimīgs, ja tagad atskanētu kāda balss, teikdama: „Diemžēl, te vairs nekas nav līdzams . . ." Taču nekas tamlīdzīgs nenotika. Tur, zvilnī, gulēja Dēzija nesamaņā, bet viņas virs, aizsedzis rokām seju stāvēja iespiedies kaktā, kā garīgi un fiziski sadragāts. Metuzāls naidīgi aplūkoja radinieci, būdams gatavs likt galvu ķīlā, ka Dēzija netaisās uz miršanu. Roka, kas visiem pieciem bija iekniebusies gurnā, nelikās ne lāga pagībusi, tikai pa pirkstu starpām arī sūcās kaut kas sarkans.

Aizelsies ieskrēja Dags. „Ārsts tūdaļ . . . Ū," viņš vāji iesaucās, ieraudzījis asinis, un izmetās atpakaļ blakus istabā. Taču tur tūdaļ atskanēja soļi. Steigšus ienāca ārsts, bet aiz viņa — Liliāna, pie rokas vezdama Besiju. Maksimiliāns, vēl nepaspējis noliekties pie vājinieces, izmeta nejauku piezīmi: „Fantastiski. Te pat asinis nav īstas."

„Kas tur notika?" Metuzāls bargi jautāja abām sievietēm.

Besijas saraudātā sejā ielēca trīsas.

„Sakiet droši, Besij," uzmundrināja Liliāna, pati zvērodama sašutumā.

Besija, durdama skatu zemē, kaut stomīdamās, bet jūtamā spītā teica:

„Es — es viņai uzsviedu galvā — nu — kipīti ar tītaru asinīm. Un tad — paspruka no rokas — pakaļ putnu šķēržamais duncis." Viņa sāka dūkt, kā raudās, kā niknumā.

„Jūs turat farmā vājprātīgus strādniekus," Metuzāls bez saudzības uzsauca sievai.

Liliāna sarāvās. Aiz muguras aizslēptā roka atliecās, un ieraugot, ko tā tur, Metuzāls dusmās iekniebu nagus delnās. Liliāna, uzsvērti rāmi izgludinājusi, lēni nolika uz viņa galda nu jau pa gabalu pazīstamo fotoattēlu.

„Te redzami jūsu prātīgie darbinieki," viņa pameta grīnu mirkli Metā un Briljantīnā. Tā kupris plecos kļuva lielāks. „Domāju, Besija tagad var iet nomazgāties."

„Vismaz, viņa varētu pateikt, kāpēc izdarīts uzbrukums?"

„To viņa arī var, jums par prieku. Runājiet, Bēs, un bez bailēm. Es jūs aizstāvēšu."

Besijai virslūpa liecās otrādi.

Ievainotā sakustējās krēslā un izdvesa gurdu — ū . . .

Metuzālam pratināšana pārtrūka. Visi ausījās. Telpā šķita iemaldījies lietuvēns. Elpa biezēja krūtīs. Asinis kāpa deniņos. Un pukstēja.

Ārsts likās bērniškā, nežēlīgā baudā sīki jo sīki izpētām ik kvadrātcentimetru Dēzijas salipušos matos; it kā ar skatiem tos katru atdalītu pa vienam un tad vēl saskaldītu. Īstenībā viņa domas aizskrēja pus mūža, un viņā mita neskaidra vēlēšanā kādu nogalināt. Aistēta skumjās viņš sev jautāja: kur meklējama vaina tajos laikmetos, kad dzīve neizbēgami pārvēršas nebaudāmā farsā? Kas rīko šo komēdiju, kur skatītājs kļūst līdzdarbīgs? — Kāds vājprātīgs cēzars? Kāds par cēzaru maskojies āksts? Vai tā būtu īpata masu gara slimība, kas zemapziņā nemitīgo ciņu labā un ļaunā starpā iznīcina un izvērš uz āru dvēseles tukšas un plakanas kā lēzenus šķivjus?

Viņam apnika formālitāte. Žēl. Nebija nekādu ieganstu saukt šerifu.

„Esiet bez rūpēm," viņš jocīgi pamētāja galvu. „Šī persona nemirs. Tas ir vienīgais, kas nav iespējams šodien."

Ārsta sarkasms piešāva jaunu sparu Metuzāla bardzībai. Viņš piedraudēja Besijai ar policiju, ja tā neatklās uzbrukuma īstos ieganstus.

„Esiet arī jūs bez rūpēm, Besij," Liliāna ārsta āķīgo izteiku pārvērta kodīgā piezīmē. „Drīzāk griesti sabruks pār mūsu galvām, nekā kāds še uzdrošināsies saukt policiju. Esam pārāk labi skoloti."

Ja Metuzāla skatiens būtu āva, Liliānas galva ripotu.

„Šī lēdija," Besija šņukstēja un stostījās, „ — ai, man viss kas aizmirstas! Viņa teica daudz. Bet svētais Patriks ir liecinieks — man roka nezināja, ko dara, tikai tad, kad — kad tā kundze pierunāja, lai sakot . . . Lai sakot ka tas bērns, kam — kam jānāk, esot no — no —"

Metuzālam apnika. „No kā?"

„No jums," Besija ar mokām izsprūdīja.

Namatēvs apstulba.

Dēzijas taisnības milestība šķita pēkšņi sacēlusies pret nesamaņu. Viņa svaidījās krēslā. Iešņakstējās zobi. Ārsts, izmantodams mirkli, kad Dēzijas roka atklāja dunča iebojāto vietu, daudz piedzīvojušā tiesu ārsta veiksmē, iegrūra pirkstus drēbju uzplēsumā un nežēlīgā rāvienā atklāja lielu trijstūri no vājinieces baltās miesas, kuŗa malā no sikas skrambas siki sūcās sīkas asiņu piles.

Dēzija iebrēcās un bija kājās.

„Maksi, ko jūs darāt!"

„Zvirbuļa knābiens. Vairāk nekas," ārsts, izņēmis mutautu slaucija pirkstgalus. Viņa atklātā nekaunība Dēzijā atjaunoja drosmi cīnai par zaudētām tiesībām. Viņa uzbruka putnu meitai:

„Bet to šī mele gudri aizmirst — to viņa nesaka, ka Gerrika kundzei ir aizliegti sakari ar citiem viriešiem! To viņa redzējusi pati savām acīm!" Vārdi skanēja kā kaujas saucieni mūža mežā.

„Nu, tālāk, tālāk!" kūdīja Metuzāls, nīzdams sievas lomu šinī neparedzētā atklātā spēlē.

„Es neesmu nekā redzējusi," asarās peldot vaigiem, Besija sāka sist kājas pret zemi un, apmetusies pret Liliānu, satvēra tās rokas. „Kundze, svētais Patriks liecinieks . . . Tenesijs mani iebīdīja melos. Es gulēju. Es neesmu redzējusi nekā. Un man bija nelabi. Ļoti nelabi."

Metuzāls, drusku vilies, savaldīja sevi. — Tikai pļāpu kaŗš, — neapmierināts domāja. — Varētu būt kaut viens grauds jēgas.

„Brālēn," viņš klusi, bet stingri uzsauca auto karalim, „vedīet kundzi nomazgāties. Šos," — viņš norādīja uz papes vākiem un skaņu lentu," pagaidām paturēšu pie sevis. Un turpmāk uzmanieties laikus," viņš nekaunīgi piezīmēja.

Brālēna ādamābolā kaut kas maigi nogurkstēja — kā lēni apturēta auto riepa, nevajadzīgi piebremzējot. Viņš veda sievu uz gaiteni, kur tūdaļ aiz durvīm atskanēja draudi viņam, Briljantīnam, draudi, kas atkal bija jānoklausās veikalniekam pierastā skumjā mierā.

„Iesim, Besij," Liliāna aicināja meiteni. „Arī jums jānomazgājas." Sausi pasmējās, ieskatīdamās Metuzālam acīs. Teica Besijai: „Jums nav ko bēdāt. Tenesijam tomēr ir ķēriens. Viņš uzminējis — man ir sakari ar citiem viriešiem." Atkal pasmējās un izveda Besiju ārā.

— He! Nu jūtas segloš, — Metuzāls atriebīgi domāja par sievu, bet drusku neērti bija pret ārstu, — bija jāpiespiežas pasmaidīt.

„Ģeniāls praktisks joks, ko?" Smaids neturējās; nācās glābties paskaļā tukšā smējienā.

„Atvaino," ārsts bāza kabatā mutautu. „Ģeniāla cūcība," viņš sacija mierīgi, bet jūtamā stingrībā. „Redzēsimies Maikla apspriedē." Maksis izgāja.

Mazrunība Metuzālu pārsteidza. Neparasti. Kas tam aiz ādas? Atkal jau kaut ko grib izspiest slimnīcai? . . . Sāk kļūt par gatavo mēri.

(Turpinājums sekos)

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

MĒRCES GAĻAI UN ZIVĪM

Aukstās mērces pagatavo no olu dzeltenumiem, skāba vai salda krējuma, eļļas, sviesta un dažādām garšvielām. Visvairāk kā aukstā mērce tiek lietota majonēze, kuŗu pagatavo dažādos veidos. Ja pie majonēzes lieto eļļu, tad tā jāpielej tikai pa pilienam, jo, pielieta uzreiz par daudz, eļļa bojā mērces labo izskatu. Mērces, kuŗām liek klāt skābu krējumu, nedrikst daudz maisīt, jo krējums sarecē un masa neizskatās vienlidzīgi gluda.

Krējums mērcēm jāņem svaigs un biezs. Gadījumā, ja krējums nav pietiekami biezs, to sabiezina ar olu dzeltenumiem vai saputo.

Olu dzeltenumi labi jāatdzesē un tad tikai jāsasmalcina, saberžot. Aukstām mērcēm olas nedrikst pārāk ilgi vārīt, jo ilgi vārītas olas dzeltenumam riņķi ir zila maliņa, kas bojā mērces labo izskatu.

KRĒJUMA MAJONĒZE

4 olu dzeltenumi, 2 glāzes putu krējuma, puscitrona sula, ½ tējkar. sinepju un sāls pēc garšas.

Olu dzeltenumus sakuļ, pielej uzvārītu krējumu un karsē, līdz masa sabiezē, tad pieliek citrona sulu, sinepes, sāli, labi sajauc un lieto.

SKĀBA KRĒJUMA MAJONĒZE

2 glāzes skāba krējuma, 6 olu dzeltenumi, 1 tējkar. sinepju, 1 citrona sula.

Krējumu uzkarsē, sajauc ar sakultiem olu dzeltenumiem un karsē uz lēnas uguns, stipri kuļot, līdz masa sabiezē. Tad ielej bļodā, pieliek sinepes, citrona sulu, atdzesē un pasiedz galdā.

BARAVIKU MAJONĒZE

4 cieti novāriti olu dzeltenumi, 1 nevārīts olu dzeltenums, 1 tējkar. sinepju, 2 glāzes skāba krējuma, 1 citrona sula un 10 marinētas baravikas.

Novāritos olu dzeltenumus saberž, pieliek sakultu svaigo olu dzeltenumu, sinepes, citrona sulu un labi [illegible] pieliekot pāris karošu krējuma. Tad pieliek visu krējumu un smalki sakapātas baravikas. Labi sajauc un lieto pie aukstām vārītām un arī pie pildītām zivīm.

EĻĻAS MAJONĒZE

6 olu dzeltenumi, 3 glāzes eļļas, puscitrona sulas, 1 tējkar. sinepju un sāls pēc garšas.

Olu dzeltenumus sakuļ, pielejot pamazām pa pilienam eļļu, un turpina kulšanu. Kad mērce sāk kļūt bieza, tad pievieno citrona sulu un garšas.

ETIĶA MAJONĒZE

4 olu dzltenumi, 2 ēd. kar. sviesta, 1 sīpols, 1 tējkar. sinepju, pustējkar. cukura, ¾ glāzes etiķa.

Etiķi, sakultus olu dzeltenumus, sarīvētu sīpolu un sviestu karsē ūdens peldē. Maisot karsē, līdz masa top bieza, tad pieliek sinepes, cukuru un atdzesē. Pasniedz pie zivīm, sevišķi pie siļķēm.

SINEPJU MĒRCE

6 olu dzeltenumi, ½ tējkar. sinepju, 1 ēd. kar. citrona sulas, 1 glāze skāba krējuma.

Cieti novārītus olu dzeltenumus saberž, pieliek cukuru, sinepes, citrona sulu, skābu krējumu, sajauc un pasniedz pie aukstas gaļas un zivīm.

PIKANTĀ MĒRCE

4 vārītu olu dzeltenumi, 2 ēd. kar. eļļas, 1 svaigs olas dzeltenums, mazliet paprikas, 1 tējkar. sinepju, 1 ēd. kar. sasmalcinātu baraviku, 2 āboli, vidēja lieluma, 4 ēd. kar. skāba krējuma, 4 ēd. kar. tomātu biezeņa.

Olu dzeltenumu sakuļ, pamazām pielejot eļļu. Pieliek sakapātas baravikas, sinepes, sarīvētus olu dzeltenumus, tomātu biezeni, papriku, sarīvētus sīpolus un skābu krējumu. Visu labi sajauc un pasniedz pie zivīm vai aukstas gaļas.

MĒRCE JŪRAS VĒZIEM UN VĒŽU ASTĪTEM

2 ēd. kar. miltu, 2 ēd. kar. sviesta, 2 glāzes piena, 1 glāze baltvīna, sāls un pipari pēc garšas, mazliet paprikas.

Sviestu izkausē katliņā, pieliek miltus un maisot sasautē. Pienu uzvāra un maisot pielej miltiem, pieliek piparus un sāli un vāra, līdz sabiezē, tad pielej atlikušo pienu un vēl uzvāra.

Izlobītās vēžu astītes vai jūras vēžu gaļu ieliek mērcē un uzkarsē. Liek dziļākā traukā un pārkaisa ar papriku vai arī uz lielākas bļodas liek aplī novārītus rīsus un vidū minēto sautējumu.

Silto mērci var arī pasniegt atsevišķi pie tikko novārītiem vēžiem.

SINEPJU MAJONĒZE

¼ mārc. sviesta, 3 tējkar. sagatavotu sinepju, 1 glāze skāba krējuma, 4 olu dzeltenumi, sāls pēc garšas.

Krējumu uzvāra, pieliek pie ta ūdeņiem olu dzeltenumiem, stipri maisot, uzkarsē. Pieliek sinepes un sāli pēc garšas, atdzesē. Atdzisušu pielej pie sapatā katra atsevišķa radīsa svaru un mēru savstarpīgās attiecības. Saprotams, šeit nepieciešami arī dažādi zīmējumi, kas attēlo dažādās radīsu farmas un visdažādākos izmērus. Visam tomēr vainagu uzliek slavenā ražības koeficienta aplēšanas tabula, ko izgudrojis veco laiku krievu zinātnieks Mičūrins. Tā ir tik sarežģīta ,ka paiet turpat visa diena, līdz Dainai izdodas pilnīgi saprast, ko īsti zinātnieks ar šo logaritmiem un pat diferenciālzīmēm izra bināto dīvas lappuses lielo skaitļu savirknējumu ir gribējis panākt.

Reizē ar Dainu savu diplomdarbu Aucē strādā arī Dzediņu Rūta, un vēl dažas citas jaunās agronomes un agronomi. Tā kā Daina un Rūta tagad ir palikušas vienas katra savā istabā, viņas nolemj vakarus un naktis pavadīt kopā Dainas istabā, lai nebūtu garlaicīgi un lai varētu no sirds izrunāties par visiem dienas notikumiem.

Kādu nakti, kad meitenes tikko beigušas savas kārtējās pārrunas un jau ielaidušās miegā, viņas iztraucē grabināšanās pie loga un smagi soļi istabā.

Iedegušas sveci, jo studentu mitnēs naktīs elektrības nav, abas studentes ierauga istabas vidū grozāmies lielu auguma čigānu ar melnu bārdu un varenu pīpi zobos, un tam līdzās — mazu, plecīga auguma čigānieti, arī ar pīpi mutē, kuplos brunčos, zem kuriem redzamas drukņas, spēcīgas kājas.

Studentēm ir lielu lielais brīnums, kā gan šie nelūgtie viesi ir iekļuvuši viņu istabā. Viņas abas ļoti labi atceras ,ka vakarā, pirms gulētiešanas ir noslēgušas istabas durvis, un, liekas, tās nav atlauztas.

Čigānu pāris griežas istabas vidū trakā dejā ,saceldami elšlišķu troksni, līdz beidzot, paguruši un aizkusuši, atsēstas galtās, līdzās pārbiedētajām meitenēm. Daina ar Rūtu gan nelabi iekliedzas, tomēr nezaudē aukstasinību. Daina ar spēcīgu rāvienu norauj savai „viešņai" galvas lakatiņu un pārsteigumā paliek gandrīz bez valodas — čigānietei ir gaiši, mazliet iesarkani mati, gaŗš, smails deputotā sviestā un puto, līdz top galīgi auksts un biezs.

REMULĀDES MĒRCE

3 olu dzeltenumi, 1 glāze eļļas, 1 tējkar. sinepju, puscitrona sula, 2 ēd. kar. sasmalcinātu pētersīļu lapiņu, 6 mazi piparguršiši, 2 ēd. kar. skāba krējuma, 2 ēd. kar. tomātu biezeņa.

Olu dzeltenumus sakuļ, pamazām pielejot eļļu, tad pieliek sinepes, citrona sulu un sakapātus zaļumus, sagrieztus gurķīšus, krējumu un tomātu biezeni. Visu labi sajauc un pasniedz pie aukstas gaļas vai zivīm.

TOMĀTU MĒRCE

8 vidēja lieluma tomāti, puscitrona sula, pipari, sāls, 1 glāze skāba krējuma, 2 olu dzeltenumi.

Cieti novārītus olu dzeltenumus sarīvē, pieliek citrona sulu, skābu krējumu, sāli un piparus pēc garšas, smalki sagrieztus tomātus bez sēklām un ādas. Visu labi izmaisa un pasniedz pie siļķēm.

PIKANTA MĒRCE AUKSTAM LASIM

2 vidēja lieluma sīpoli, 1 ēd. kar. sviesta, 1 citrona sula, 4 olu dzeltenumi, sāls un pipari pēc garšas, 3 ēd. kar. baltvīna.

Sīpolus smalki sakapā un izsautē sviestā mīkstus. Pielej vīn un uzkarsē, pielej sakultām olām ar sviestu un kuļ, trauku turot ūdens peldē, līdz masa sabiezē, tad pieliek citrona sulu un garšas. Atdzesē.

KAUŅAS PROFESORA APMEKLĒJUMS ASV

Kultūrālās apmaiņas programmu reālizējot, ASV ieradās 5 padomju ievērojami audzinātāji. To vidū viens ir Kauņas politechniskā institūta direktors prof. Dr. K. Baršausakas. ASV viņi uzturējās 3 nedēļas un tagad atgriezušies savā zemē.

Baršausakas savā zemē bija pazistams jau Lietuvas neatkarības laikā. Daži lietuviešu trimdinieki tikušies ar viņu viesnīcā. Profesors bijis ļoti iepriecināts par šo tikšanos, tomēr izvairījies runāt par politiskiem jautājumiem. Trimdinieki viņam nodevuši lietuviešu mākslinieka Jonina kokgriezumu „Piektā avenijā", kā dāvanu Kauņas politechniskajam institūtam.

Sarunas laikā tuvumā uzturējies Padomju Savienības Vašingtonā otrs sekretārs L. Kapočus. Lietuvas neatkarības laikā Kapočus darbojās komūnistu pagrīdē.

IT 52 - 6

CANADA

Pavalstniecības un Immigrācijas ministres svarīgs paziņojums.

Esiet spejīgi uzņemties atbildību, KO UZLIEK PAVALSTNIECĪBA...

Mācieties runāt angliski vai franciski

Angļu vai franču valodas pamatzināšanas ir viens no svarīgākiem noteikumiem pavalstniecības iegūšanai.

Ir nepieciešami prast to valodu, ko lieto apgabalā, kuŗā jūs dzīvojot, lai jūs varētu izmantot tiesības un veikt pienākumus, ko uzliek Kanadas pavalstniecība.

Ja jūs nododat savu balsi vietējo pašvaldību, provinces vai valsts mēroga vēlēšanās, ir ļoti svarīgi, ka jūs saprotat vēlamo kandidātu uzskatus un viedokli. Tādēļ ir svarīgi prast angļu vai franču valodu.

Ja jums rastos iespēja kandidēt uz kādu no amatiem, vismaz viena no minētajām valodām jāpārvalda tā, lai jūs saviem vēlētājiem varētu skaidri un sopratami izskaidrot, kādā veidā jūs domājat aizstāvēt vēlētāju intereses.

Vakara kursi angļu vai franču valodas mācībām notiek gandrīz katrā pašvaldībā. Tuvākai informācijai sazinieties ar vietējās skolas pārzini, mācītāju vai tuvāko Pavalstniecības un Immigrācijas biroju.

Ellen L. Fairclough

ELLEN L. FAIRCLOUGH
Minister of Citizenship and Immigration

A. Beikmane

KVĒLO, PAGALE!

ATMIŅU STĀSTS PAR VASARU AUCE

(21. turpinājums)

Gaiziņa ziemeļu un rietumu puse ir samērā lēzena un nav pārāk noaugusi kokiem. Šo nogāzi sevišķi iemīļojuši slēpētāji, kas ziemā sabrauc no malu malām. Skatoties pāri nogāzei, līdz pat zilā dūmākā tītajam apvārsnim aizstiepjas lauki, pļavas un bērzu birztalas. Kuplu augļu koku ieskautas, kalnam piekļāvušās, vasaras dienasvidū snauž zemnieku sētas. Vietām egļu un bērzu lapotnei cauri atmirdz nelieli ezeri, kas liekas, nokrituši milzim Gaiziņam pie kājām. Gaiziņa austrumu un ziemeļaustrumu pusē tālu izplešas tumši egļu un priežu sili, vietām paceldamies pret debesīm un iezīmēdami Piebalgas augstieni ar atsevišķu kalnu galotnēm.

Vasaras dienvidus miers ir nolaidies pār visu plašo ainavu, un ceļotājiem grūti nākas iedomāties, ka viņu dzimtenei pāri ir vēlies pirmais iebrucēju vilnis.

„Tik dziļu mieru, paļāvību un drošu ticību latvju tautas neizniecībai var sajust še, Gaiziņa virsotnē, kā nekur citur pasaulē!" saka Daina klusā bijībā.

„Jā, tev taisnība," atbild Lauris, „arī es nekur citur neesmu juties tik drošs un mierīgs kā savā dzimtajā sētā, kuŗu pret visām vētrām ir pasargājis mūsu spēka un izturības mūžīgais liecinieks Gaiziņš."

Kad pienāk laiks doties mājup, Dainai ir tāda savāda un klusa vēlēšanās palikt vienmēr te, klusajā lauku sētā Gaiziņa tuvumā, kur valda miers un saskaņa un prātu dziedinošs postu un nelaimi vēstītāja rītdiena.

Savādā kārtā arī Laurim ir ienākušas prātā līdzīgas domas — kādēļ gan Dainai vispār jābrauc prom, ja viņiem abiem ir tik labi un viņi jūtas tik droši un laimīgi viens otra tuvumā? Negribēdams vēlreiz mūžā zaudēt Dainu, Lauris viņai atceļā izstāsta savus nākotnes nodomus un vēlēšanos staigāt savu turpmāko dzīves ceļu kopā ar viņu, ja arī Daina to vēlētos.

Īsu brīdi Daina kavējās domās, atceroties savus šīs vasaras piedzīvojumus no tā laika, kad viņa satika Pēteri Akadēmijas laboratorijā, līdz tam brīdim, kad viņa ienāca Lauru sētā. Un viņai nāk prātā sirmā ārsta vārdi, ka nepareizi dara cilvēki, baidīdamies milestības un tās uzliktā pienākuma. Nevienu mirkli viņa vairs nešaubās vai dara pareizi ,uzticēdama šim labajam un garigi stiprajam cilvēkam savu likteni!

Nākamajā dienā Daina atvadās no Laura, lai atgrieztos tēva mājās Zemgalē ,tomēr šoreiz viņi abi ar Lauri zina, ka drīz vien atkal satiksies.

18.

Jūlija sākumā Dainai atkal jāatgriežas Aucē, jo nu ir pienācis laiks ievākt radīsu ražu viņas diploma lauciņos. Un raža šogad tiešām ir padevusies necerēti laba: Daina tikko spēj aizvilkt līdz Baltajai mājai rokas ratiņus, pilnus ar sārti - baltajiem radīsiem. Kad tie ir nomazgāti un lapas sagrieztas, sākas pats svarīgākais darbs — radīsu svēršana un mērīšana. Tai jābūt ļoti precīzai, tāpēc jālieto laboratorijas svari un mērīšanai — bīdmērs! Lai gan Daina citigi strādā pie šī darba savas septiņas, astoņas stundas dienā, svēršanas un mērīšanas darbi tomēr turpinās visu nedēļu. Kad beidzot visa raža izsvērta un katrs radīss izmērīts vairākos virzienos un iegūtie rezultāti atzīmēti, Daina var mierīgu sirdi kraut papes kastītes ar apvītušajiem radīsiem atpakaļ ratiņos un vest kādreiz tik vērtīgo kravu uz farmas cūkaploku.

Ar šo pēdējo izdarību diplomdarbs nebūt vēl nav galā, jo nu tikai tā īsti sākas darba zinātniskā puse. Tā pastāv dažnedažādu tabulu sastādīšanā, kas apzīmē katra lauciņa ražas un jaunajām pārmaiņām, ko atnesuši iebrucēji. Visiem ļoti sliktā atmiņā palikušas nesenās jaunās Saeimas vēlēšanas, kuŗās bija tikai viens kandidātu sarakstis . . .

Šīs melu un viltus vēlēšanas ne tikai studentus, bet katru apzinīgu latvieti sarūgtinājušas un apkaunojušas. Kas gan ir sagaidāms no valdības, kas ar tik netaisniem līdzekļiem nākusi pie varas?

Pēc vakariņām, kad visi atbraucēji jau paspējuši apsveicināties un šo to steidzamāku pārrunāt, Daina Kalēja ar Ligiju Ezernieci, roku rokā sadevušās, staigā pa ēnaino un kluso apšu un liepu aleju, kas savieno Bēnes ielu ar pili. Tagad, vakariņu laikā šai ceļā redzams tikai retais braucējs vai gājējs, kādēļ meitenes var netraucētas viena otrai izstāstīt savus šīs vasaras pārdzīvojumus. Un jārunā katrā ziņā, jo citādi liekas, ka sirds neizturēs, glabājot tik daudz „smagu" noslēpumu!

Vispirms Daina stāsta Ligijai par savu ciemošanos Pēteŗa Laura mājās, kā arī par ceļojumu uz Gaiziņa kalnu. Tomēr to, ko abi ar Pēteri kalna virsotnē viens otram solījušies, Daina patur kā dziļu noslēpumu. Daina gan draudzenei pastāsta, ka saņēmusi divas vēstules no Klintāja, uz kuŗām viņa atbildējusi vēsā, piekļājīgā veidā, jo vēstules arī bijušas vēsi pieklājīgas un nekādu draudzību Dainas un Klintāja starpā nav atjaunojušas.

Ligija Aucē iebraukusi jau vakar vakarā, kādēļ paguvusi arī iepazities ar visiem Auces „jaunumiem".

Kādā nesenā sestdienas vai svētdienas vakarā Auces diplomandi kopā ar nedaudzajām Baltās mājas diplomandēm sarikojuši jautru un saviesīgu vakaru Baltās mājas lielajā istabā. Vēlāk, rīta pusē, kad dzirotāju galvas bijušas jau pamatīgi „iesilušas", viņi nolēmuši izvilkt no mazgātuves ārā lielo veļas vārāmo katlu, aiznest to tirgus laukumā un piepildīt ar ūdeni atšķaidītu maizes alu. Otrdienas rītā, kad tirgus laukumā sabrauc apkārtējo pagastu laukuaimnieki, lai pārdotu savus ražojumus, veiklie agronomi pārmaiņus nolēmuši stāvēt pie katla ar alu un par dārgu naudu pārdot lauciniekiem „vesclības ūdeni no saulaino dienvidu dziedniecības avotiem". Katrā ziņā šis dzēriens būtu uzlabojis lauciniekuu garastāvokli, ja ne veselību . . . No šī pasākuma tomēr nekas nav iznācis, tādēļ, ka katls izrādījies iereibušo diplomandu spēkiem par smagu. Viņi to gan izcēluši no vietas un izvilkuši gaitenī, bet tālāk nav varējuši dabūt. Otrā dienā šī ziņa kaut kādā veidā nākusi asistentam ausīs, un viņš pavēlējis katlu atkal nolikt vecajā vietā, ko diplomandi arī izdarījuši. Tomēr tas no pārcilāšanas bija tik smagi „cietis", ka veļai vairs nebija lietojams.

Otrs notikums jau ir daudz bēdīgāks: pirms dažām nedēļām Aucē ieradušies jaunās varas slavinātāji un salīmējuši uz pils sienām, sētu stabiem un saimniecības ēku stūŗiem plakātus ar daždažādiem saukļiem.

Auces studenti nosprieduši, ka viņiem šādi saukļi nav vajadzīgi, tādēļ drošākie un uzņēmīgākie ķērušies pie plakātu noplēšanas un iznīcināšanas . . . Pēc dažām dienām atkal atgriezušies plakātu izkārēji un, redzēdami savu darbu iznīcinātu, par to uz studentiem vareni noskaitušies. Aizgājuši pie profesora Vērmaņa un pavēlējuši sasaukt pils priekšā visus auciešus, lai atrastu vainīgos. Tas tomēr nebijis viegls uzdevums, jo vainīgie nav atzinušies. Varasvīriem nekas cits neatlicis, kā lietot vecu veco iebaidīšanas paņēmienu, piedraudot visus Aucē esošos agronomus nodot politiskās pārvaldes rīcībā.

Arī šie draudi auciešus nav sabiedējuši, un tie palikuši mēmi kā iepriekš, izņemot vienu — Dainas diplomdarba kaimiņu Krūmu, kas atzinies plakātu noplēšanā. Tā kā pārējie klusējuši, tad varasvīri apmierinājušies ar savu „kērienu". Tie turējuši arī savu doto solījumu un vainīgajam atzīšanās gadījumā izteikuši tikai rājienu. Tā nu varasvīri atkal aizbraukuši, un Aucē dzīve ritējusi mierīgi un netraucēta tālāk, tomēr studentam Krūmam un tā pārējiem līdzdalībniekiem kā smags slogs ir uzgūlusies sajūta, ka „plakātu lieta" vēl nebūt nav beigusies.

Daudzi pārmetuši Krūmam viņa lētticību un vieglprātīgo atzīšanos varasvīriem. Citi Krūma rīcību ieskatījuši par lielāko varonību un uzupurēšanos biedru labā.

Jau gandrīz pilnīgi satumsis, kad Daina ar Ligiju ar atgriežas savā istabā. Notikums ar Krūmu arī abās studentēs ir radījis savādu, neizprotamu baiļu un nelaimes nojautu, kas nesola neko labu nākotnē.

Septembŗa pirmās dienas ir neparasti jaukas un siltas. Ja laukos neredzētu bāli dzeltenās miežu gubiņas un rūsas krāsas kviešu status, nevienam pat prātā nenāktu, ka klāt jau rudens. Saule ir tikpat silta kā vasarā, tikai zilganie mākoņi debess pamalē liekas biezāki un tumšāki kļuvuši, kamēr vasarā tie kā vieglas baltas pūkas plīvoja augstu gaisā, te parādīdamies pļāvējiem tieši virs galvas, te atkal nozudami aiz apvārsņa — kā nebijuši. Tagad arī saulainās dienās pamale vienmēr liekas kā aizkūpējusi, jo pie apvārsņa sagūlušie tumšie lietus mākoņi ir īstie rudens vēstneši.

Profesors Vērmanis atkal vadā savu auciešu baru pa farmas laukiem, lai visi kopīgi varētu papriecāties par šī gada ražu un sagatavoties tās ievākšanai. Diplomu lauciņos vasaras kviešu šūpo varenas, zeltaini brūnas vārpas septembŗa siltajā vējā, un zaļi sudrabainās auzu skaras smagi liecas gājējiem pretim čaukstēdamas. Kartupeļiem laksti jau sāk dzeltēt, bet cukurbiešu lapas ir lielas un spēcīgas izaugušas. Kā liekas, cukurbietes šogad dos vēl nepieredzētu ražu.

Vismīļāk profesoram tik kavēties ārstniecības augu kalnā starp atraitnītēm, driģenēm, baldriāniem un launajām — smēķētājiem bīstamajām — Indijas kaņepēm.

(Turpinājums sekos)

Trešdien, 1959. g. 25. februāri, 16. n-rs.

†

Mans labais vīrs, Stīnītes sirs

VIESTURS U

dzimis 1922. g. 7. augustā, aizgāja mūž

Naurodē, Vāci

Tumšzaļā efeju ēnā DAINA
Vējš pakaŗ kokli. Un kluss . . . K

†

Mūsu mīļā

MARTA LĪCIS

dz. Dipnērs,

dzimusi 1885. g. 17. jūlijā, pēc ciešanām no

šķirās 1959. g. 2. februārī Poughkeepsie, N.Y. U

Viņu dārgā piemiņā paturēs:

VIRS, BĒRNI, MAZBĒRNI, VEDEK

un ZNOTS ASV, KANADĀ un DZIMTE

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Frank Vass,
ADVOKĀTS — NO
455 Spadina Ave., A
College un Spadina
Tel. birojā — WA
WA 2-6112, Toro

BAZNICAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 554 Second St. Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

1. martā, pl. 3 p.p. Kalpaka piemiņas dievkalpojums **Betlemes** baznīcā māc. R. Zariņš un A. Ozols, dziedās Daugavas Vanagu vīru koris, diriģ. un ērģelnieks Bruno Skulte; piedalīsies Ņujorkas korporāciju kopa; apakšējā zālē filmas izrāde. Pl. 6 vak. **Bronksā** Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu māc. A. Ozols un R. Zariņš. Dievkalpojums Port Vašingtonā pārcelts uz nākamo svētdienu.

Mācītājs Osvalds Gulbis ar martu uzņemas amata pienākumus Ņujorkas draudzē.

8. martā, plkst. 2 p.p. Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu; pl. 2 p.p. **Port Vašingtonā**, Mūsu Pestītāja baznīcā, pl. 3 p.p. **Betlemes baznīcā** ar dievgaldu un sekojošu draudzes vakaru, pl. 5 vak. **Džamaikā**, Mūsu Pestītāja baznīcā vakara dievkalpojums.

15. martā trīs dievkalpojumi: pl. 1 **Friportā**, pl. 3 p.p. **Betlemes baznīcā** un pl. 5 p.p. **Bronksā** Sv. Toma baznīcā.

Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1 dienā Betlemes baznīcā jauniešu iesvētе ar dievgaldu.

Lielā Piektdienā, 27. martā dievkalpojums ar dievgaldu.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

Trešdien, 25. februārī, pl. 7,30 vak. baznīcas apakšējā zālē evaņģelizācijas vakars: ciešanu stāsti, gaismas skati, deklamācijas un dziesmas.

Svētdien, 1. martā, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums. Iesvētes mācība.

Trešdien, 4. martā, pl. 7,30 v., evaņģelizācijas vakars: „Jūdass — patriots vai nodevējs?" Māc. J. Strautnieks. Gaismas skati, deklamācijas, mūzik. priekšnesumi un gar. dziesmas.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 10 dienā Faith ev. - lut. baznīc. 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Svētdien, 8. martā, pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums turpat.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX. 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 1. martā, pl. 3 p.p. plkv. O. Kalpaka un kalpakiešu dievkalpojums .

Svētdien, 8. martā, pl. 11,00 dievkalpojums .

Svētdien, 15. martā, pl. 3 p. p. draudzes 10 gadu atceres dievkalpojums, piedalās vairāki mācītāji, dziedās draudzes koris. Pēc dievkalpojuma diskusijas.

Svētdien, 22. martā, pl. 3 p.p. Pūpolsvētdienas dievkalpojums.

Lielajā piektdienā, pl. 11 dievkalpojums du. Dziedās draudzes koris.

Jaunietiem, kas vēlas iesvētīties jāpieteicas pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 [illegible] Toronto, Ont., tel. LE

1. martā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola un svētes mācība Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu māc. A. Ozols un R. Zariņš. Dievkalpojums Port Vašingtonā pārcelts uz nākamo svētdienu.

Mācītājs Osvalds Gulbis ar martu uzņemas amata pienākumus Ņujorkas draudzē.

8. martā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola un svētes mācība Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu; pl. 2 p.p. **Port Vašingtonā**, Mūsu Pestītāja baznīcā, pl. 3 p.p. **Betlemes baznīcā** ar dievgaldu un sekojošu draudzes vakaru, pl. 5 vak. **Džamaikā**, Mūsu Pestītāja baznīcā vakara dievkalpojums.

15. martā trīs dievkalpojumi: pl. 1 **Friportā**, pl. 3 p.p. **Betlemes baznīcā** un pl. 5 p.p. **Bronksā** Sv. Toma baznīcā.

Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1 dienā Betlemes baznīcā jauniešu iesvētе ar dievgaldu.

Lielā Piektdienā, 27. martā dievkalpojums ar dievgaldu.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

Trešdien, 25. februārī, pl. 7,30 vak. baznīcas apakšējā zālē evaņģelizācijas vakars: ciešanu stāsti, gaismas skati, deklamācijas un dziesmas.

Svētdien, 1. martā, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums. Iesvētes mācība.

Trešdien, 4. martā, pl. 7,30 v., evaņģelizācijas vakars: „Jūdass — patriots vai nodevējs?" Māc. J. Strautnieks. Gaismas skati, deklamācijas, mūzik. priekšnesumi un gar. dziesmas.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 10 dienā Faith ev. - lut. baznīc. 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Svētdien, 8. martā, pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums turpat.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX. 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 1. martā, pl. 3 p.p. plkv. O. Kalpaka un kalpakiešu dievkalpojums .

Svētdien, 8. martā, pl. 11,00 dievkalpojums .

Svētdien, 15. martā, pl. 3 p. p. draudzes 10 gadu atceres dievkalpojums, piedalās vairāki mācītāji, dziedās draudzes koris diriģentes E. Pēc dievkalpojuma diskusijas.

Svētdien, 22. martā, pl. 3 p.p. Pūpolsvētdienas dievkalpojums.

Lielajā piektdienā, pl. 11 dievkalpojums du. Dziedās draudzes koris.

Jaunietiem, kas vēlas iesvētīties jāpieteicas pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 [illegible] Toronto, Ont., tel. LE

1. martā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola un svētes mācība Sv. Toma baznīcā. Dziedās draudzes diriģenta J. Baruša vadībā.

22. martā, plkst. 2 p.p. svētdienas dievkalpojums. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

26. martā, plkst. 6 p.p. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola. Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Māc. J. Vējiņš Lūsis.

27. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģentes J. Baruša un J. Lūsis.

29. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģentes J. Baruša vadībā.

29. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģentes J. Baruša vadībā.

Māc. A. Brīedis, 19 [illegible] Toronto, tel. PL 7-2

Toronto Austrumu vācu draudzes d notiek Sv. Barnaba Danforth Ave.

1. martā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums, svētdienas skola.

8. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģentes J. Baruša vadībā.

29. martā, plkst. 5,30 p.p. Jāņa baznīcā. Dziedās draudzes koris diriģentes E. Pēc dievkalpojuma diskusijas.

Svētdien, 22. martā, pl. 3 p.p. Pūpolsvētdienas dievkalpojums.

Lielajā piektdienā, pl. 11 dievkalpojums du. Dziedās draudzes koris.

Jaunietiem, kas vēlas iesvētīties jāpieteicas pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 [illegible] Toronto, Ont., tel. LE

1. martā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola un svētes mācība Sv. Toma baznīcā. Dziedās draudzes diriģenta J. Baruša vadībā.

22. martā, plkst. 2 p.p. svētdienas dievkalpojums. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

26. martā, plkst. 6 p.p. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola. Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Māc. J. Vējiņš Lūsis.

27. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģentes J. Baruša vadībā.

29. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģentes J. Baruša vadībā.

29. martā, plkst. 5,30 p.p. Jāņa baznīcā. Dziedās draudzes koris diriģentes E. Pēc dievkalpojuma diskusijas.

Svētdien, 22. martā, pl. 3 p.p. Pūpolsvētdienas dievkalpojums.

Lielajā piektdienā, pl. 11 dievkalpojums du. Dziedās draudzes koris.

Jaunietiem, kas vēlas iesvētīties jāpieteicas pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 [illegible] Toronto, Ont., tel. LE

1. martā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola un svētes mācība Sv. Toma baznīcā. Dziedās draudzes diriģenta J. Baruša vadībā.

22. martā, plkst. 2 p.p. svētdienas dievkalpojums. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

26. martā, plkst. 6 p.p. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola. Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Māc. J. Vējiņš Lūsis.

27. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģentes J. Baruša vadībā.

29. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģentes J. Baruša vadībā.

29. martā, plk

Mans labais vīrs, Stīnītes sirdsmīļotais papiņš

VIESTURS UPESLEJA

dzimis 1922. g. 7. augustā, aizgāja mūžīgā mierā š. g. 24. janvārī Naurodē, Vāciā.

Skumst:

Tumšzaļā eļeju ēnā
Vējš pakaļ kokli. Un kluss . . .

DAINA un KRISTĪNE UPESLEJAS,
KAISERSLAUTERNĀ.

Mūsu mīļā

MARTA LĪCIS

dz. Dipners,

dzimusi 1885. g. 17. jūlijā, pēc ciešanām no mums šķīrās 1959. g. 2. februārī Poughkeepsie, N.Y. U.S.A.

Viņu dārgā piemiņā paturēs:

VIRS, BĒRNI, MAZBĒRNI, VEDEKLAS
un ZNOTS ASV, KANADĀ un DZIMTENĒ.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nodoļiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen St., W., Toronto.
EM 3-2800.

KAKTIŅŠ
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Šveices oriģinālizdzekļi
Alpu kalnu dziednieciības augi pret AKNU, KUNĢA, NIEŖU, NERVU, SIRDS, REUMATISMA u. c. sāpēm, kā arī pret saaukstēšanos, klepu un bronchitu — krājumā tikai pie
SWISS HERBAL REMEDIES,
479 QUEEN STREET, W., TORONTO.

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu laikā. Visi sūtījumi apdrošināti.
Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi
B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Elggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8—9 vakarā.

SŪTOT SAIŅUS
UZ DZIMTENI,
IZMANTOJIET MŪSU
STARPNIECĪBU

Katrs sainis ir apdrošināts — pazušanas gadījumā nosūtām otru saini vai arī izmaksājam naudu atpakaļ. Saiņi Latvijā nonāk 3—6 nedēļu laikā. Par saņemšanu piesūtām saņēmēja parakstītu pavadzīmi.
Uzdodiet pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī pareizu adresi.
DV GRĀMATNĪCAS SAINĪŠU DIENESTS,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Mūsu laikraksta pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

Pilsētas rietumu daļā
IZĪRĒJAMA
MĒBELĒTA ISTABA vieninie-kam. Zvanīt katrā laikā —
LE 1-5193, Toronto.

IZĪRĒJAMA
klusā mājā mēbelēta istaba ar vai bez pansijas.
HO 3-4594, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETEJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt., 403
College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 504 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

1. martā, pl. 3 p.p. Kalpaka piemiņas dievkalpojums Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš un A. Ozols, dziedās Daugavas Vanagu vīru koris, diriģ. un ērģelnieks Bruno Skulte; piedalīsies Nujorkas korporāciju kopa; apakšējā zālē filmas izrāde. Pl. 6 vak. Bronksā Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu māc. A. Ozols un R. Zariņš. Dievkalpojums Port Vašingtonā pārcelts uz nākamo svētdienu.

Mācītājs Osvalds Gulbis ar martu uzņemas amata pienākumus Nujorkas draudzē.

8. martā četri dievkalpojumi: pl. 9 Bronksā Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu; pl. 2 p.p. Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā ar dievgaldu un sekojošu draudzes vakaru, pl. 5 vak. Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā vakara dievkalpojums.

15. martā trīs dievkalpojumi: pl. 1 Friportā, pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā un pl. 5 p.p. Bronksā Sv. Toma baznīcā.

Pūpolu svētdienā, 22. martā, pl. 1 dienā Betlemes baznīcā jauniešu iesvēte ar dievgaldu.

Lielā Piektdienā, 27. martā dievkalpojums ar dievgaldu.

CIKĀGĀ

Cikāgas Latviešu ev. - lut. Citnas draudzē, 5915 W. Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

Trešdien, 25. februārī, pl. 7,30 vak. baznīcas apakšējā zālē evaņģelizācijas vakars: ciešanu stāsti, gaismas skati, deklamācijas un dziesmas.

Svētdien, 1. martā, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums. Iesvētes mācība.

Trešdien, 4. martā, pl. 7,30 v., evaņģelizācijas vakars: „Jūdass — patriots vai nodevējs?" Māc. J. Strautnieks. Gaismas skati, deklamācijas, mūzik. priekšnesumi un gar. dziesmas.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 10 dienā Faith ev. - lut. baznīc. 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meistera. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0332

Svētdien, 8. martā, pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums turpat.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont. tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 1. martā, pl. 3 p.p. plkv. O. Kalpaka un kalpakiešu dievkalpojums.

Svētdien. 8. martā, pl. 11,00 dievkalpojums.

Svētdien, 15. martā, pl. 3 p. p. draudzes 10 gadu atceres dievkalpojums, piedalās vairāki mācītāji, dziedās draudzes koris. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars.

Svētdien, 22. martā, pl. 11,00 Pūpolsvētdienas dievkalpojums

Lielajā piektdienā, 27. martā, pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Jauniešiem, kas vēlas šovasar iesvētīties ,jāpieteicas pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510

1. martā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola un iesvētes mācība Sv. Trīsvienības baznīcā.

1. martā, plkst. 5 p.p. korporāciju kopas rīkotais plkv. Oskara Kalpaka piemiņas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Dziedās dubultkvartets „Kalvis".

8. martā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola un iesvētes mācība Sv. Jāņa baznīcā.

15. martā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola un iesvētes mācība Sv. Trīsvienības baznīcā. Dziedās draudzes koris diriģenta J. Baruša vadībā.

22. martā, plkst. 2 p. p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

26. martā, plkst. 6 vakarā, Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Trīsvienības bcā. Māc. J. Vējiņš un māc. A. Lūsis.

27. martā, plkst. 5 vakarā, Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā. Mācītāji: J. Vējiņš un A. Lūsis. Dziedās draudzes koris diriģenta J. Baruša vadībā.

29. martā, plkst. 5,30, Lieldienu rīta agrais dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Dziedās Dainas koris diriģentes E. Freimanes vadībā.

29. martā, plkst. 2 p. p., Lieldienu dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

1. martā, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums, svētdienas skola.

8. martā, plkst. 2,30 p. p. ciešanu laika dievkalpojums, svētdienas skola.

15. martā, plkst. 2,30 p. p. ciešanu laika dievkalpojums, svētdienas skola. Dievkalpojumā dziedās solists Kārlis Šūns (tenors). Tūlit pēc dievkalpojuma, apm. plkst. 3,30 p. p., dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars baznīcas apakšējā zālē.

27. martā — Lielā Piektdienā, plkst. 5 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu.

29. martā — Lieldienās, plkst. 6 rītā dievkalpojums.

Bramptonas latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums ar dievgaldu Pūpolu svētdienā — 22. martā, plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 35th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 19 Victoria Ave., S. CE 2-2385.

Ceturtdien, 26. februārī, plkst. 7,00 vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda mācītāja mājā.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7775.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1, Ontario. Tel.: RE 3-3906.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 1. martā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums.

Norsbejā svētdien, 8. martā, plkst. 17 lut. baznīcā dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu.

MONTREĀLA

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viteur ielu stūrī.

8. martā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums. Pēc tam lielajā zālē draudzes vakars ar 2 krāsu filmām: Tabago un Jāņu vakars 1958. g. Tērvetē.

15. martā, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

22. martā, plkst. 2 p.p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums.

27. martā, plkst. 2 p.p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

29. martā, plkst. 6 no rīta agrais Lieldienu dievkalpojums Dievkalpojumu kuplinās op. dz. N. Valdovska (soprāns) un J. Tilga (kornets).

Iesvētes mācības sākums š .g. 1. martā, no pl. 2 līdz 4 p. p. pie draudzes mācītāja, 4571 Coolbrook Ave.

Kornvallē, 21. martā, plkst. 7 vakarā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Šēfers.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P.Q. Tālr. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Trešdien, 25. februārī, plkst. 8.00 vakarā, Bībeles stunda.

ST. KATARĪNĀS

Māc. J. Praulipš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu **Niagarā**, Ont. latviešu ev. - lut. draudzē 1. martā, pl. 2 p. p. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

St. Katarīnās latviešu ev.-lut. draudzei 26. martā, pl. 8 vakarā, dievkalpojums ar dievgaldu Kristus lut .baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, vilņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

PARTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9	20 mārciņas smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra)	$11.20
c—18	Iepriekšējais dubultoti un 100 cigarešu (Chesterfield vai Camel) vai 500 gr šokolādes	$19.00
T—9	20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku	$20.80
Z—9	20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bēkona vai sviesta (pēc norād., cik no katra)	$24.50
S—9	20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās vai 15 mārc. konservēta sviesta bundžās)	$25.25
6—A	0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 300 gr. šokolādes un 20 cigaretes	$15.50
6—B	2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes	$28.00
8—A	1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu (bundžā)	$16.00
8—B	2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes	$27.00

KUNGU MEŠELU DRĀNAS

Ks	— dažādu krāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 mētā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3.4 kg)	$23.50
Kf	— izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg)	$29.80
Kl	— izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg)	$36.50
FFk	— visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar	$44.75

DĀMU KOSTĪMIEM

Df	— angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg)	$27.75
Ffd	— visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar	$36.50

DĀMU MEŠELU DRĀNAS

Dm	— biezs pelēks, bēša, zaļgans vai kieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā. Komplekts: 2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg)	$22.25
D2	— angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg)	$30.50
Dl	— izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,4 kg)	$36.50
FFd	— visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2.75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar	$45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana

5 kg sainim	$6.50	10 kg sainim	$8.50
15 kg sainim	$10.50	20 kg sainim	$11.50

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS.

Le	— brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg)	$23.75
Pa	— tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5.60 metrā. Komplekts (3,5 kg)	$26.25
Vi	— tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg)	$33.25
La	— tumši pelēka (t.s koksa krāsa) vai balozpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg)	$36.25
Hf	— tumši pelēka, tušmi zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdziju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg)	$37.75
Hl	— visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Komleks (3,3 kg)	$47.75
Ms	— melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $7.30, $8.60 $11.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.	

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licences, porto un apdrošināšanas izdevumi:

5 kg sainim	$6.50	10 kg sainim	$8.50
15 kg sainim	$10.50	20 kg sainim	$11.50

Augšā minētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

PARTIKAS ĪPAŠIE SAIŅI

PA	— 5 mārc. konservēta šķiņķa, 1 kg cūku tauku, 450 gr. aknu pastētes, 2 kg. sviesta, 2 kg cukura, 0,5 kg. pupiņu kafijas un 60 cigaretes	$25.75
	Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan)	$49.75
PE	— 3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus	$22,75
	Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan)	$44.75
PC	— 8 mārc. konservēta šķiņķa, kakao, kafijas vai šokolādes (no katra pēc norādījumiem) + 100 Chesterfield cigarešu	$19.75
	Tas pats dubultots + 0,5 kg sviesta	$38.90

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

DAŽĀDI:

Vilnas dzija, sevišķi miksta, piemērota zīdaiņu pūriņiem, 100 gr	$1.85
Vilnas dzija, piemērota kamzoļiem, jakām, cimdiem u. c., 100 gr.	$1.55
Dāmu veļas komplekts (Charmease), 265 gr.	$5.50 — $6.60
Dāmu veļas komplekts, apakšsvārki un bikses, nailons, 140 gr.	$5.60 — $6.90
Siltas dāmu veļas komplekts, 50% vilna, 50% kokvilna, 165 gr.	$5.80
Vilnas dāmu veļas komplekts, 165 gr.	$7.80
Dāmu veļas komplekts, kokvilna ar mežģīnēm, 115 gr.	$3.80
Vilnas apakšbikses, dāmām, 120 gr.	$3.50
Dāmu krekliņi, tīras vilnas, bez piedurknēm, 90 gr.	$3.50
Dāmu cimdi, kokvilnas triko, pāris 50 gr.	$1.60 — $2.60
Dāmu cimdi, krepnailona, pāris 25 gr.	$1.90 — $2.90
Dāmu dūraiņi, pāris 25 gr.	$2.00 — $3.80
Dāmu džemperi, 275 gr.	$6.80 — $7.60 — $10.50
Galvas lakati, rajonvilnas, 100 gr., sākot ar	$1.50

Komplekts kungu apakšveļas ar garām piedurknēm un stilbiem, kokvilnas triko, 585 gr.	$4.70 — $5.75
Komplekts kungu apakšveļas ar īsām piedurknēm un gariem stilbiem, kokvilnas triko, 350 gr.	$4.50 — 5.25
Komplekts kungu apakšveļas bez piedurknēm, ar īsiem stilbiem, kokvilnas triko, 215 gr.	$2.90 — $3.90
Kungu virskrekls, poplina, 300 gr., sākot ar	$6.90
Kungu cimdi, kokvilnas triko, 70 gr.	$1.50 $2.50
Kungu jaka, vilnas, pogājama, 380 gr.	$8.90 vai $13.50
Kungu sviteris, 100% vilnas, 710 gr.	$10.80 vai $18.75
Tīras vilnas šalle, 175 gr.	$2.40 vai $3.60
Vilnas sega, 875 gr.	$9.90 — $12.50
Dāmu vai kungu lietus mēteļi, impregnēti, 1150 gr.	$19.50 $26.75

Dāmu zeķes

Nailona, pāris 45 gr.	$1.80, $2.20 u.t.t.
Tīkla nailona, pāris 35 gr.	$2.00 — $2.50
Krepa nailona, pāris 60 gr.	$2.50 — $2.90
Vilnas, pāris 100 gr.	$2.50 — $3.40

Kungu zeķes

Vilnas ar nailona pastipr., 120 gr.	$1.60 — $1.90
Spunnailona, pāris 85 gr.	$1.40
Krepa nailona, pāris 55 gr.	$1.60
Slēpētāju zeķes, norvēģu, dāmu un kungu, pāris 175 gr	$1.75
Dāmu vai kungu ādas cimdi ar oderi 150 gr.	$5.90 — $7.50

APAVI, ĀDAS UN GUMIJAS PRECES

Ādas cepure, Kanadas, ausaina, 190 gr.	$4.75 un $5.90
Silti, nemirkstoši nailona zābacini (botes) dāmām, mazgājami, ar imitētas aitādas silto oderi, 950 gr.	$8.50
Gumijas stulmu zābaki dāmām un bērniem līdz Nr. 42, 1300 gr.	$4.90 — $5.90 — $6.50
Gumijas stulmu zābaki vīriešiem, 1700 gr.	$9.80
Vīriešu galošas, 550 gr.	$3.50
Slēpju zābaki kungiem vai dāmām, 1600 gr.	$12.60 $14.60 vai $16.00
Garie zābaki ar jērādas oderi vīriešiem, 2800 gr.	$31.00
Ūdens zābaki, chromādas, viscauri oderēti, 1900 gr.	$23.80
Dāmu zābaciņi, brūni vai gaiši brūni, ar sevišķi izturīgu pazoli ,līdz Nr. 36, 1700 gr.	$10.50
virs Nr. 36, 1750 gr.	$21.50
Dāmu kurpes ar ādas pazoli, svars pārī 800 gr., sākot ar	$12.50
Dāmu kurpes ar vieglu gumijotu pazoli, 800 gr., sākot ar	$11.80
Melnas vai brūnas solidas kungu kurpes ar dubultzoli, 1100 gr.	$13.60 $15.50
Kungu ielas kurpes ar gumijas vai ādas zoli, 1400 gr., sākot ar	$10.80 — $12.50 — $13.80
Kungu sandales, darba vai sporta apavi, 600 gr., sākot ar	$8.50
Dāmu, kungu un bērnu mājas kurpes, 250 gr.	$4.30
Kamiel vilnas mājas kurpes, kungiem vai dāmām 350 gr.	$4.70
Melna vai brūna, ļoti labas kvalitātes kurpju virsāda, 16—17 kv. pēdas, 5—6 pāriem kurpju līdz ar oderādām, 100 gr.	$24.80
Īsta zoļāda, ļoti labas kvalitātes, 1000 gr.	$5.60 vai $6.60
Ādas portfelis, trīsdaļīgs, 700 gr.	$8.50, $14.00 vai $28.00
Zeķturi - korsete - elastīga (3 lielumi) $2.40, $3.40 vai	$4.80
Veļas gumija, 15 metri	$0.90
Dāmu vai kungu rokas pulksteņi (17 akmeņi), sākot ar	$18.00

Saini sagatavojot, — neaizmirstiet atskaitīt no vēlamā svara daudzuma 1 kg — 1,5 kg (smagākām) iesainojumam.

Šinī sarakstā minētos priekšmetus var novietot arī t. s. standartsainos līdz vēlamajai svara robežai.

---

rešdien, 1959. g. 25. februārī, 16. n-rs.

Nr 52 - 6

ms.

tbildību,
CĪBA . . .

anciski

ns no svarīgā-

alā, kuŗā jūs
enākumus, ko

provinces vai
at vēlamo kan-
ģļu vai franču

natiem, vismaz
saviem vēlētā-
eidā jūs domā-

notiek gandrīz
vietējās skolas
migrācijas biro-

IRCLOUGH
and Immigration

avus ra-
omi pār-
pie kat-
u naudu
veselības
dienvidu
. Katrā
uzlabojis
ja ne
kuma to-
tādēļ, ka
o diplo-
āgu. Viņi
s un iz-
lāk nav
nā šī zi-
kusi asi-
pavēlējis
jā vietā,
juši. To-
bija tik
airs ne-

r daudz
nedēļām
s varas
jūši uz
iem un
em pla-
aukļiem.
eduši, ka
vajadzī-
zņēmīgā-
u noplē-
. Pēc
tgriezu-
, redzē-
nātu, par
noskai-
profesora
sasaukt
šus, lai
mēr ne-
jo vainī-
rasvīriem
kā lietot
paņēmie-
aucē eso-
olitiskās

ešus nav
kuši mē-
ot vienu
s kaimi-
es plakā-
ējie klu-
mierinā-
nu". Tie
solījumu
s gadiju-
enu. Tā
zbraukuši,
si mierīgi

un netraucēta tālāk, tomēr studentam Krūmam un tā pārējiem līdzdalībniekiem kā smags slogs ir uzgulusies sajūta, ka „plakātu lieta" vēl nebūt nav beigusies.

Daudzi pārmetuši Krūmam viņa lētticību un vieglprātīgo atzīšanos varasvīriem. Citi Krūma rīcību ieskatījuši par lielāko varonību un uzupurēšanos biedru labā.

Jau gandrīz pilnīgi satumsis, kad Daina ar Ligiju atgriežas savā istabā. Notikums ar Krūmu arī abās studentēs ir radījis savādu, neizprotamu baiļu un nelaimes nojautu, kas nesola neko labu nākotnē.

Septembŗa pirmās dienas ir neparasti jaukas un siltas. Ja laukos neredzētu bāli dzeltenās miežu gubiņas un rūsas krāsas kviešu status, nevienam pat prātā nenāktu, ka klāt jau rudens. Saule ir tikpat silta kā vasarā, tikai zilganie mākoņi debess pamalē liekas biezāki un tumšāki kļuvuši, kamēr vasarā tie kā vieglas baltas pūkas plīvoja augstu gaisā, te parādidamies plāvējiem tieši virs galvas, te atkal nozuzdami aiz apvāršņa — kā nebijuši. Tagad arī saulainās dienās pamale vienmēr liekas kā aizkūpējusi, jo pie apvāršņa sagūlušie tumšie lietus mākoņi ir īstie rudens vēstneši.

Profesors Vērmanis atkal vadā savu auciešu baru pa farmas laukiem, lai visi kopīgi varētu apriecāties par šī gada ražu un sagatavoties tās ievākšanai. Diplomu lauciņos vasaras kviesi šūpo varenas, zeltaini brūnas vārpas septembŗa siltajā vējā, un zaļi sudrabainās auzu skaras smagi liecas gājējiem pretim čaukstēdamas. Kartupeļiem laksti jau sāk dzeltēt, bet cukurbiešu lapas ir lielas un spēcīgas izaugušas. Kā liekas, cukurbietes šogad dos vēl nepieredzētu ražu.

Vismīļāk profesoram tīk kavēties ārstniecības augu kalnā starp atraitnītēm, driģenēm, baldriāņiem un ļaunajām — smēķētājiem bistamajām — Indijas kaņepēm.

(Turpinājums sekos)

HARVEY KEITH REALTOR

181 Eglinton Ave., East, Toronto
HU 7-3333

Sniedzam nesaistošu informāciju par visiem mūsu speciālpiedāvājumiem lielajos dienas laikrakstos.
ZVANIET NEKAVĒJOTIES, TAS IETAUPĪS JUMS LAIKU UN LĪDZEKĻUS.

LEO VĒVERIS
Tel. mājās RO 9-5049

- PALĪDZAM obligāciju sagādē.
- PALĪDZAM sagādāt aizdevumus iemaksām bez atlīdzības
- NOVĒRTĒJAM katru īpašumu.

BRUNO PURIŅŠ
TEL. MĀJĀS HU 1-0181

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI PLAŠĀ IZVĒLĒ VISOS PILSĒTAS RAJONOS.

Caur DZELZS aizkaru

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Kā „strādā" sovchozi

„. . . Rīgas rajona pad. saimniecībā „Plavnieks" nolēma iekopt augļu dārzu. Pats direktors Judins ar savu speciālo augstāko izglītību izraudzīja tam vietu. Iedēstīja. Bet ⅔ ābeļu un ķiršu nīkuļo. Sāka skatīt un pētīt — izrādījās, ka kociņi iestādīti purvā.

Neveicās arī ar cūku pirkšanu. Cenrādis bija kaut kur noklīdis, tāpēc nolēma pirkt tāpat, par paaugstinātām cenām. Un atkal nepaguva ne lāgā iešvunkoties, kad 107.000 rubļu pārtēriņa — tieši kā no gaisa. Tāpat ar dārzeņiem. Aizmirsās siltumnīcās apmainīt zemi un izdezinficēt — un 2 gadus no vietas turpat puse cerētās ražas aizgāja zudumā. Un ne tikai siltumnīcās. Tirumos tas pats. Pietika uz brīdi aizmirst, ka zeme jāmēslo un jāievēro augu seka, un raža tūlīt zemē. No 1956. g. plānā paredzētā pietrūka ap 3.000 cnt. kartupeļu, 2.000 cnt guļu un kāpostu un tikpat daudz kukuruzas, simtiem cnt labības, sakņaugu, siena, ābolu, ķiploku u.t.t.

Jūs teiksit: tā taču katastrofa! Nekā nebij! Saimniecību taču vadīja faķiri — direktors Judins un vec. grāmatvedis Sorokins. Izdarīja vienu maģisku rēķināšanas manipulāciju, un zaudējumi pazuda. To vietā radās uzvaras ziņojums, ka pad. saimniecība 1956. g. pārsniegusi lauksaimniecības produktu reālizācijas plānu par 1.700.000 rubļiem, uzkrājumu plāns izpildīts par 155%, bet izdevumi, salīdzinot ar ieplānotajiem, samazinājušies par 600.000 rub. . . .

(„Dadzis" Nr. 17 — 1958. g.)

„Kopš **Valdeķu** padomju saimniecībā par direktoru kļuva b. Suchenko, galvenais bija izslaukt piena straumes un bēkona kalni, bet **aizmirsa** pašu svarīgāko — šo produktu ražotāju — **cilvēku.** Cieņā bija tikai tie laudis, kas strādāja no tumsas līdz tumšai un ne par ko nežēlojās. Ja kāds nebija apmierināts ar šādu kārtību, viņu vienkārši no darba atlaida. Iebildumus necēla arī arodorganizācijas komiteja un tās pr-js b. Volkovs. Bet tādu ļaužu, kuŗi ne vienmēr bija apmierināti ar direktora b. Suchenko rīcību, kas nereti bija netaisna, saradās arvien vairāk. Tāpēc bieži izcēlās konflikti starp direktoru un strādniekiem. Arodorganizācijas komitejas pr-js b. Volkovs šādos gadījumos **vienmēr aizstāvēja direktora intereses.** Uz vairākiem komitejai adresētiem strādnieku iesniegumiem uzlikta direktora rezolūcija, kas atļauj arodorganizācijas komitejai iesniegumu apspriest savā sēdē.

Direktors un arodorg. komitejas pr-js **daudzās nebūšanas un trūkumus,** kas ik uz soļa sastopami sadzīvē, kultūrā, darbu apmaksā u. c., cenšas aizsegt ar saimnieciskajiem panākumiem:

— Mēs ierindojamies vienā no pirmajām vietām republikā piena ražošanā. Ko mums vēl var pārmest? — brīnās b. Volkovs.

Atskaitot kino, cita nekā nav. Pašdarbības pulciņi un fiziskās kultūras kollektīvs nedarbojas. Sarkanais stūrītis ir tukša telpa, kuŗā atrodas daži nekrāsoti soli un pussalauzti krēsli. Tāpēc nav brīnums, ka viena daļa strādnieku dzeŗ. Lielā daļa strādnieku dzīvo sliktos, neremontētos dzīvokļos. Turpreti jaunajā, nesen celtajā dzīvojamā mājā neiegāja neviens strādnieks. To savā starpā sadalīja direktors, arodorganizācijas komitejas pr-js un vēl daži no vadošajiem darbiniekiem. Mehāniskās darbnīcas strādnieki sūdzas, ka viņiem neesot zināmi darbu izcenojumi, padarītos darbus neuzskaitot. — Ja pad. saimniecības vadība un arodorganizācijas komiteja būtu vairāk rūpējusies par strādniekiem, darba drošību, nebūtu noticis arī nelaimes gadījums ar laklo lopkopi soc. darba varoni Annu Fridbergu, kuŗa tādēļ ilgāku laiku bija spiesta pārtraukt darbu. Strap strādniekiem **un** administrāciju nolīgtais kollektīvais līgums aizmirsts, tā izpildes gaitu nepārbauda. — Kopgaldam nepiegādā arī maizi. — Arodorganizācijas komitejas pr-js Volkovs apgalvo, ka regulāri notikušas strādnieku kopsapulces, kuŗās tiem dota iespēja izteikties par trūkumiem. Šo sapulču protokoli glabājoties pie direktora sekretāres, komitejas locekles b. Feoktistovas. Bet viņa nevar atcerēties, kad būtu notikusi kāda arodbiedrības biedru kopsapulce, nemaz nerunājot par protokoliem. To nezina arī strādnieki. — . . .

(„Cīņa" 18. 1. 59.).

Uzņēmumi ignorē latviešu valodu

„Mīļo Dadzīti! Līdz šim naivi ļaudis domāja, ka visgrūtāk apgūstama ir ķīniešu valoda ar tās hieroglifiem, Taču izrādās, ka arī krievu valodā var uzrakstīt tā, ka pat cilvēks, kas to labi prot, nesapratīs ne vārda. Par to mūs pārliecināja mūsu kolchozam piesūtītais rēķins Nr 862 no 1958. g. 14. okt.

Piegādātājs tanī apzīmēts ar noslēpumainiem šifriem „Avtor 3-g. Izpildītā darba nasaukums — „par vulk. av. pohp." Norēķins Nr. 42404 . . . bankā Kirovskas pilsētā u. t. t.

Ķīniešu valodu studējošie var dabūt savām vajadzībām vārdnīcas un citus mācību līdzekļus. Lūdzu painteresējies, vai rēķina autori nevarētu mums atsūtīt kādu vārdnīcu, ar kuŗas palīdzību būtu iespējams šo tekstu atšifrēt."

Cēsu rajona l/a „Sarkanais Karogs" rēķinvede Z. Gavare.

„Dadža" piezīme: Redakcijai izdevies noskaidrot, ka rēķina Nr. 862 autori ir Rīgas autoremonta rūpnīcas direktors un galvenais grāmatvedis."

(„Dadzis", Nr. 22. — 58.)

VIENS NO . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

Kaut kas līdzīgs saskatāms arī nesenā Nobeļa prēmijas laureāta Kami pasaules uzskatā.

Pirmie izcilie panākumi Martēna di Gāra literārā darbībā saistās ar 1913. gadu — ar romānu „Žans Barua" (Jean Barois). Tas ir ievērojams sava laika dokuments, kas ne tikai tēlo Dreifūsa procesu, bet arī tā laika **franču** garīgo, psiholoģisko krizi, **kuŗas** centrā ir reliģiskā problēma. Īpata ir arī šī romāna **drāmatiskā** forma: dialogs un monologs dominē parastā stāstījuma vietā. Jauns ir arī filozofiskais elements viņa romānā — diskusijas par dzīvības un nāves, par reliģijas problēmām.

Martēna di Gāra mūža darbs tomēr ir viņa lielais romāns „Tibo", par kuŗu „Latvijā Amerikā" jau bija apcerējums pirms pāris gadiem. Tas ir divu paaudžu testaments, apbrīnojami bagāts personām un problēmām.

Martēna di Gāra varoņu portreti ir tik dzīvi tēloti — fiziski un garīgi — ka zināmā mērā tiešām atgādina L. Tolstoja tēlus (sevišķi romānā „Tibo"). —

Salīdzinot Martēna di Gāra stilu ar jaunākās paaudzes franču rakstniekiem, ir jāatzīmē viena īpatība: kaut arī Martēns di Gārs diezgan daudz skar seksuālus tematus romānā „Tibo", kaut arī viņa tēlojums ir reālistisks, viņš tomēr nekur nepārkāpj aistētikas, labas gaumes robežas, un viņa romānos nav atrodama neviena piedauzīga frāze, kas varētu aizkart lasītāju — pretēji vairumam pašreizējo franču rakstnieku.

Austra Augenberga

Kalamazū un apkārtnes jaundibinātā Latviešu mednieku un makšķernieku kluba ievēlētā valde un revīzijas komisija: 1. r. vidū: kluba pr-ks prof. V. Ruševics, labā pusē pr. v. A. Tralmaks, pa kreisi sekretārs J. Strautkalns. 2. r. no labās valdes locekļis K. Jakobsons, A. Minka, revīzijas komisijas locekļi J. Zuika, pr-ks, R. Ozols un J. Kalniņš. Foto K. Briģis

VAI KOMŪNISMS IR IDENTIFICĒJAMS AR MARKSISMU?

„MARXISM AND FREEDOM" By Raya Dunajelskaja. Bookman Associates izdevums, Ņujorkā. 384 lp. Cena — $6.00.

Autore ir bijusī Leona Trocka sekretāre, kas 2. pasaules kara sākumā pārtrauca sakarus ar viņu, jo nevarēja samierināties ar Trocka nostāju, ka Krievija ir strādnieku valsts, kas jāaizstāv. Pēc autores domām, Padomju Krievija ar tās tīrišanām, vergu nometnēm un Hitlera - Staļina paktu, ir pasaules vislielākais babarisms.

Grāmatā attēlota cīņa brīvības labā no rūpniecības revolūcijas līdz mūsu dienām. Tas ir celmlauzes pretkomūnistisks pētījums, kuŗā mēģināts attēlot marksismu tā oriģinālajā veidā kā „naturālismu vai humānismu".

Autore pasvītro, ka abās pusēs „dzelzs priekškaram" marksismu mēģina identificēt ar komūnismu. „Īstenībā," apgalvo autore, „marksisms ir atbrīvošanas teorija, kas ir nāvīgā pretstatā ar komūnismu, **kuŗš ir verdzināšanas teorija un prakse."** Analizējot Krievijas valsts kapitālismu, viņa atklāj, ka piecu gadu plāni ir nekas cits kā soļi, ko komūnisti spēruši, lai valsti pārvērstu par hierarchisku šķiru struktūru **visbrutālākai Krievijas strādnieku izmantošanai.**

Sākot ar Afrikas nēģeriem un beidzot ar Ungārijas brīvības cīnītājiem, mūsu dekāde ir lieciniece darba ļaužu brīvības kustībai visās malās. Pēc autores domām, marksisms vairāk par visām citām teorijām ir dziļas saknes laidis cilvēka sociālajā cīņā par brīvību, lai atbrīvotos no ekonomiskas degradācijas un politiskas tirannijas, kas to aizstāv.

Kaut gan autore ir un paliek pārliecināta marksiste, lasītājs nevar nepievienoties viņas domām, ka tagadējam komūnismam nav palicis nekā kopīga ar marksismu. No šī viedokļa raugoties, šis darbs var būt visai noderīgs tiem, kas savus spēkus veltī cīņai pret komūnisma barbarismu.

Budzis.

PASKAIDROJUMS

Mūsu laikraksta 21. februāŗa n-rā ievietotā raksta „Norādījumi mūsu tautas pagātnes pētniekiem" autors ir T. Puisāns.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

Imantu Alfredu Pēkšenu no Idus pag., dz. 1923. g. (mātes un māsas vēstules). Ojaru Šmiti, Paula d., dz. 1927. g. Baunu pag. (vēstule no krusttēva Vecates pag.); Edgaru Antonu, Gustava un Annas d., dz. 1925. g., pēdējās ziņas no Anglijas 1948. g. (mātes vēstules no Mazsalacas); Verneru Majoru, Antona d., dz. 1923. g., pēdējās ziņas no Anglijas (mātes vēstule); Jāni Pilikseri (karadienestā) un Pēteri Pilikseri (darba dienestā), Mārtiņa un Lizes d. (mātes vēstule no Mazsalacas pag.); Jāni Priedīti, Reiņa d., dz. 1905. g. (vēstule no Skaņkalnes pag.); Kārli Lielbārdi no Mazsalacas (meklē māte); Rūdolfu Pēkšenu (pēd. ziņas no Bostonas apkārtnes ASV. — vēstule no Mazsalacas).

Lūdz rakstīt pašus vai arī tos, kas ko zinātu par meklējamiem vai viņu likteni (kur atrodas, vai varbūt ievainoti, krituši vai miruši u. t. t.) uz adresi:

Prāv. A. Skrodelis, 99 Herkimer Str., Hamilton, Ont., Canada.

TREŠDIEN, 25. FEBRUĀRĪ

Nepametiet vecus draugus. Jau tuvākās dienās jūs näksiet pie atziņas, ka īsta draudzība ir vairāk kā zelta vērta. Savs laiks ir ņemšanai un savs laiks ir došanai. Mēģiniet būt devēja lomā, jo zvaigznes rāda, ka jūsu palīdzīgā roka šodien var novērst postu kādā nelaimes piemeklētā mājā. Tiem ,kam gadu skaits pāri pussimtam, šodien jāatceras, ka maza sapurināšanās un kažoka uzpošana palīdzēs turēt galvu augstāk un apgāzt nevienu vien kalnu. Neaizmirstiet, ka tajā dienā, kad jūs sāksit uzskatīt sevi par vecu, jūs neatturāmi sāksit slīdēt uz leju pa lielo kalnu, kuŗa galā ir auksts kaps.

Laimīgais skaitlis šaidienai ir 7.

CETURTDIEN, 26. FEBRUĀRĪ

Mēness noteic visas šīsdienas gaitas. Jūs viegli apvainosities un domāsit, ka visa pasaule šodien ir pret jums. Lieciet drūmās domas un bēdas zem akmens un ejiet pāri svilpodami. Optimisms un jautrība ir vienīgās zāles, kā tikt pāri šīsdienas tumšajiem mākoņiem. Pēcpusdienā un vakarā augliga zeme amora kalpībā nonākušiem. Laba grāmata vai mūzika sagādās prieku un izvēdinās jums galvu no pelēkām domām.

Laimīgais skaitlis ir 9.

PIEKTDIEN, 27. FEBRUĀRĪ

Esiet sevišķi uzmanīgi visos saimnieciskos darījumos. Var gadīties, ka pēc jūsu sūri un grūti nopelnītā ietaupījuma kāro neviens vien dēkainis. Devībai šodien nav vietas. Padomājiet jau šovakar, vai nākošajā svētdienā jūs un jums tuvie nevarētu maksāt meslus garam un dvēseles mieram. Apmeklējums jūsu dievnamā dos jums mieru un pavērs gaišākus apvāršņus garam.

Laimīgais skaitlis šaidienai ir 4. **Jūsu Ēriks Jēkabsons.**

GRAND RAPIDI (MICH.)

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes pilnsapulce notika 15. februārī. To vadīja draudzes priekšnieks mag. iur. Alfr. Jaunais, protokolēja A. Eversons, sapulcē bija ieradušies 59 dalībnieki. Nolasīja iepriekšējā gada sapulces protokolu un to bez grozījumiem pieņēma. Vispārēju ziņojumu par draudzes, padomes un valdes darbību sniedza draudzes pr-ks A. Jaunais. Pārskata gadā noturētas 5 padomes sēdes un 6 valdes sēdes. Ar labiem panākumiem darbojusies skola, bērnu vasaras nometne; draudzes sarīkojumi bijuši labi apmeklēti, saimnieciskais stāvoklis uzlabojies un samazinājušies iepriekšējos gados uzkrājušies parādi. Ievadīta plaša vēstuļu akcija sakarā ar Klīvlendas konferenci. Māc. Kr. Hermanis informēja, ka draudzē noturēti 60 dievkalpojumi, kristīti 12 bērni, iesvētīti 16 jaunieši un laulāti 8 pāri. Uz kapu kalniņu aizvadīti 9. Draudzē pašreiz ap 900 locekļu, ieskaitot bērnus. Izcilākās svētku dienās dievkalpojumi bijuši ļoti labi apmeklēti, parastās svētdienās skaits samērā neliels, pie dievgalda nākušas tikai 294 personas.

Sīku ieskatu draudzes saimniecībā deva kasieris J. Miezis. Par ieņēmumiem, izdevumiem, bilanci un budžetu atsevišķi pārskati tika izsniegti visiem sapulces dalībniekiem. Budžeta gadā ieņemts $8.966,46, izdots $7.587,88, atlikums uz 1958. g. 31. decembri $1.378,58. Revizijas komisijas ziņojumu sniedza M. Ostelis, atzīstot, ka grāmatas, dokumenti atrasti labā kārtībā un valdes, tāpat padomes un citu draudzes institūtu darbība vērtējama par ļoti sekmīgu. Sapulce pieņēma gada pārskatu, izteica valdei un padomei pateicību un atvēlēja ziedojumos: Grand Rapidu latviešu b-bai $50.-, ALA'i $25.-, un vietējai latviešu ģimnazijas klasei $25,-. 1959. g. budžetu pieņēma $8.150,- ienākumos un izdevumos, kur lielākais ienākuma postenis paredzēts no draudzes locekļu maksājumiem — $6.000,-. Lai raditu vēl stabilāku bazi eventuālai nekustama īpašuma iegādei, pasugstināja obligātos draudzes locekļu maksājumus par 50¢ mēnesī, līdz šim bija $1. Nekustama īpašuma fondā pašreiz tuvu pie $6.000,-. Sapulce pieskārās arī jautājumam par Latviešu ev.-lut. draudžu apvienības Amerikā satversmi un ierosināja dažus grozījumus, kurus sīkāki precizēt uzdeva valdei.

Svarīgākās pārrunas grozījās ap dievnama iegādi resp, nekustamu īpašumu, kas spētu apmierināt visas draudzes vajadzības. Dažādos atzinumos izskanēja, ka dievnams ir nepieciešams, lai draudze varētu pastāvēt, un šī doma bijusi akūta jau kopš 1951. g., kad dibināts nekustama īpašuma fonds. Dažādu iemeslu dēļ, diemžēl, līdzekļi tajā visus aizvadītos gadus ieplūduši samērā gausi, tāpat, izdarot aptauju starp draudzes locekļiem par nekustama īpašuma vēlamību — atsaucība atbilžu iesūtīšanā bijusi kūtra. Vērotājam likās, ka šis jautājums drusku „iesalis". Ja vien tas tiktu aktīvāk cilāts, tāpat izraudzīts konkrēts objekts, varbūt panākumi neizpaliktu un atsaucības netrūktu. Vēlēšanas šogad nenotika, jo draudzes pārvalde ievēlēta uz divi gadiem.

Visai pamācošu un savā ziņā audzinošu sodu saņēmis tautietis J., kuŗu policija vairākkārtīgi notvērusi, vadot mašīnu ierieibušā stāvoklī. Sodu piemērojot, tiesnesis atzinis vairākus mīkstinošus apstākļus, proti, J. vēl samērā jauns gados, nenobriedis un var izveidoties par krietnu cilvēku, ka viņš ir ģimenes cilvēks, kas, ja atņemtu viņam brīvību, zaudētu darbu un ģimene varētu nonākt neapskaužamos apstākļos. Tādēļ J. veselu gadu, katru nedēļas nogali jāierodas policijas aresta telpās soda izciešanai, lai tad spirgts un izgulējies varētu pirmdienas rītā ierasties darbā.

Grand Rapidu latviešu biedrības sporta kopas rīkotās Sav. Valstīs dzīvojošo latviešu slēpēšanas sacīkstes notiks 1. martā, plkst. 10 no rīta Breaver Hill slēpēšanas centrā pie Missaukee pilsētiņas, 20 jūdžu ziemeļos no Kadilakas, Mičigenā. Paredzēts slaloms, nobrauciens sievietēm, vīriešiem un iesācējiem. Domāts arī par balvām. **V. Z.**

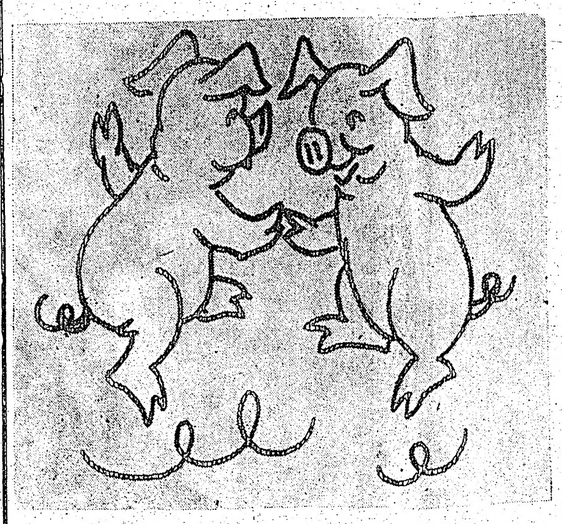

IV Karnevāls Pigbridžā notiks sestdien, 28. februārī, pl. 7,30 Hamiltonā Royal Connaught hotelī. Rīko Daugavas Vanagi. Spēlēs Babeka un viņa kapella. Milas Vēstnesis. Ieeja $1.50.

MAZAS NEPATIKŠANAS

Kā tas jau bija paredzams, tad ezera foreļu čempionāts Lake of Bays ūdeņos jau piedzīvojis pavisam nepatikamu pārtraukumu ,kur steigā jāmeklē glābiņš pie advokātiem, bet pēdējo vārdu tik un tā sacīs tiesnesis. Nebūsim nemaz pārsteigti, ja, ierodoties uz šiem ūdeņiem, tagad atradīsim visus latviešu žibulētājus sēžot pie āliņģiem un lasot „Summary of the Ontario Fishing regulations". Kā jau tas dzīvē bieži gadās, tad par lielo „varoņu" darbiem bieži jāsamaksā pavisam ikdieniškiem un pat nevainīgiem cilvēciņiem. Tā vismaz iznāktu, ja es varētu ticēt tiem diviem līdztautiešiem, kas pagājušā nedēļā ar saviem telefona zvaniem pārtrauca manu iemīļoto, audzinošo televīzijas raidījumu „Dzīvs vai beigts", „Zorro" un „Perijs Masons" noskatīšanos. Sevišķi dusmīgs esmu uz kungu J. Kamēr šis nelaimīgo apstākļu upuris apellējot pie kopīgi apmeklētās ģimnazijas un kopīgas dienēšanas 6. Rīgas kājnieku pulkā, centās pierādīt, ka tās 8 foreles patiesībā viņš nav nemaz izžibulējis, bet tikai, izpalīdzīgs cilvēks būdams, palīdzējis draugiem turēt, lai uz lielā ezera nepazustu, — es pilnīgi pazaudēju visus pavedienus, kas palīdzētu noskaidrot „Perija Masona" nedēļas nogales regulāro slepkavību. Puika apgalvo, ka, kamēr es runājis pa telefonu, bārdainais klavieru spēlētājs esot atzinies. Es viņam neticu, jo pēc manas teorijas vainīgais ir sekretāres boi frends.

Un Lake of Bays žibulētājiem arī reiz būtu jāpaskaidro, lai nedod profesionāliem draugiem turēt vairāk par piecām forelēm. Ja tomēr draugs grib tās foreles drusku paturēt, lai žibulētāji tad katrs savai forelei pievieno mazu zīmīti ar vārdu, uzvārdu ,adresi un telefona numuru. Var pievienot arī Kanadas pilsoņa apliecības numuru, bet tas nav obligāti.

* * *

Uz vienas rokas pirkstiem jūs viegli varēsit saskaitīt tos Toronto tautiešus, kam nav sava automobiļa. Tādēļ es pieņemu, ka to brīvās dabas cienītāju, kas sauli un gaisu izbrauc baudīt līdz ar izkāpšanu tramvaja gala piestātnē, skaits būs sarucis uz divi vai trīs. Daudzajiem jau izmaksāto, bet vēl daudzākajiem vēl neizmaksāto autiņu īpašniekiem man šodien ir priecas vēsts. Mūsu pašu latviešu inž. Z., kas ilgus gadus darbojies tieši auto rūpniecībā, ar manu starpniecību nodod mūsu automobilistu ricībā diezgan vienkāršu, bet labu recepti, kā pasargāt jūsu spēcīgos ratus no pārliecīgas novecošanās un biežas slimošanas. Inž. Z. recepte neattiecas uz pavisam jaunām mašīnām. Tās, kamēr garantētas, nekādus niķus netaisīs. Nu, tad pierakstiet un izmēģiniet: Četras reizes gadā, vai, ja vēlaties, arī biežāk, piepildiet trīs reizes pēc kārtas savas mašīnas benzīna tanku ar visaugstākās kvalitātes oktānu. Citiem vārdiem: ik pa dažiem mēnešiem pēkšņi pārtrauciet pildīt tankā ikdienas lētāko benzīnu un trīs reizes pēc kārtas pildiet tanku tikai ar visdārgāko benzīnu. Svarīgi: ne vienu, divas, bet **trīs reizes pēc kārtas.** Šī operācija pilnīgi iztīrīs jūsu mašīnas motoru no kaitīgiem nogulšņiem un autiņš atkal kādu laiku ies dziedādams.

* * *

Latvijas laika Mežu departamenta darbinieks L. mums pastāsta kā medniekiem klājās okupētajā dzimtenē:

„Pēc vairākām ziņām no dzimtenes ir zināms, ka krievi, tikai sev zināmu iemeslu dēļ, ievēduši mūsu mežos un palaiduši brīvībā arī minkus, Sibirijas stirnas un jenotus. Par kādu negadījumu bijušā Ugāles virsmežniecībā, klusībā smejoties visi apkārtnes kolchozi. Kā parasti, medībās piedalīties var tikai vīri, kam tā teikšana. Tā arī medībās, kur noticis atstāstāmais negadījums, no Rīgas izbraucis kāds augstāks biedrs un paziņojis, ka nu atļauts medīt arī jenotus. Jenots, lūk esot Padomijas visskaistākais medījums un to nomedīt ir katra mednieka lepnums un slava. Gadījies, ka tieši medību laikā tuvējā kolchoza brigadieris aizīet uz tuvējo mežiņu. Vai viņš gājis mežiņā pārdomāt uzskaites plānu, vai pasapņot par tiem laikiem, kad arī kolchozos ūdens mazās mājiņās šņāks baltos porcelana podos, nav zināms. Bet gan zināms, ka brigadieris nopietni ievainots. Kur? Jūs uzminējāt. Izrādās, ka pārdomu brīdī no neliela attāluma brigadieri kāds mednieks noturējis par izslavēto jenotu. Kolchoza brigadieris vēl ilgi nevarēšot sēdēt, bet partijas dižbiedris droši vien vairs nelielīsies ar jenotu medībām.

Lai varētu dabūt medību atļauju, tad esot jāiestājas medību biedrībā. Politiskā uzticamība esot tikpat svarīga lieta kā zināt atbildi uz apm. 400 jautājumiem, uz kuŗiem katram mednieka jāatbild īpašā pārbaudē. Jāzinot ne vien par jenotiem un rakūniem, bet arī par tīģeriem un strausiem. Droši vien visgrūtākais uzdevums esot atšķirt baltos zaķus no sarkanām lapsām."

* * *

Padomājiet tikai: vēl divi mēneši un īstais foreļu laiks būs klāt. Kārtīgi makšķernieki jau tagad sagatavo un pārbauda rīkus šīs vasaras jaukajām dienām. Ir laiks pārbaudīt un, ja vajadzīgs, salabot dārgās spoles, jo vēlāk darbnīcas būs pārslogotas. Nežēlojiet dažus dolarus un apmainiet šaubīgās auklas. Pat nailons dilst, un veca aukla var sagādāt jums asaras un „krenķus". Skatoties, kā 20 mārciņu liela līdaka, pārrāvusi auklu aiziet prom uz neatgriešanos, jūs droši vien nemēģināsit smieties. Arī lamāšanās un prasīt vārdu lietošana jums nekā nepalīdzēs. Makšķerēšana nav nekāds lētais sports. Vienīgā iezīme ja sevi drusku apmānīt ir pirkt nepieciešamos rīkus pa druscīņai Ir taču daudz vieglāk izdot piecus, sešus dolarus katrā algas dienā nekā piecdesmit vai simtu vienā reizē .

* * *

Tirgū parādījies jauns ūdeni necaurlaidošs materiāls telts grīdas izolēšanai. Drusku padārgs, bet, ar to apgādāts, jūs savā teltī gulēsit pat uz grīdas labāk kā uz česterfilda.

* * *

„Man bija lielas nedienas izbraukumos ar sievu," stāsta tautietis K. „Tā kā es krācu, tad sieva nevarēja gulēt. Apmeklēju trīs ārstus, tie mani no krākšanas atbrīvot nevarēja. Pēdējais dakteris humora pēc izmeta: „Iegādājies jaunu sievu". Apstākļi tā sakrita, ka es vairs nevarēju panest to, ka sieva nakts vidū mani modina augšā un prasa: „Ej. vecais! Vai tu nebeigsi krākt?" Iegādājos jaunu sievu. Un tavu brīnumu — naktīs vairs nekrācu!

A. Pelēkais.

SARKANIE SMIEKLI

Kādam Maskavas valdības ierēdnim bija iždevība apmeklēt Stokholmu. Atgriezies Maskavā, viņš ieradās kādā diplomātu pieņemšanā un stāstīja, ka saimnieciskais stāvoklis Zviedrijā esot ļoti bēdīgs. Tas klausītājos, kas bija redzējuši zviedru pārpildītos preču namus, izraisīja izbrīnu.

„Jā gan," paskaidroja krievs, „bet zviedriem nav naudas ar ko nopirkt šīs preces. Ne pie viena preču nama es neredzēju cilvēkus stāvam rindā."